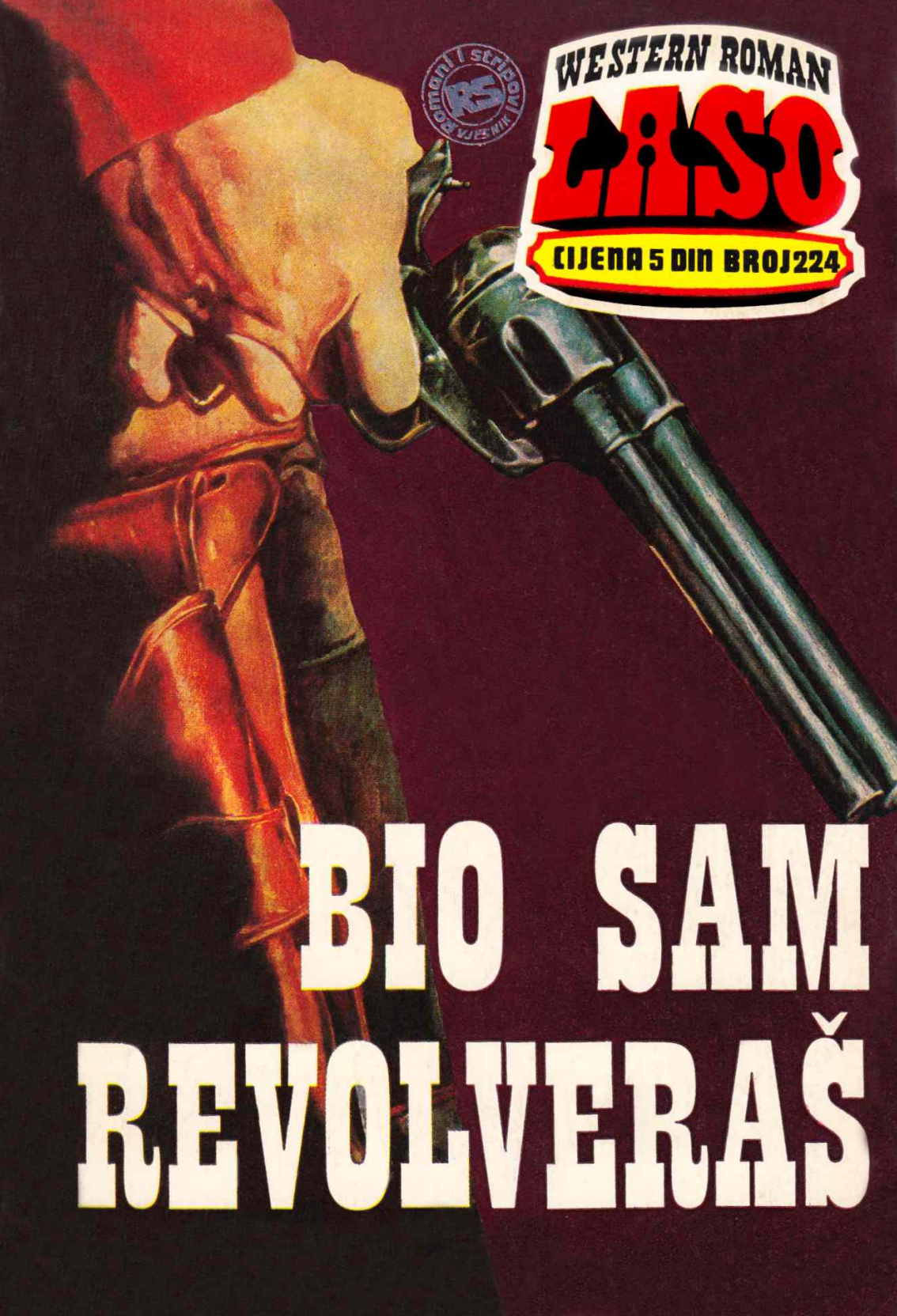

BIO SAM REVOLVERAŠ

G. F. UNGER

BIO SAM REVOLVERAŠ

»Laso« Nova serija 1978.

G. F. Unger: BIO SAM REVOLVERAS

Naslov originala: WER MIT WÖLFEN REITET

(Copyright: Bastie-Verlag, Gustav H. Lübbe, Bergisch Gladbach)

Recenzija: Fedor Hanžeković, filmski redatelj i publicist

Prijevod: Sonja Plečko

Urednik: Marcel Čukli

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja NISP »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR Novinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1978.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA
PRESS AGENCIJA Zagreb

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 260 d ili 234 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 130 d, odnosno 117 d s popustom. Samo unaprijed uplaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-42. »Vjesnik«, s naznakom za LASO.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 10.00, SFRS 2.00, HFL 2.00.

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US \$ 15.00.

Uplata na devizni račun: 30101-620-37-32000-256 — Privredna banka Zagreb (za »Vjesnik«).

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRB broj 3935/7 — 1973. — od 28. XI 1973.

I

Večernje sunce stajalo je tik iznad brežuljaka na zapadu, kada je prema ranču jahalo pet jahača. Dolazili su polagano i lijeno poput čopora vukova. Nije ih lako opisati.

U njihovim pogledima odmah se opazio osjećaj opreza, neočekivane opomene, iako nisu bili ugroženi.

Ben McClayton izišao je iz kolibe za spavanje i vidio da rančer još stoji na trijemu čekajući petoricu jahača.

Ben je polagano krenuo preko dvorišta, znajući da na svako pitanje mora pronaći odgovor. On je bio mlad, mršav i krhka izgleda, pa je zajedno s revolverom i čizmama težio jedva sedamdeset kilograma. Bakrenasta kosa sjajila mu se pod zavojem na glavi. Oči su mu bile sive i usko stisnute.

Ben je promatrao tu petoricu i znao je da je svaki od njih legenda za sebe. Vidio ih je kako su sjahali kraj riječnog korita, gledao ih kako se osvrću, kako se brinu za rasne konje i neprestano ispoljavaju, uspr-

kos umoru, buđan oprez koji se može naslutiti samo kod čopora vukova.

Konačno, se zaputiše do rančera. Ovaj im mahne rukom i oni uđu u kuću, a Ben, koji je još uporno čekao, zamijeti gazdin znak. Požurio se, a kada je ušao u dnevnu sobu, čuo je glas jednoga od došljaka kako mirno govori.

— Vama je, dakle, ukradeno stado najboljih konja, gospodine Russel. Mi ćemo ih pronaći i dovesti. Kakvi su to bili konji? I znate li možda tko ih je ukrao?

Dan Russel je mučno progutao slinu. Svoj je pogled načas uputio Benu McClaytonu, kao da od njega očekuje pomoć. Onda reče:

— To se dogodilo zbog ždrijepca El Capitana i tuceta dragocjenih kobila. Svi imaju moj žig, »R u krugu«. Dajem pet stotina dolara nagrade da mi ih ponovo dovedete.

— Po čovjeku? — upitao je mirno jedan od petorice jahača.

Dan Russel se trgnuo pun bola.

— Ali ne, — reče. — To bi bilo dvije tisuće i pet stotina dolara, a ja vam ih ne mogu dati. Htio sam

uzgajati najbolje konje na cijelom Jugozapadu. O mojim se konjima jednoga dana trebalo čitati na cijelom kontinentu. Razumijete li? Htio sam započeti nešto veliko i zaista sam se previše zadužio zbog tih dragocjenih kobila i legendarnog apaškog ždrijepca. Mogu platiti samo pet stotina dolara. Ipak, kobile su bile skotne i kada bi najprije...

Zašutio je, jer je jedan od došljaka nerazumljivo pomaknuo ruku, zapovjediivši pri tom ostalima da šute.

Ben je pažljivo promatrao tu petoricu i zamijetio kako se sporazumijevaju kratkim pogledima, ne progovorivši nijednu riječ. Takvo je sporazumijevanje, čini se, jedna od tajni te družine. Razumjeli su se dobro poput petorice blizanaca. Rančeru se ponovo obratio prijašnji sugovornik:

— Zahtijevamo za svakoga od nas po jedno ždrijebe, gospodine Russel. Kada vam dovedemo konje, vratit ćemo se ponovo jednoga dana i sami izabrati životinje.

— Ali, svako je ždrijebe vrijedno tisuću dolara — dahtao je Russel.

Njegovih pet posjetilaca je šutjelo. Čekajući, samo su ga pogledavali. Kako se on nije mogao odlučiti, tajnim se znakom dogovorište za polazak. Zamijetivši to, Dan Russel ih brzo pozove.

— Ugovoreno!

— A vaša riječ, gospodine Russel?

— Dajem riječ!

Potvrdili su. Tada ugledaše Bena McClaytona. Uzvratio je pogled.

Čuo je jednoga od petorice kako je upitao:

— A ti si, dječče, bio straža?

Ben je klimnuo potvrdno i podigao ruku prešavši vrhovima prstiju tik iznad lijevog uha. Zatim je rekao:

— Nećete vi uhvatiti nikakve konje, kao što ni ja neću odmah na početku dobiti metak u čelo. Zato se ne morate žuriti da dovedete konje.

Dan Russel je teško disao i morao je izići na zrak. Glas mu je čudno škripao, ali ga ionako nitko više nije slušao, jer je petorica revolvera već bila izišla. Nisu se zadržali ni sekunde.

Russel i Ben su ih slijedili.

— Ali morali biste ipak nešto pojesti, moj će kuhar sigurno imati nešto za vas.

Međutim, oni krenuše i kada su već bili na konjima, Ben se odjednom našao kraj njih.

— Smijem li jahati s vama? — napokon je upitao.

Četvorica ga uopće nisu pogledala, ali se peti okrenuo.

— Zašto? Zbog čega? — upita ga, a u glasu mu se osjećao lagani prizvuk ironije.

Ben je pogledao u njegove oči i uvjerio se da je to Steve Morgan, poznat po nadimku »Crni Morgan«, čovjek o kome postoji mnoštvo dobro poznatih priča.

— Pa, gospodine Morgan — govorio je — sigurno trebate čovjeka koji će vam čuvati konje i kuhati. Dobro poznajem ždrijepca El Capitana, divlji je i moguć ga sam voditi...

— Hvala na ponudi, moj dječče! — reče Steve Morgan kratko i zajaše, a onda se iz sedla obrati Benu: — Možda će jednoga dana biti nešto i za tebe. I mi smo prije bili momci poput tebe. Ipak, da bi mo-

gao s nama jahati, morat ćeš biti još dvaput bolji.

Nakon tih oholih riječi se udaljio a četvorica jahača su ga slijedila.

Od toga trenutka oni su bili samo odvažni vukovi na putu. Prihvatili su zapovijed i odlučili da je izvrše.

Ben McClayton ih je nepomično gledao i njegovo lice postade još tamnije. Rančer je prišao k njemu, promatrajući ih također. Mrmljajući reče:

— To je, dakle, »Velika petorica«. Zaista mislim da nikakav šesti čovjek nije dorastao da jaše s njima ili možda vjeruju da im je pet sretan broj. Tako, Ben, možeš se još danas odmarati, jer već sutra moraš smijeniti Wilcoxa. On već četiri dana čuči u maloj brvnari na granici Chonco Creeka i...

— Jahat ću za njima, gospodaru — dodao je Ben, pokazujući prema brežuljcima između kojih su iščezavali jahači. — Želim vidjeti kako dovode vaše konje. Osim toga, ovaj je Morgan bio prilično bezobrazan. Da, odakle on zna koliko sam ja dobar ili loš jahač? Sada se želim uvjeriti koliko su oni dobri i zato ću jahati za njima, gospodaru.

— Nećeš — reče odlučno Dan Russel. — Trebam te na pašnjaku i u usporedbi s tim ljudima stvarno si dvostruko lošiji. Dakle, Ben...

— Jahat ću za njima — ponovio je tvrdoglavo.

— Tada se više ne moraš vraćati!

Glas Dana Russela bio je odlučan i mogao je sebi dopustiti takvu grubost. Naime, vrlo kratko nakon tog što je Jug izgubio građanski rat nema više pravih rančera i mnogi su kauboji bili sretni što su uopće mogli raditi samo za hranu i konak.

Naravno, mnogi uzgajivači goveda često nisu imali novaca.

Ben je dobro znao čega se ovdje odriče kada bi ga rančer otpustio. Razmišljao je časak, zureći pri tome u oči čovjeku koji bi mu mogao biti otac. Stresao je glavom.

— Gospodaru, ne mogu vam objasniti — mrmljao je. — Moram slijediti tu bandu dvonožnih vukova, moram, razumijete li? Moram.

Ovaj zanijeće glavom i tada je zamijetio nešto u očima tog kaubojca. Okrenuo se bez riječi i krenuo prema kući.

Ben je otišao po svoje stvari i osedlao konja. Odlazeći, više se nije osvrtao.

Rančer, koji se pojavio na vratima, gledao je za njim sve dok ovaj nije nestao na obzoru.

Kada je Ben iščezao iza brežuljaka, kao i petorica jahača prije njege, sunce je već tonulo za brdima. Iznenada je nestalo, a sjenka noći približila se s istoka. Rumenilo na nebu bilo je izbrisano kao čarolijom.

Rančer je samilosno i s gorčinom mrmljao:

— Taj je mladić poput psa koji želi loviti s vukovima. Želi loviti s tim čoporom, ali će pri tome sam propasti, jer on nije vuk. Ili je možda ipak? Ne, ne bi mogao to biti, a da ja do sada ne bih zamijetio.

Rančer nije mogao naći odgovor na to pitanje.

II

Ben McClayton je znao samo to da mora jahati prema klancu Spanish Cruz, jer je do tamo već sigurno došla potjera za konjokradica-

ma. I dalje je razmišljao o tome kako mora zaustaviti »Petoricu velikih« i započetu stvar prvesti kraju.

Jahao je ostavljajući milje i milje za sobom. Pa iako je njegov Crvenko bio dobar i brz konj, nije mu uspijevalo da galopirajući slijedi tu petoricu jahača.

Nakon gotovo dvanaest milja dospio je do klanca Spanish Cruz koji graniči s razvođem. Kada je nakon kratkog vremena polagano jašući stigao gore, izvukao je pušku iz navlake da bi se mogao zaštititi ukoliko mu zatreba.

Ipak, ništa se nije micalo. Sve je bilo tiho. Kanjon je bio slobodan. Ili mu je možda, petorica revolveraša već izmakla.

Nije to znao, ali je vjerovao da je čuo pucnjavu. Tako daleko sigurno još nisu dospjeli, mislio je. Upravljaio je konjem bez većih poteškoća i pustio ga da kaska.

Negdje ispod njih bila je granica Meksika. S druge strane granice vladao je Pancho Rodrigues mnogobrojnom i bosonogom bandom i rado se nazivao El Capitanom ili El Torom.

Bilo je dva sata nakon ponoći. Ben se zaustavio jer je bivalo sve tamnije i malo je svjetla padalo na zemlju. Nije se više mogao orijentirati i nastaviti put. Pogotovu nije mogao slijediti staru španjolsku cestu kojom su nekada vojnici išli na Sjever i dolazili zavojevači, počevši od Conrada koji je tražio na Sjeveru bajoslovne zlatne gradove.

Ben se morao zaustaviti i čekati, ali nije kleo zbog toga, kao što bi to činila većina mladića kada im nešto ne ide po planu. Bio je smiren i ustrajan u obuzdavanju strasti kao kakav stari jahač. Tek na-

kon dva sata postalo je vidljivije i on nastavi put. Zaključio je da je bilo bolje što je čekao i nije putovao po mraku prepuštajući sve sreći, jer konjokradice lutaju naokolo.

Često se pitao, u slijedeća dva sata, kako je bilo moguće da se petorica jahača nije izgubila u noći i to je za njega već graničilo sa čuđom. Ta petorica sigurno imaju najmanje jednog izvanrednog vodiča, mislio je Ben, prema kojemu je on malenkost.

Kasno poslije podne Ben je stajao na jednom od brežuljaka u toj netaknutoj divljini, promatrajući prerijske kaktuse. Bio je sav prašnjav od dugog putovanja.

Na vrućem i sparnom zraku, s obje strane tog suhog potoka, sjalo je ipak nešto zelenila. Bilo je to pustinjaško drveće i grmlje, ali i to će uskoro nestati, jer je potok već dugo bez vode.

Ben se nije prestrašio ni iznenadio kada je pred sobom ugledao »Petoricu velikih« s konjima. Da, oni su se već nalazili na povratku, goneći strahovitim tempom ispaćene konje. Ben je lagano prešao rukom preko lica, brišući hladan znoj, jer nije mogao povjerovati u to što je vidio.

»Petorica velikih« vraća se s premorenim konjima i Ben se pitao kako su to mogli učiniti. Znao je dobro kako su meksičke bande često lakomislene i osjećaju se presigurno kada odbiju neku potjeru. Sada su se nalazili na svome području i morali su napraviti dulju pauzu nakon dugotrajnog i mukotrpnog gonjenja.

Čudno je ipak da je petorica revolveraša mogla tako brzo pronaći konje i da su već na povratku.

Ben McClayton pokrenuo je brzo svog konja ne bi li ih dostigao. Međutim, udaljenost je bila prevelika da bi ih slijedio. Trebalo mu je dobrih pola sata da bi u toj sparini mogao razmišljati o svemu. Shvatio je: sve što se mora dogoditi, dogodit će se u slijedećih desetak minuta.

Budući da su kobile bile skotne, nisu više mogle galopirati i banda ih je ubrzo dostigla. Trojica od petorice jahača odjednom je okrenula konje i vraćala se. Vidjevši to, Ben nije mogao povjerovati. Uzduž ceste jahala je trojica od ukupno dvanaest bandita. Ulazili su u borbu u kojoj su bili višestruko nadmoćniji. Trojica jahača napravila su razmak među sobom, nisu željeli prvi zapucati i štedjeli su svaki metak.

Banditi su prvi otvorili vatru. Trojica revolveraša još je oklijevala. Iako su meci šišтали pokraj njih. Nijedan još nije bio pogođen, ni bačen s konja. Odustali su od toga da ih banditi zadrže pucnjavom i povukoše se na svojim konjima. Pokazalo se da svaki drži po dva revolvera u rukama, a takvi su vrlo rijetki, gotovo ih nema, jer poziv revolveraša 1867. godine bila je stvar koja traži mnogo truda i vremena, pa kada to okolnosti dopuštaju, može se jednim revolverom šest puta pucati, a sa dva čak dvanaest puta. Ova su tri jahača, dakle, mogla ispaliti trideset i šest metaka.

Dostigli su bandu i prešli u napad. Ben je izbrojao da već trojica nisu u sedlu. Nekolicina ostalih mogla se s mukom i posljednjim snagama održati na konjima, jer su bili lakše ili teže ranjeni. Banditi su, usprkos tome, uzvraćali pucnjavu. Jedan od trojice revolveraša

odjednom se zanzihao na konju, pa na koljena i ostao nepomično ležati na tlu. Jedan od njegovih ga je zgrabio i maknuo u stranu. I drugi je dotrčao. Stali su ga hrabriti i bodriti da ustaje, jer još sve nije svršeno.

Banda se ponovno okupljala i pri tome je još jedan od njih pao s konja. Ostali su očito željeli ponovo pokušati, ali su znali da bi bilo uzalud pucati u prazno. Taj Pancho Rodrigues i njegova bosonoga banda ipak nisu bili kukavice. Osim toga, pristizala im je pomoć, čiji konji nisu bili tako brzi, ali to je ipak bilo pojačanje.

Za obadvije grupe revolveraša došlo je vrijeme. Uzjahali su konje i počeli slijediti svoje protivnike. Negdje na brežuljcima oni će uhvatiti izmučene bandite u zasjedu ili će ih zadržati u klancu. Bilo je to samo mudro povlačenje i zavaravanje suprotne strane.

Jedan od njih ostao je ležati u grmlju. Sigurno je bi mrtav. Zacijelo su ga zaboravili ponijeti sa sobom, jer jedan njihov čovjek sigurno bi im bio važniji nego nekoliko konja. Ili možda ne bi? Misle li oni drugačije nego rančer Dan Russel?

III

Kada je Ben McClayton stigao do mrtvaca koji je ležao na zemlji, znao je da je to onaj s kojim je na ranču razgovarao i za kojeg je pretpostavljao da se zove Steve Black Morgan. Vjerovao je da je mrtav i isprva se stvarno činilo tako. Morgan je ležao skvrčen po strani, kose uprljane krvlju. Je li zaista mrtav? Sagnuo se i pokušao razmrsiti

mrtvacu Kosu na glavi kako bi vidio gdje je rana.

Morgan je tiho zastenjao. Znači, ipak je živ. Ben je doveo njegovog konja, uzeo bocu s vodom, oprao mu krv s glave i nastavio mu čistiti lice. Pri tome je zamijetio da je ranjenik u groznici. Zamjerao je njegovim drugovima što su ga napustili i ostavili polumrtvoga.

Banda se za to vrijeme polagano udaljavala. Oni će ga uskoro sigurno potražiti i naići na trag Bena McClaytona. Međutim, on nije vidio nikakvu opasnost i bio je sretan što će uskoro pasti noć.

Slučaj je htio da je opazio svjetlost u daljini. Išao je uz sam rub stare španjolske ceste, daleko od svih putova. Što se više približavao potoku nadao se da će naići na izvor i naći konak.

Požurio je prema svjetlu, ali sva razmišljanja u njemu bila su beznađna. Ako ne želi da Black Morgan umre, mora ga dovesti na neko skrovito mjesto gdje bi ovaj mogao mirno ležati i oporaviti se. Bojao se da je Morganova rana previše duboka i da je riječ o oštećenju mozga, pri čemu je vrlo mala vjerojatnost da čovjek preživi.

Morgan je još ležao u sedlu, jer Ben nije znao na koji bi način mogao čovjeka teškog devedeset kilograma smjestiti na konja. Pitao se ne bi li negdje mogao dobiti kakvo prijevozno sredstvo i odlučio je da ide ravno prema svjetlu.

Ugledao je obrise neke kuće u daljini i pitao se tko bi mogao živjeti osamljeno u toj divljini. Dolazeći sve bliže, vidio je da je nastamba zapravo nešto malo veća od kolibe. Sve je okolo bilo od kamena, jer ovdje ga barem ima dovoljno. Ko-

nji su nanjušili vodu i uznemirili se. Ben ih je povukao i povikao.

— Upalite svjetlo! Vodim teškog ranjenika kojem je potrebna pomoć. Molim vas izidite i pomozite mi da ga skinem s konja!

Pričekao je i duboko uzdahnuo, ali se ništa nije micalo. Izvukao je pištolj, malo oklijevao i konačno je polagano krenuo prema kući. Iza njega Black Morgan tiho zastenje. Ben se približio vratima.

— Hej, ja nisam ubojica, ja sam kauboj s ranča »R«, na drugoj strani Spanish Cruza. Budite prijatelji i pomozite mi!

I dalje mu nitko nije odgovarao. Ali kada je primaknuo glavu do vrata čuo je nešto iznutra. U početku nije mogao vjerovati, ali je sada znao da se ne vara.

Netko je unutra tiho plakao. Sigurno žena, mlada žena, vjerojatno djevojka, mislio je Ben i snažno udario po vratima.

— Čujem vas — rekao je. — Zašto plaćete, gospođo ili gospođice? Čujete li, ja nikad nisam nijednoj ženi ništa učinio. Ne bojte se, molim vas otvorite ili će moj drug umrijeti na konju. Možete li pretpostaviti da će jedan čovjek umrijeti ne budete li otvorili?

Jecanje je utihnulo. Ben je čuo kako se pomaknuo kračun na vratima i ona se pred njim lagano otvoriše.

Mjesec još nije zašao za brda i bilo je dovoljno svjetla da Ben vidi djevojku. Da, mladu i lijepu djevojku kojoj ni u kom slučaju nije bilo mjesto ovdje. Govorila je bojažljivo i tiho.

— Gospodine, ja bih vam rado pomogla, ali — zastala je odjednom i zadržtala. — Kada... oh, ovdje

živi Tate Clummaker i ... — nije mogla ništa više reći, u njezinom glasu osjetio se strah.

— Meni je svejedno tko ovdje stane — rekao je Ben oštro. — U svakom slučaju, čovjek mora pomoći čovjeku ili...

— Ali, Tate Clummaker nije čovjek. On to i ne može biti. Ubit će vas kao što je ubio i ostale.

— To ćemo još vidjeti — rekao je Ben. — Upalite svjetlo, spremite ležaj i pomozite mi skinuti čovjeka s konja.

Ona ga poslušala. Tek tada je zamijetio da je ona više nego lijepa. Svijetla joj je kosa padala nježno u uvojcima. Oči su joj bile plave. Ispran jutarnji ogrtač bio joj je preuzak uslijed čestoga pranja. Bila je bosa i sva je izgledala nekako krhka, nježna, kao da je došla s nekoga drugog svijeta.

— Sve je spremno — rekla je s gorčinom.

Ben je klimnuo. Pošao je prema konju i odvezao Morgana mrmljajući.

— Da, da, bit će ti odmah bolje i mirno ćeš ležati. Moram reskirati da te prenesem, jer što bi, inače, trebalo da učinim?

Ben ga je skinuo s konja. Morgan je bio bez svijesti. Uhvati ga pod ruke i tako prenese u kuću. Bio je vrlo težak i za pola glave viši od njega. Morgan ponovo zastenje i činilo se kao da dolazi k svijesti, jer njegove noge više nisu tako bespomoćno visjele i kao da se sam htio uspraviti. Ben je to osjetio i odjednom mu teret postade lakši. Tada se pojavi djevojka i bojažljivo ga upita:

— Zar zaista ne možete nimalo pričekati?

Prišla je Benu i pomogla mu da unese ranjenika u kolibu. U kutu je bio širok ležaj. Tu smjestiše Morgana koji ponovno zastenje. Ali sada je to bio više uzdisaj olakšanja, kao da je u dubokoj svijesti shvatio da je muka prošla.

— Donesite vode izvana — reče djevojka. — I konje možete usput napojiti, sigurno su žedni. Moram vas odmah upozoriti da ćete se uplašiti Tatea Clummakera. Najprije će svršiti s vama, a zatim će mene istući što sam vam dopustila da uđete u kolibu. Moram vam to reći, da znate što će se dogoditi kada se vratite.

U njenom glasu osjećala se gorčina, ali i krhka molba kao težnja za osvetom.

— Ja ću vas zaštititi — rekao je Ben. — Ne mogu dopustiti da vas neki Tate Clummaker tuče i digne ruku na vas. Jeste li vi žena tome čovjeku?

— Nisam i ne bih nikada željela biti — odgovori i okrene se prema ognjištu da bi uzela tople vode. — Ali sam njegova žena u tom smislu što mu pripadam. Njegovo sam vlasništvo, njegov posjed kao njegov konj ili revolver, svejedno. On me iskorištava i ponizuje, razumijete li?

Stavila je drva na vatru, uspravila se i okrenula prema Benu.

— Jeste li svojevrijedno došli ovamo? — upita je Ben.

— Da, dobrovoljno sam ovdje — odgovori mu ona. — Ali zar bih mogla pješke nastaviti put u ovoj divljini? I kamo bih zapravo došla?

— Znam, nikamo — mrmljao je Ben. — U ovom divljem kraju bila

bi izgubljena svaka žena kada bi i poznavala put. Kako se zovete, gospođice?

— Corrina, Corrina Lee. Da, kao general Lee, veliki čovjek Juga. Ali ja naravno nisam s njime u rodu.

Kod posljednjih riječi na njenim se usnama pojavio prijateljski smiješak. Usne su joj bile pune i lijepo oblikovane. Kada bih barem mogao nešto učiniti da i dalje budu nasmiješene, kada bih ih mogao poljubiti — razmišljao je Ben i okrenuo se da izađe.

Bio je pomalo zbunjen i nije htio povjerovati da je ta lijepa djevojka zapravo zatočenik u ovoj osami i pustoši. I što je više razmišljao, sve je više osjećao neku mržnju prema čovjeku koji ju je doveo ovamo. Kakav je to čovjek? I kakav bi trebao da bude kada tako lijepu i mladu djevojku drži u osamljenosti kao zarobljenika? Zar to nije barbarstvo?

Dok je unosio vodu u kolibu i brinuo se za konje, razmišljao je o tome da Tate Clummaker ipak može doći. Kada je ponovo ušao u kuću, Corrina je još bila kraj ranjenog Morgana koji je ležao bez svijesti i ispirala mu ranu.

— Morat ću mu odrezati kosu oko rane — rekla je. — Tamo u kutu na polici je Clummakerova britva i možda bi bilo bolje da ga vi obrijete, gospodine, jer ja još nikada nisam brijala nijednog muškarca.

— Zovem se Ben. Ben McClayton — rekao je i prisjetio se da prije nije rekao ime, nego se predstavio samo kao kauboj ranča »R«.

Neko vrijeme nisu razgovarali, nego su se brinuli oko Morgana. Vjerojatno ga ni liječnik ne bi mo-

gao bolje obrijati. Kada su mu alkoholom isprali ranu, Morgan je ponovo zastenjao. Na trenutak je otvorio oči, ali mu je pogled bio prazan. Kada su završili posao, Ben je odnio posudu s vodom, oprao je i napunio svježom vodom. Vratio se u kolibu. Corrina je stajala kraj ognjišta i rekla:

— Kuham vam kavu i spremam nešto za jelo, Ben. Ipak, budite oprezni, jer kada se Tate vrati, pokušat će nas obadvoje ubiti.

— Gdje je on sada? — upitao je nezainteresirano i sjeo u kut kraj vrata ispruživši noge.

— Negdje jest, ali ni ja ne znam gdje. Od nekuda donosi ponekad hranu, inače sam peče rakiju od agave ili kaktusa, ne znam točno. To se zove mescal, ali nije domaće. Prisiljava me da pijem i tada ne znam više što činim.

Bila mu je okrenuta leđima, ali je po trzajima njenog tijela znao da plače, isto onako prigušeno i tiho kao i na početku njihovog susreta. U njemu se javio duboki osjećaj samilosti i nije zaboravio na bijes koji je osjećao prema Tateu Clummakeru. Bijes se u njemu sve jače rasplamsavao. Je li to mržnja? Može li mrziti čovjeka kojega još nije vidio? Ipak, dovoljno je ono što mu je Corrina ispričala.

Pomaknuo je stolicu prema zidu gdje se nalazio maleni prozor. Odatle je mogao promatrati mjesečevu svjetlost i sjenke negdje u daljini.

Je li spasio Blacka Morgana? Hoće li ga Pancho Rodrigues već sutra tražiti? Ako bandi revolveraša uspije da postave zasjedu, tada sigurno neće. Ako meksički bandit dobije pojačanje, tada će se sigurno na povratku ogledati s Gringom.

Ben je pažljivo gledao kroz prozor u divljinu. Znao je da tu ima tisuće tajnih skrovišta i logora u kojima žive ljudi različitih sudbina. Znao je i to da je to zemlja u kojoj žive samo lovci na tuđe živote i potlačeni.

— Je li i Tate prognanik? — zapitao je Corrinu, još okrenut leđima.

— Vjerojatno — odgovori ona. — Jer zašto bi inače živio u ovoj divljini, u toj osamljenoj, kamenoj kolibi?

— I vi ste došli dobrovoljno ova-mo? — sumnjičavo je upitao.

— Sigurno, potpuno dobrovoljno — rekla je Corrina s gorkim osmijehom na usnama.

Zatim je donijela jelo na stol i prostorijom se proširi svjež miris kave i pečene slanine. Tek tada je Ben osjetio koliko je gladan. Zatvorio je prozorske kapke, zato da nitko ne bi mogao vidjeti unutra, te sjeo za stol. Prije nego što je počeo jesti, pogledao je Corrinu.

Na svjetlu je opazio njene pravilne crte lica, plave oči i suncem preplanulu put. Ruke su joj bile naborene od rada. Njezin je pogled sada bio čist, pa iako je maloprije plakala, znao je da u njoj još postoji životna snaga.

— Bila sam u malom hotelu u El Pasu — rekla je odjednom — kada je došao Tate Clummaker. Prema meni se ponašao kao pravi muškarac. Govorio je na nešto dalje na istoku ima veliki ranč i mnogo konja. Trećeg me dana upitao bih li pošla s njim jer je trebao jednu ženu. Rekao je da bi se rado oženio sa mnom, samo ako odlučim da ću kod njega živjeti. Odlučila sam, jer mi je bilo dosta hotela. Naravno, Tate nije bio neki ljepotan, ali to i

nije važno kod muškarca. Odjahala sam već iduće noći s njim, jer nisam znala da bi za njega bilo preopasno da još ostane. Jahali smo tri dana. Kada smo stigli, bila sam polumrtva. I kada mi je, smiješeći se, rekao da je to njegov ranč, mislila sam da ću poludjeti.

Kod tih posljednjih rečenica zadrhtala je, pa nastavila.

— To je prokleta zemlja, surova i gruba, s hladnim noćima i nemoguće vrućim danima. Iza kuće imam maleni vrt, inače bih potpuno poludjela ovdje. Tu sam već pet mjeseci, a čini mi se kao pet godina. Pet dugih mjeseci kod Clummakera!

— Povest ću vas sa sobom — obećao je Ben.

Corrina se sjetno nasmiješila i rekla:

— Ben, vi niste dorasli Clummakeru. Ubit će vas ako mu date i najmanju priliku.

On je šutio i polagano jeo. Odlučio je da sve temeljito privede kraju. Skrenuo je pogled na Blacka Morgana koji je mirno ležao. Pomislio je kako taj ležaj Tate Clummaker dijeli s Corrinom. Ali što joj drugo i preostaje? I treba li se zbog toga ubiti?

IV

Tate Clummaker je stigao slijedećeg dana rano poslije podne. Konji su bili umorni i vidjelo se da je putovanje bilo naporno i dugo.

Tate je bio visok čovjek i desetak godina stariji od Bena. Lice mu je bilo dugoljasto, a uši velike. Kosa mu je bila do ramena. Oči su mu bile sitne, a pogled oštar. Dojmio se opasno, ali ne kao zao i rđav čov-

jek. Zacijelo mu je bilo lako glumiti pred Corrinom mladoga rančera i Ben nikako nije mogao shvatiti da bi se djevojka poput nje, rješavajući svoje probleme, prepustila sudbini ovoga čovjeka. Njoj je potrebna sigurnost, malo pažnje i ljubavi u nekom tihom domu.

Clummaker je pogledao Bena ostrim, prijetećim pogledom, ali se još zadržao u sedlu. Ovaj je stajao u sjeni iza ugla kuće. Corrina je čekala pred vratima, no nije čekala Clummakerova pitanja, nego mu je sve objasnila kratkim rečenicama. Ovaj je samo šutio, sišao s konja i još jednim strogim pogledom pogledao u Bena. Krenuo je prema kući. Bio je toliko visok da se na vratima morao sagnuti kako bi mogao ući.

Bacio je Corrini bič i ona je znala što treba učiniti. Dovala je konje do bunara i skinula sedlo s jednoga, a svežanj s drugoga.

Pogledala je prema Benu, ali ne zato što je htjela da joj on pomogne. Bio je to topao i nježan pogled djevojke koja je strepila nad njim.

Clummaker je izišao iz kolibe.

— No, momče, jesi li pozvan ova-mo? — upita ga.

— Ne — odgovori McClayton — ali, to nisam ni mogao čekati, jer su mojem drugu trebali zavoj za glavu i krevet da se odmori.

— Sigurno — rekao je Clummaker — to je zacijelo trebao. Ali loše je to što ste se ovdje zadržali, a ni-ste pozvani. Vrlo loše...

Posljednje riječi rekao je nekako oporo i tiho. Vadio je revolver.

Ben, koji je još bio u svom skrovištu, sada više nije imao samilosti prema tom čovjeku. Clummaker je bio brz, ali ipak ne dovoljno. Bio je pogođen. Pao je, a njegov je metak

ostavio trag na kamenom zidu. Clummaker je htio još zapucati, ali mu je revolver bio pretežak. Omamljeno teturajući, duboko je uzdahnuo. Pao je na leđa. Ben mu se približio. Clummaker je nad sobom vidio Benovo lice.

— Idi k vragu! — rekao je škripeći zubima. — Ti si me uništio, momče. Tko si ti zapravo? Tko si?

— Ben McClayton — rekao je. — Jesi li prepoznao čovjeka na krevetu u kući? Velikog Blacka Morgana!

— Sigurno da jesam i zbog toga sam najprije htio tebe ukloniti, jer Morgan i ja imamo još starih, neriješenih računa koje je trebalo raščistiti, ali sada si me ti već...

Riječi su mu zastale u grlu. Nema nikakve sumnje, bio je mrtav. Čudo je što je uopće i mogao izgovoriti toliko.

Ben je pogledao prema Corrinu. Ona je još nepomično stajala kraj konja, držeći bič u ruci. Konj se uznemirio i ona ga pusti do bunara. I dalje je ostala nepomično stajati.

— On je mrtav — rekao je Ben.

— Mrtav? — upitala je ne vjerujući njegovim riječima.

— Da, sada si slobodna, Corrina, i ja ću te povesti u svijet, među ljude.

— On je mrtav, mrtav... mrtav — ponavljala je mrmljajući.

Zatim se lagano približila Benu i počela jecati. Drhtala je cijelim tijelom. Ben ju je pokušao zagrliti, ali se ona požurila u kuću. Pustio ju da se isplače.

Kada je zašlo sunce, Ben je pokopao Clummakera. Corrina to nije htjela gledati. Ne, nije željela vidjeti ni sada toga čovjeka.

Ben je oprao znoj i prašinu, te se još jednom ogledao oko sebe. Sada je ta divlja zemlja izgledala osamljeno, pusto, zemlja koja ne osjeća samilosti ni prema kojem živom biću, jer im oduzima posljednju životnu snagu. Slabiji su u njoj bili uvijek uništeni i progutani zauvijek.

Polako se spuštao mrak. Opasnosti u ovom kraju nikada se ne mogu predvidjeti, jer lovci dolaze neočekivano, napadajući s leđa. I najmanja opasnost nije bezazlena i mora se naslutiti.

Benu je tek sada postalo jasno koliko je Corrini bilo teško živjeti sve te dane ovdje u pustoši. Tate Clummaker sigurno je imao na svojoj duši mnogo tamnih sjenki rančera i kauboja od kojih se skrivao u svojoj osamljenosti.

Bio je prerijski vuk koji se morao skrivati i zato se na okrutan način vezao s tom djevojkom, jer inače sam ne bi mogao opstati i izdržati u osami.

Ben je ušao u kuću, a u tom je trenutku Corrina upalila svjetlo i pogledi im se sretoše.

— Za tebe počinje novi život, Corrina — mrmljao je.

Zanijekala je glavom.

— Ne, stari život — rekla je. — Opet ću morati ići u hotel. Jer gdje bih inače mogla zaraditi za život? Nekada sam radila u jednom dućanu, ali kada se sin toga vlasnika zaljubio u mene, vlasnik me izbacio. Zatim sam pokušala raditi u hotelu. Tamo je stalno navraćao neki stranac koji je smatrao da ja nisam za hotel. Znala sam što me sve tamo očekuje. Svatko me tjerao i nudio mi da pijem. Dakle, opet ću početi stari život.

Sjetno se nasmiješila i sjela.

— Taj će život ipak biti mnogo bolji nego ovaj koji sam ovdje vodila. To mogu zahvaliti samo vama, Ben.

On se okrenuo i u njenim je očima vidio sjaj. Ta žena mora još dugo učiti, mislio je, jer ništa u ovoj zemlji nije poklonjeno i za sve što dobivamo moramo se sami žrtvovati.

Prišao joj je bliže i lagano joj prstima dodirnuo lice.

— Radit ćeš još — rekao je. — I nemoj biti tako oštra prema muškarcima, čuješ li? Želim ti reći: ne smiješ biti tako tvrda srca, jer nisu svi kao Tate Clummaker.

— Ne, nisu — rekla je. — Možda ti nisi...

Nakon tih riječi njezin je pogled bio nekako mirniji i pažljiviji.

Iako je Ben bio još vrlo mlad, možda samo dvije godine stariji od Corrine, ipak je govorio vrlo odraslo, zrelo.

— Kada jednoga dana osjetiš ljubav, morat ćeš je i sama poklanjati. Mislim na ljubav koja dolazi iz srca, ali ako ostanješ tako hladna, nikad nećeš moći voljeti i život će ti biti potpuno prazan. Moji su se roditelji voljeli, to znam, zato je njihov život bio lijep i svaki dan koji su proveli zajedno bio je veseli, razumiješ li me, Corrina?

— Možda razumijem što si htio reći, ali ja nikada više neću nasjesti nekom muškarcu — okrenula se prema ognjištu da donese večeru.

Spavali su svako u jednom kutu sobe, dok je svjetiljka prigušeno svijetlila. Često su noću pogledavali na Morgana koji je buncao u groznici i često su im se pogledi sreli. Tada bi joj Ben prišao i dodirnuo

ruke. Bila mu je toliko draga i mila da ju je htio ponekad uzeti u naručje i dugo milovati.

Učinio je to tek kada se vani počelo razdanjivati, ali ona je bila sva nekako ukočena i Ben joj reče:

— Treba da se dobro isplačeš, Corrina. Zamisli da sam ja tvoj brat i da možeš na meni isplakati sav svoj očaj. Isplaci se dobro i nakon toga ćeš osjetiti da ovaj svijet nije samo zloban. Nisam mnogo stariji od tebe, ali sam već proživio mnogo teških trenutaka. Nadu ne smiješ nikada izgubiti, moraš biti jaka. No, isplaci se kao da ćeš time sve riješiti.

U jednom trenutku se činilo da se ona želi odmaknuti od njega, kao da se želi oduprijeti osjećaju koji ju tišti. Odveo ju je do njenog ležaja u kutu i čvrsto je držao u naručju, a ona je plakala na njegovom ramenu. Da, plakala je, ali to više nije bio plač iz očaja kao sinoć, ovaj put u njoj se sve borilo za nečim novim i uskoro će se opet moći nadati drugom životu.

Corrina je još spavala kada se pojavilo sunce. Ben se odmaknuo od nje i krenuo prema ležaju Blacka Morgana. Ovaj je bio budan. Njegov je pogled sada bio jasan. Pokušao se pomaknuti i opazi Bena kraj sebe.

— Je li to ranč »R«? — upitao je jedva razumljivo.

Ben mu nije ništa odgovorio, nego je najprije popio hladan čaj koji je Corrina spremila noću, dok je Morgan imao temperaturu.

— Gdje su moji drugovi? Jesu li me oni doveli do ranča »R«?

Ben je zanijekao glavom.

— Oni su mislili da si mrtav i Pancho Rodrigues smatra te mrtvim.

Ja sam vas slijedio i želio se uvjeriti da vraćate konje. Vidio sam kada si pao pogođen, stavio te na konja i doveo ovamo. Uklonio sam tragove i morao ubiti jednoga od njih. Bio je to Tate Clummaker koji te prepoznao. Rana na glavi polako ti zacjeljuje, ali još imaš vremena da ozdraviš.

Morgan je zatvorio oči, ali je i dalje ostao budan. Moglo se pretpostaviti što misli i vidjelo se da se nečega boji.

— Bolje da ne naprežeš mozak — rekao mu je Ben.

— Dakle, tebi moram sve zahvaliti, momče, jer taj bi me Tate Clummaker sigurno ubio. Između nas dvojice je nešto postojalo. Jesi li doznao što od njega?

— Nemoj me stalno zvati momkom — rekao je Ben. — Već su mi dvadeset i tri godine i deset se godina brinem sam za sebe. Nisam više dječak... Clummaker je prvi posegnuo za revolverom, ali sam ja bio brži. Samo brži! Jesi li gladan, Morgan?

— Da, jesam — mrmljao je — ali moram što prije ustati.

V

Tek trećeg dana Morgan se uspio dignuti iz kreveta. Četvrtoga dana već su jahali. Corrina se nije osvrtała natrag, gledala je prema zapadu gdje su je očekivali nova, ljepša budućnost i život. Činilo se kao da se nečega još boji. Ali zbog čega? Djevojka poput nje više ne može osjećati straha, ništa joj se gore ni strašnije više ne može dogoditi.

Ali oba su se muškarca osvrtała prema kolibi.

— Napušteno, divlje mjesto — mrmljao je Morgan. — Mjesto koje se mora upamtiti, zar ne?

Ben je klimnuo.

— Ali samo ako se moraš skrivati u ovom svijetu neprijatelja. Jedino tako postajemo puni mržnje i razbješnjele zvijeri i odlazimo u osamu misleći da ćemo biti sretniji — rekao je.

Steve Morgan ga začuđeno pogleda, lagano klimnuvši. Pažljivo se pomakao taj Steve Morgan, svima poznat kao Black Morgan. Bio je nekako oprezniji. Ili je možda osjećao mučninu u glavi?

I dalje su lagano jahali. U suton su došli do napuštenog logora. Morgan je ponovno imao temperaturu i osjećao se loše. Odmah su za njega napravili ležaj. Ležao je mirno, nepomično i činilo se kao da će odmah utonuti u san.

Corrina i Ben sjedili su kraj vatre, nešto udaljeni jedno od drugoga.

— Dobro se držiš, Corrina — rekao je Ben. — Odgovara li ti što idemo prema El Pasu?

— Da, odgovara mi svako mjesto gdje postoji hotel i gdje mogu pjevati. Želim zaraditi novac i vratiti se u New Orleans.

Iz torbe je izvadila vrećicu sa zlatnicima i pružila je Benu.

— Što da učinim s tim novcem? — upitala je. — To sam našla kod Clummakera prije nego što si ga pokopao. Ima oko dvjesto dolara.

— To će ti još zatrebati, Corrina.

— Ne, nikada — rekla je oštro i bacila vrećicu s novcem prema njemu.

Morao je biti brz da bi je uhvatio.

— Clummaker je dužan više od dvjesto dolara i ne treba mu više,

zato ti uzmi novac i odvezi se u New Orleans ili kamo već želiš. Želim ti sreću i često ću misliti na tebe.

Pogledao ju je i činilo mu se kao da mu želi baciti vatru u lice.

— Da — rekla je gorko — taj sam novac zaradila mnogo teže nego u nekom najjeftinijem hotelu.

Opet je pogledala Bena i dodala: — I ja ću često misliti na tebe, Ben. Bio si dobar prema meni kao moj brat, možda te i volim kao brata, ali nijednog muškarca neću moći voljeti nikada, to je za mene prošlo. Tebi jedino mogu zahvaliti što si u mene ponovo usadio nadu i vjeru u život. Što ćeš ti raditi?

To ga je pitanje iznenadilo i nije mogao odmah odgovoriti. Kratko je razmišljao, zagledavši se u noć. Sjetio se pucnjave onoga dana kada je Morgan bio pogođen, odjednom se trgnuo i ponovo se obratio Corrini.

— Jahat ću s Morganom i njegovim drugovima — rekao je. — Iako ću biti posljednji čovjek njihove grupe, ipak želim biti s njima, makar bio i dvostruko slabiji.

Zastao je i pomislio kako govori gluposti. Učinilo mu se odjednom da je dječak koji smatra borbu najvećom srećom i toga se zastidio.

Corrina ga je gledala gotovo sažaljivo, pa iako je bila nešto mlađa od njega, u ovom je trenutku izgledala mnogo ozbiljnija i zrelija.

— Ali, Ben, to ne smije biti tvoj put. Nije to život za tebe.

— Zašto ne? Imam svog konja, sedlo, revolver, svoj ponos i mogu se boriti. Samo kao revolveraš mogu zaraditi dovoljno novca za ranč, ali kao kauboj nikada. Zar ti to nije jasno Corrina?

Lagano je klimnula, ne rekavši ništa. Ben je još neko vrijeme šuteći sjedio kraj vatre, a ona je pošla da se umota u deku. Izgledala je više nego umorno, jer je to bio prenaporan dan za nju.

Ben je tek slijedećeg jutra razgovarao s Blackom Morganom o onome što ga je tištalo.

— Želio bih jahati s vama, Steve... ali samo ako nitko od tvojih drugova neće reći da vam nisam dorastao. Zar ne?

Morgan ga izazivački, iskosa pogleda i nasluti što se u njemu zbiva. Znao je to dobro, jer je i sam nekad to proživio.

Jahali su dugo šuteći. Konačno Morgan prvi progovori, obraćajući se Benu s nešto gorčine u glasu:

— Naravno da možeš jahati s nama, ako želiš. Možeš biti šesti čovjek naše grupe, ali što time obećaješ? Stani i nemoj unaprijed govoriti! I ja sam jednom bio mladić kao ti sada, htio sam biti jahač s revolverom u ruci, htio sam imati poštovanje prema ostalim revolverašima, ali kažem ti, mladiću, da nije sve tako lijepo kao što ti misliš. Da, mi ponekad činimo dobro, ali to činimo na neki čudan i objestan način zaboravljajući pri tome na žrtve i krv, jer nas to ništa ne stoji, osim možda vlastitog života. A ta je cijena previše visoka. Za novac možemo izmijeniti i najprljaviji svijet, ali najčešće mijenjamo sami sebe. Idi što dalje od nas, Ben! To je najbolji savjet koji ti mogu dati. Savjet koji bih uvijek dao i svom bratu.

Nakon tih riječi Ben je dugo šutio zamislivši se. Jahali su gotovo milju, kada je Ben porogovorio.

— Ipak ću poći s tobom, Steve. Jasno mi je da ću biti posljednji čovjek u vašoj grupi, ali želim biti s vama.

— Dobro, ako baš toliko želiš. Zašto ne? — rekao je Morgan.

Slijedeće noći zamijetili su u daljini svjetla El Pasa. Jahali su mimoilazeći putem vlakove, kolone naseljenika i poštanske kočije. Zaustavili su se pred hotelom i Ben se obrati Corrini.

— Zacijelo će za tebe ovdje imati jednu sobu, Corrina. Konje Tatea Clummakera smjestit ćemo u staju i prodati ih. Za njih ćeš dobiti više od sto dolara, što može biti dovoljno za početak tvog puta na Istok. Ali molim te nemoj više raditi u hotelu, obećaj mi da nećeš!

Na ove njegove riječi nije ništa odgovorila, samo se nasmiješila. Dala mu je bič svoga konja i uzela svoje stvari koje su bile na sedlu u putnoj torbi.

— Mnogo sreće, Ben — rekla je sjetno. — Bio si dobar prema meni. I vama, gospodine Morgan, želim mnogo sreće!

Steve Morgan je samo klimnuo. Corrina je ušla u hotel osjećajući da će zaplakati. Njih se dvojica udaljše.

— Srest ćeš kad-tad na svom putu neku ženu i zaljubiti se — mrmljao je Morgan. — Upoznat ćeš mnoge koje, će tvoj revolver pokušati kupiti ljubavlju. Dođi, Ben, stanovat ćemo u drugom hotelu, jer se nadam da su tamo i moja četiri druga. Sigurno su već otjerali konje na ranč »R« i vjerojatno su se već vratili. Mislim da će se začuditi kada mu budu ugledali!

Jahali su dalje glavnom ulicom El Pasa prema hotelu. Kuća se nala-

zila na kraju grada u lijepom vrtu koji je izgledao gotovo kao park. Sagradili su ju još prije rata španjolski osvajači, sada je pripadala nekoj ruskoj grofici.

Kada je Morgan pozvonio, izašao je neki malen malen čovjek sa psima koji su na izgled bili mirni, ali vrlo opasni. Dobro njuškaju prije nego što čovjeku skoče na vrat.

— Hej, Pete! — viknuo je Morgan.

Nizak čovjek malo je pričekao prije nego što ih je pustio da uđu. Psi su zacviljeli kao da su i sami osjetili iznenađenje svoga gospodara.

— Oh, oh — mrmaljao je Pete — Black Morgan je ipak mrtav, stvarno mrtav. Njegovi prijatelji žale još za njim. Jesi li ga ti, gospode, vratio u život? — upita maleni čovjek ne vjerujući vlastitim očima.

Steve Morgan se smiješio.

— Za sve postoji objašnjenje — rekao je Peteu. — Nikada i nisam bio mrtav. No, pusti nas konačno da uđemo ili možda nisu ovdje moji drugovi?

— O, da, oni su ovdje, gospodine, oni još žale za tobom, ali će se sigurno još više iznenaditi kada budu vidjeli da si živ.

— To me naročito veseli i pusti nas već jednom da uđemo, a usput se pobrini za dva kreveta. Moja četiri druga sigurno su već pijana ili...

— Naravno, gospodine, naravno. Oni se opijaju i plaču kada se previše napiju. I djevojke su pijane, posebno Dolly, ona najviše plače i najžalosnija je.

Dok je govorio, otključao je vrata, a psima dao kratak znak da se udalje.

— Ti ostaješ sa mnom, zar ne? — rekao je Morgan Benu dok su ulazili. — Ostat ćeš uz mene i tako uspeti. E, što će to biti! Odmah ćeš sve upoznati.

Ben je potvrdio, ali mu nije bilo svejedno hoće li se Morganova četiri druga narugati ili neće. Nije znao kako će ga prihvatiti, ali je znao da Morgan ne podnosi zadirkivanja. Bez njega Benov bi dolazak u to društvo bio vrlo težak i zato je morao biti uz Morgana.

Ušli su u veliki trijem koji je bio u španjolskom stilu. Vidjelo se da je i namještaj dopremljen iz stare Španjolske, uljepšavao život u tom »novom svijetu«.

Odnekud se najednom pojavila visoka, naočita žena crvene kose. Prišla je Morganu raširenih ruku i smiješeći se. Prije nego što je išla mogla progovoriti, ovaj joj stavi prst na usne i lagano je ušutka. Zagrljše se. Bili su jednake visine. Morgan joj je šaptao u uho što će učiniti svojim drugovima da ih iznenadi.

— O, ti lupežu — rekla je grofica Ilona Petrovna — uvijek izmišljaš slane šale!

Prišla je Benu i predstavila se poljubivši ga u obraze. Požurila se da donese dva pokrivača za krevet. Iz kuće se čula tužna pjesma praćena plaćem žena. Pjevali su sve polaganije i tužnije, jer posljednje strofe opisuju nesretnu pogibiju mladog Meksikanca kod Alama.

Odjednom utihnuše kao da im je nešto oduzelo glas. Ben koji je stajao iza Morgana sve je mogao dobro vidjeti. U velikom krugu sjedila su četiri revolveraša i nekoliko žena. Svi su bili pijani.

Ben i Morgan udoše polagano u sobu. Bili su ogrnuti bijelim deka-
ma i ugodno se smjestili u kutu. Mahali su rukama kao da će poletjeti i pravili grimase na licu. Zatim su se umirili, a Morgan, kao da je uskrsnuo od mrtvih, podigne ruku prema nebu i progovori dubokim glasom.

— Moji dobri prijatelji, dolazim k vama s drugog svijeta!

Dalje nije govorio, jer su se djevojke prestrašile i počele vrištati. Uspinjale su se stepenicama koje su vodile na gornji kat, vičući i psujući u sav glas.

Četiri muškarca podignula su se poput velikih lutaka, pomičući se kao marionete u lutkarskom kazalištu. Nastao je tajac.

Black Morgan je poimence zvao drugove:

— Cris Ringold!

— Ovdje.

— John Harper!

— Ovdje.

— Odin Riverdale!

— Ovdje.

— Jim Mallone!

— Ovdje.

— Osuđeni ste na smrt od najvišeg suda. Budite spremni da umrete!

— Da, Steve, mi smo spremni. Mi smo uvijek spremni! — povikaše Morganovi drugovi.

— Kleknite na koljena i čekajte grom koji će vas pogoditi! Smrt će odmah....

Steve više nije mogao govoriti, jer se u njemu sve treslo od smijeha kad je vidio ovu četvoricu kako su kleknuli i spustili glave do zemlje.

— Vaša, o vaša glupa lica! Ha, ha, ha...

Toliko se smijao da je morao doći do stolice i sjesti. Noge je podignuo visoko u zrak, a rukama se uhvatio za trbuh, ne mogavši doći do daha.

Ben se nije smijao, jer nije bilo siguran kako će ti revolveraši podnijeti šalu. On se lagano smješкао i kao da je osjećao strah ako netko od ostalih zamijeti njegov smiješak.

Koliko su bili pijani toliko su se u ovom trenutku morali otrijezniti. Stajali su jedan do drugoga. Jedan se ugrizao za šaku, drugi je trljao dlanovima o bokove točno ondje gdje je inače mjesto za revolvere, treći je tresao glavom i nije mogao shvatiti da su svi bili glupi, a pri tom je zacijelo rasla njegova mržnja. Četvrti je zvao ženu koja se sakrila pod stol.

— Izadi, Dolly — rekao je. — Tvoj dobar Steve je ovdje! On je najveća šaljivčina na svijetu, tvoj dobar, dragi Steve! Pa kako i ne bi, svijet je ugledao u cirkusu! Već je njegov otac bio velika šaljivčina!

Nakon ovih riječi čovjek je prišao Morganu. Prstima je prelazio po njegovom licu ne bi li se uvjerio da je ovaj stvarno čovjek od krvi i mesa, a ne samo utvara.

— Što si nam učinio, Steve — rekao je. — To nije način jednog prijatelja.

I gurne mu šaku pod nos.

— Razbit ću ti nos u komadiće ako si utvara! — dodao je.

— Radije nemoj, Odin — zlobno se cerio Morgan i prišao mu tako blizu da je mogao vidjeti ožiljak od brijanja. — Tada bi me stvarno ubio, a to bi bio nepromišljeni potez, dragi moj. Nisam li vam bio dužan ovu šalu? Ha, ha... ha! Stvarno bih bio mrtav da me Ben nije našao. Dakle, budite ljubazni prema

njemu, jer sada on pripada nama. Jeste li me razumjeli?

Sve su razumjeli veoma dobro i shvatili su da su se prerano predali. Ostala tri muškarca stajala su kraj Odina koji je bio mnogo viši od njih. Izgledao je među njima kao div. Njihova namrštena lica polako su se razvedravalala. Počeli su se smijati kao Steve Morgan maloprije i činilo se da se cijela kuća tresse. Došle su i djevojke. Dolly se izvukla ispod stola i počela ljubiti Morgana ne puštajući ga iz ruku.

Ben je stajao sa strane i nedužno promatrao prizor pred sobom. Bilo mu je jasno da revolveraši imaju ovdje svoje gnijezdo kojemu on zapravo ne pripada i osjeti neko razočarenje u sebi.

Ali što je on zapravo mogao od tih ljudi očekivati? Oni su uživali u takvom životu i upravo ovakva kuća njima odgovara, jer odavde mogu uvijek lako doći do svakog cilja.

Okrenuli su se prema Benu, pažljivo ga promatrajući.

— Ne odgovara mi, Steve, što me vidio da klečim pred tobom — mrmljao je mladić svijetle plave kose.

— Nitko, osim tebe, ne bi smio s nama to činiti, Steve!

— On pripada nama — rekao je Morgan — a tko nama pripada, onda to smije raditi. Ili... možda moram s njime nestati?

Oni su zaniijekali.

— Ne, on može ostati — rekao je smeđokosi, snažni John Harper. — On pripada nama. Iako je posljednji čovjek naše grupe, ipak ti je spasio život, je li tako, dječake?

— Ne zovi me tako! — rekao je Ben. — Želim biti vaš posljednji čovjek, ali me ne nazivaj dječakom.

— On je ubio Tatea Clummakera — nastavio je Morgan. — Doveo me u njegovu kuću i morao ga ubiti da bi meni spasio život. Momci, on više nije dječak i ne smijemo ga tako nazivati. Jeste li me čuli?

VI

Ostali su tri dana i noći kod grofice Ilone Petrovne i bili posluženi kao u priči. Našla se neka djevojka za Bena koja je svirala klavir ili pjevala uz gitaru. Svaka želja bila im je ispunjena, bili su omiljeni, ali Ben to nije mogao nazvati ljubavlju.

Često je razmišljao o Corrinu i nekoliko puta zaželio da napusti ovu kuću i potraži nju.

Što li ona radi? Je li možda na putu za New Orleans ili je još u El Pasu? Radi li u nekom hotelu?

Nije napuštao hotel, jer mu Stella, koja se brinula o njemu, nije dopuštala da ode. Željela je da on upozna život ovdje. Pripadao je »Velikoj petorici«, koja se više i nije mogla tako nazivati, te se morao držati njihovih običaja.

Trećeg dana odjahali su iz El Pasa. Prošle je noći dugo kišilo. Bila je to prva kiša nakon nekoliko suhih mjeseci. Sve je odisalo svježinom.

Jahali su na sjever. Stigao je i neki glasnik s kojim je Steve Morgan nešto razgovarao, uzevši od njega tisuću dolara kapare. Ben je još malo znao o tim ljudima. Zaključio je to po tome što su se oni sporazumijevali pogledima, bez riječi.

Nakon dva dana jahanja stigli su do velikog ranča. Oznaka na njegovom ulazu bio je broj »pet«.

Na trijemu se pojavio jedan čovjek, a za njim još i nekoliko kauboj. Čini se da su bili upravo za večerom. Dvojica sidoše da preuzmu konje. Čovjek koji je stajao na verandi reče:

— Ali, to je iznenađenje, momci! Pozvat ću kuhara da...

— No, dobro — prekine ga Steve Morgan. — Mi smo samo u prolazu. Idemo prema sjeveru, inače vas ne bismo uznemiravali. Znam da si najbolji upravitelj ranča kojega imamo. Jednog ćemo dana dobiti od ranča »R« pet prekrasnih ždrijebača.

Ben je sve dobro slušao i zaključio da ovaj ranč pripada petorici revolveraša. Nije bio posebno iznenađen, jer se ne bi pouzdao u njih da su svoju revolverašku plaću uzalud trošili u grofičinoj kući.

Sada kad je vidio ovaj veliki ranč na kojemu se nalazi više od tucе kauboj, više im je vjerovao i pouzdavao se u njih. Ušli su u veliku dnevnu sobu. Ben je mogao vidjeti da svi oni žive ovdje i da svaki kauboj ima svoju sobu u ovoj velikoj kući. John Harper stajao je uz ormar s knjigama kraj kamina. Ben je shvatio kako je često pogrešno ocjenjivao ove ljude, pa iako su tri dana i noći boravili u hotelu na jugu, vidio je da i oni imaju svoj dom i da ipak nisu luralice. Imaju uvijek svoje sigurno mjesto, dom u koji se mogu vratiti.

Prišao mu je Steve Morgan i pokazujući prema stepenicama rekao:

— Tamo gore, lijevo na kraju hodnika, ima slobodna soba. Možeš je uzeti za sebe. To je zapravo soba

za goste, ali ako je želiš zadržati za sebe, moraš se za nju i pobrinuti. Pet milja odavde leži staro španjolsko naselje Guadalupe. Tamo možeš nabaviti namještaj, sag i ostale stvari, kada se budemo vraćali sa sjevera. Sada požuri, jer je za pola sata večera.

Ben nije mogao povjerovati da je sada to njegov novi dom.

Slijedećeg jutra su odjahali. Ben je bio uz Morgana, mučila su ga razmišljanja. Jahali su neko vrijeme šuteći, a zatim ga upita:

— Steve, možeš li mi nešto objasniti?

— Samo pitaj, Ben, ja to i očekujem.

— Imate lijep i veliki ranč, pa zašto ne ostanete kod kuće? Zar vam je potrebno da i dalje jašete kao revolveraši? Je li vam ljepši takav život?

Morgan se lagano nasmijao i rekao:

— A zašto sada i ti jašeš s nama? Reci mi iskreno što te potaknulo da promijeniš posao kauboj i pođeš s nama?

Prije nego što je odgovorio Ben je morao dobro razmisliti.

— Čini mi se da pustolovine čine život zanimljivijim i nakon svake proživljene opasnosti sigurno se veselite mnogo više životu nego prije. Sve se tada čini ljepše, sunce, vjetar, ljubav, žene, zato mi se život jahača čini uzbudljiv i mislim da sam zato pošao s vama. Ne mislite li i vi tako? Zašto imate svoj ranč?

— Ranč je naše utočište, Ben. Svi mi mislimo kao i ti i zato smo se sakupili. U vrijeme rata bili smo najopasnija gerila i sada se još moramo potvrđivati. Da, pustolovine čine život zanimljivijim i ljepšim,

dobro si rekao, ali i opasnijim i zato naši životi dvostruko vrijede. Jednog ćemo dana poželjeti svoj dom i zato možemo ranč na koji se uvijek možemo vratiti. Možda smo određeni za propast, ali nekome se od nas možda neće dogoditi ništa, može preživjeti i vratiti se na ranč, makar i sam, ranč će pripadati njemu. On nam je svjetlo u tamnoj noći. Svaki od nas kaže da postoji otok na koji se uvijek može vratiti. Razumiješ li, Ben?

Klimnuo je.

— Razumjet ću to kad još malo razmislim, ali moram još neko vrijeme jahati s vama da bih sve potpuno shvatio. Možda moram postati stariji da...

— Ne, nije potrebno, ali je dovoljno da shvatiš da svaka sreća jednom ima svoj kraj. I što ćeš više osjećati strah, to će biti teže da ga savladaš.

— Strah? — čudio se Ben.

— Zar nikada ne osjećaš strah prije borbe? Ne moraš li ga savladati? — upita Steve Morgan divlje, ali nije želio čuti odgovor, već je nastavio: — Samo budale ne osjećaju strah i možeš ih pobijediti ponosom. Razumiješ li: ponosom! Mi jašemo iz borbe u borbu samo ponosom i prkosom. Kako je kod tebe, to sam treba da znaš.

Ben nije ništa govorio. Usporio je jahanje i razmišljao kako još mnogo ne zna o tim jahačima.

Odmorili su se kad je pala noć i tek slijedećeg dana nastavili put. Dan je bio sparano i jedva su čekali da sunce zađe kako bi se malo odmorili. Ugledali su u daljini svjetlo i veliko stado ovaca. Prišao im je jedan čuvar stada i upitao:

— Jeste li vi »Velika petorica«?

— Sada nas je šest — odgovorio je Morgan.

— I da vas je dvadeset, ne bi bilo previše? — gorko je rekao.

— Idemo na sjever do rijeke. Tamo nas očekuje čopor zločinaca da ih sredimo.

Jahali su polagano, jer su se konji teško kretali i bili umorni. Bilo je pola sata prije ponoći kad su nakon tri milje konačno stigli do vatre. Oko nje sjedili su ljudi i podigli se kada su ovi došli. Na glavi su imali okrugle šešire velikih oboda. Svi su ovi maleni pastiri vjerojatno meksičkog ili indijanskog porijekla imali svoje stado ovaca. Zaželjeli su im dobrodošlicu i jedan od njih reče;

— Dajte našim gostima kave, momci!

Kava je bila dobra i jaka da bi od nje i mrtvac oživjeli.

— Prijeđimo odmah na stvar — rekao je Morgan.

— Već ste dobili tisuću dolara kapare — javio se jedan debeljko. — U ovoj dolini ima dvjesto tisuća ovaca i svakog ih je dana sve više, jer je sada doba kada se kote mlađi. Za dva do tri tjedna bit će ih za trideset tisuća više. Trideset tisuća, to je brojka, zar ne? — ogledao se oko sebe i nastavio: — Dolina je slaba, ima malo trave, suha je, životinje nemaju dovoljno hrane. S one strane kanjona su pašnjaci i ima dovoljno vode, ali...

Šest revolveraša je klimnulo. Morgan je pokazao prema sjeveru i upitao.

— Tko je zauzeo kanjon? Tko su gadovi koji vas ne puštaju na pašnjake? Razbojnici?

Pastiri istovremeno potvrdiše, a sijedi starac progovori:

— Zar moram žrtvovati svoje sinove, nećake, sinovce i sve ostale ljude? Smijem li ih poslati u kanjon da tamo budu ubijeni? Prema lo ih je i preslabi su da bi se borili s razbojnicima.

Black Morgan je klimao glavom, a zatim rekao:

— Dajte nam nešto da pojedemo i odmorimo se, a zatim...

— Naravno, momci, naravno! Moji će se sinovi odmah pobrinuti za vaše konje i prirediti janjeće pečenje kakvo još nikada niste jeli.

Vijećanje oko vatre nije dugo trajalo, ali Chris Ringold ipak primijeti:

— Nikada nisam mogao podnijeti smrad ovaca i zamislite što bi se dogodilo da se takva jedna gomila približi našim stadima goveda? Bi li bilo moguće da ih sve zadržimo u uskom kanjonu?

Svi su šutjeli, a Jim Mallone progundao:

— A Kinkaidi?

Zašutio je kao da mu je time već dovoljno rekao. Svi su mu potvrdili, osim Bena koji nije razumio značenje ovih riječi, ali ipak progovori:

— Naravno čuo sam već o Kinkaidima. Tko za njih nije čuo? Imaju li oni za vas neko posebno značenje?

Čekao je objašnjenje. Konačno mu Odin Riverdale odgovori:

— To su divljaci i razbojnici! Kada je Charly Scott pao u njihove ruke, mučili su ga da bi im otkrio naše sklonište. Ali on je radije umro nego nas izdao. Mi smo zapravo krivi i odgovorni za njegovu smrt.

Steve Morgan gorko se nasmijao.

— Uvijek postoji razlog za borbu. pa ako je budu trebali, platit će za Charlyja Scotta i oslobođenje.

kanjona. Potjerat ćemo im stoku, pa ako je budu trebali, platit će ili...

— Koliko? — upitao je 'Chris Ringold.

— Tisuću dolara već imamo — rekao je Jim Mallone — i još toliko za svakog od nas!

— Ali, do toliko oni i ne znaju računati — gundao je Morgan — a kamoli da nam plate! Ako svaki od nas dobije petsto dolara, možemo biti zadovoljni! Oni su, doduše, mučili našeg Charlyja i mi smo ponosni na njega, ali zato će nam barem toliko platiti.

Bila je noć kad su ujahali u kanjnoj koji vodi do razvođa. Put nije vodio prema hridinama, ali je kanjon postajao uzak i sve strmiji. Ben je razmišljao i jahao posljednji iza »Petorice velikih«. Osjetio je da se želi boriti uz te ljude, iako je osjećao strah i neizvjesnost. Znao je da može biti ubijen, ali je ipak i dalje jahao. Želio je prkositi sudbini, kao što to i oni čine.

— Ako čitav iziđem iz borbe — mislio je — život će mi biti dvostruko draži! Da, mi smo jahači litalice i što je u tome loše ako želimo životinje spasiti od gladi?

Jahači i konji malo su se odmaramli. Nakon dva sata mogli su ponovo nastaviti put i bili su svježiji za borbu. Nebo iznad njih postajalo je svjetlije i zvijezde na njemu polako su blijedjele. Da se nisu nalazili u kanjonu, mogli bi vidjeti kako izlazi sunce na istoku. Trebalo im je još kratko vrijeme da dođu do razvođa, ali se nisu žurili. Zbog čega bi trebalo da žure, kad takva borba može i pričekati na njih. Činilo se kao da im je neizvjesnost važna i kao da tek u njoj osjećaju da žive.

VII

Bio je već dan kad su stigli do razvođa. S druge strane, između pećina, gorjela je vatra. Ljudi su sišli s konja i stali izviđati okolicu.

— To su zaista Kinkaidi — rekao je Chris Ringold. — Prepoznajem Oldmana Kinkaida, lijevo od njega stoji Paul, a iza njega su Lesi Wes, sinovi njegovog brata. Tu je također... — zastao je jer se s druge strane strane čuo povik.

— Hej, niste li vi ona petorica konjokradica? Kako to da vas je šest?

— Zato da ne bismo bili osamljeni, Oldman Kinkaid! — povikao je Black Morgan cereći se i dodao: — Koliko znam, vi ste nam još nešto dužni za Charlyja Scotta, zar ne? Bolje da sami iziđete iz pećina, nego da vas mi moramo izvući!

Nije dobio odgovora, jer su iz pećine izlazili Kinkaidi. Sada ih je bilo osam. Polako su se približavali.

— Pa tada ćemo morati... — rekao je Steve Morgan silazeći s konja.

Njegovi drugovi učiniše isto. Ben je osjetio prvi put koliko je blizu smrti i u jednom mu se trenutku sve učinilo besmisleno i glupo, ali je istovremeno znao da drugog izlaza nema.

Ponos i revolveraško poštenje nisu im dopuštali da i dalje ostanu u skloništu, jer su se željeli boriti kao pravi revolveraši. Ben je osjetio da sve to mora izdržati i biti pošten prema svojim drugovima i sebi. Što je zapravo poštenje revolveraša? Nijedan se neće predati i svi će se suprotstaviti bez straha. A ponos? Ali o tim pitanjima nije u

ovom trenutku mogao razmišljati i tražiti odgovor na njih.

Dvije su se grupe sukobile, poteći će krv i bit će mrtvih. Polako su se približavali jedni drugima i Ben je bio među njima. Sada više nije mislio da odustane i nije mislio na poštenje. Nije više osjećao strah, zato je ovdje. U njemu je samo tinjala želja za životom, a ta želja ne pita za poštenje — ni njega ni protivnika. Odjednom je pred sobom ugledao dječaka riđe kose. Izgledao je kao Indijanac. Zlobno i nekako pobjednički se cerio, bio je toliko blizu da mu je Ben mogao vidjeti pjege na licu, a svijetle su mu se oči neprijateljski oštro svijetlile. Izgledale su kao oči čovjeka koji želi ubijati. Tko zna, možda su i oči Bena izgledale tako, jer je i on sada želio pobijediti, želio je ostati živ, a zato je morao ubijati. Ili će biti ubijen ili će ostati živ, treće mogućnosti nema, zato se mora boriti.

Nije znao što rade njegovi drugovi, nije gledao oko sebe, pogled je zadržao na protivniku koji mu je bio suviše blizu.

Čuo se oštar povik i pucanj. Bio je to stari Oldman Kinkaid, čiji se prodoran i hladan glas izjednačio s krikom divljeg sokola.

Svi su odjednom zapucali. Nesvjesno su bili vođeni željom da pobijede i ostanu na životu. Kretnje su im bile mehaničke, nisu osjećali pucnjavu oko sebe, ili su usredotočili pažnju na neprijatelja i tražili najpogodnija mjesta kako bi bili dobro zaklonjeni imajući protivnika na oku.

Ben je vidio protivnike kako posrću, teturaju, padaju na koljena, vidio je i svog riđokosog suparnika

koji je i dalje pucao, iako je bio dva puta pogođen. Njegovi su meci zviždali poput udaraca korbača kraj McClaytonovog lijevog ramena. Odjednom se srušio na tlo, licem okrenutim prema zemlji, više nije pucao.

Ben se ogledao oko sebe, ali kroz gusti dim baruta nije mogao vidjeti da preko puta stoji jedan od Kinkaid. Kada se ovaj pomaknuo, Ben zapuca, revolver mu se praznio. Ostao mu je još jedan metak i znao je da ovaj puta mora pogoditi. Njegovi su drugovi i dalje pucali, jer je svaki od njih imao po dva revolvra.

Odjednom je sve utihnulo. Lagani je povjetarac pročistio miris ispaljenog baruta koji je još do maloprije, kao čađava magla, visio u zraku. Sve je opet postalo jasno i vidljivo.

— Na drugoj strani još je stajao Oldman Kinkaid. Kraj njega je klečao jedan on njegovih sinova, drugi je promatrao svoje probušeno rame, ostali su ležali mrtvi uokolo.

Ben je pogledom tražio svoju pećoricu drugova. Više ih nije bilo pet, samo su dvojica stajala tamo, a treći, Jim Mallone, teško se podigao, zateturao, ali je ostao na nogama. Na tlu su ostali ležati John Harper i Odin Riverdale. Divovska tijela bila su posljednja dobra meta Kinkaidima.

— Tako je to kad je rat — mislio je Ben i osjetio čudnu gorčinu sreće, pobjede što je uopće živ.

Da, život je ipak lijep i sada mu se činio još ljepšim, ali sutra... I dalje će jahati kroz ovaj kraj, osjećati sunce, vjetar, kišu, vrućinu, hladnoću, glad i žeđ, sve će vidjeti i čuti, smijati će se, razgovarati i pjevati. Ostao je živ.

Steve Morgan izašao je iz skloništa i povikao Oldmanu Kinkaidu:

— Jeste li dosta dobili ili...

— Da, dosta je bilo! — rekao je Oldman Kinkaid, a glas mu je podrhtavao i lice mu je bilo izobličeno u grimasu.

— Tjesnac je sada slobodan — rekao je Morgan. — Mi idemo prvi, a za nama će ovce.

Oldman Kinkaid je samo klimnuo. Nakon toga se udaljio. Išao je od čovjeka do čovjeka, obilazio ranjenike i razgovarao s njima.

Steve Morgan je prišao svojim teško ranjenim drugovima. Divovski John Harper i Odin Riverdale ležali su na prašnjavom tlu. Približili su se Chris Ringold, Ben i Jim Mallone. Iako su Ringold i Mallone bili teže ranjeni, nisu obraćali pažnju na svoje rane. Ben je osjetio bolove na nadlaktici. Ali što su ti bolovi? On živi, a to je u ovom trenutku najvažnije.

Steve Morgan pogleda Bena i reče mu:

— Odjaši dolje i dovedi jedna kola. Moramo Johna i Odina odvesti do liječnika. Spasiti ćemo ih ako im meci budu što prije izvađeni. Hajde požuri, Ben, i reci pastirima da je tjesnac slobodan.

Maleni gradić s druge strane tjesnaca zvao se Bonescale. Dobio je ime po nekom govedaru Docu Bonescaleu o kojem je postojala pjesma:

»Doc Bonescale u jednom gradu dvanaest mrtvih ljudi je našao, dao im je viski, oni su oživjeli, jer viski je ovdje najbolji!«

Kada se Ben vratio s kolima, krenuli su s ranjenicima u taj gradić. Već su svi u Bonescaleu znali da je klanac slobodan, ali su baš zbog

toga bili neprijateljski raspoloženi prema ovim jahačima. U gradu je bio samo jedan liječnik. Zaustavili su se pred ambulantom, pozvonili. Pojavila se žena, možda gazdarica kuće. Neprijateljskim tonom obratila se došljacima:

— Doktora nema. On je u hotelu i tamo se brine za nekoliko Kinkaida koje ste vi slučajno ostavili na životu. Zar se ne stidite, dali ste prokletim ovcama prolaz kroz klanac na naše najbolje pašnjake! U ovom gradu zapamtite, ni gladan pas neće vas tražiti pomoć, niti će je vama itko pružiti! Gubite se!

Ovi se udaljše. Nitko nije ništa govorio. Zaputili su se prema hotelu. Neki je čovjek stajao na vratima. Vjerojatno je to bio vlasnik hotela. Steve Morgan ga upita:

— Jesu li kod vas Kinkaidi?

— Ne — odgovori čovjek — oni su u drugom hotelu.

— Tada ćemo se ovdje zadržati — reče Steve.

— Zaključao sam već i danas više ne primam goste, osim toga ovaj je hotel prljav!

Jim Mallone provirio je iz kola i obratio se vlasniku hotela:

— Ako nas sada primite, gospodine, očistit ćemo vam hotel od buha i stjenica. Učinit ćemo vam sve sami i badava!

Rekavši to, nacerio se i pričekao odgovor. Međutim, odjednom se iza njih pojavila neka žena koja je vjerojatno čula svaku riječ ovih došljaka. I kada je već gotovo prošla kraj njih, naglo je zastala i okrenula se. Iako nije bila previše mlada, još je izgledala lijepo i privlačno. Haljina joj je bila vrlo dekoltirana za ovaj dio dana. Pogled joj je bio čvrst i

naviknut na muške oči. Obratila im se:

— Ako ne možete naći konačište u kojem biste dobro došli, dođite k meni, momci! Zovem se Mae Shannon. Moje će se djevojke veseliti da vas mogu primiti i pogostiti. Naš crni poslužitelj u kući razumije se bolje u rane od metaka nego vječno pijani doktor. Bit će mi drago da budete moji gosti! Moja je kuća posljednja na lijevoj strani ulice. Uz nju je veliki vrt — rekla je i nastavila: — Uostalom, ja poznajem groficu Ilonu. Često mi je pisala o vama i predložila mi da vas primim ako jednom dođete ovamo. Pisala mi je da ste ljubazni i velikodušni. Naš je grad ružan i zao i željela bih jednom imati drage goste.

Nakon ovog smirenog govora Mae Shannon se udaljila ostavivši ih da odluče.

Chris Rigold, koji je ležao ostraga u kolima, zapljeskao je od radošti i veselja.

— Ha, ha, tako je svagdje u svijetu! Uvijek se nađe neko toplo mjesto i dobri ljudi. Neka poživi Ilona Petrovna, jer je svojoj prijateljici pisala tako lijepo o nama! Neka dugo poživi, neka nikada ne osjeti srdžbu, gnjev i ljutnju! — oduševljeno je uskliknuo Chris i pogledao Morgana.

Njegov je pogled bio miran. Okrenuli su kola i udaljili se. Jedino je Jim i dalje ostao nepomično stajati kraj vlasnika hotela. Primaknuo mu se bliže i zaprijetio kažiprstom.

— Pazi se, moj dobri gospodine! Hotel je, kažeš, zatvoren zbog buha i stjenica! Nisi nas primio iako si mogao i dalje primati goste. Mi pamtimo uvrede! Razmisli malo o

tome što činimo ljudima koji nas uvrijede!

Nakon ovih riječi Jim se udaljio i pošao za svojim drugovima. Vlasnik hotela ostao je nepomično stajati na vratima. Znao je da će neizbježno morati zatvoriti hotel nakon ovih prijetnji.

— ooo —

Nakon jednog sata bilo je jasno da će Odin Riverdale preživjeti, ali John Harper vjerojatno neće. Crni je domaćin brižno njegovao ranjenike. Vidjelo se da dobro poznaje liječničku njegu i ophođenje s bolesnicima.

— Gdje si to naučio, prijatelju? — upita ga Morgan.

Crnac, koji je bio zaokupljen vađenjem metka iz Harperove rane, okrene se i začuđeno pogleda Morgana. Onda reče.

— Radio sam kod jednog liječnika u New Orleansu. Kako je on stalno bio pijan, naučio sam mnogo više nego njegovi mladi pomoćnici. Pogreška je u tome što sam Crnac. Dobivao sam svega pedeset dolara na godinu. Je li to previše?

— Nije — odgovorio je Morgan — za takav posao to nije previše.

Crnac ga je promatrao, a zatim reče:

— Zovem se John Walker... oprostite, sada moram izaći da...

— Dobro, dobro — prekinuo ga je Morgan i udaljio se.

Mae Shannon je pričekala dok su se svi okupili u velikoj dnevnoj sobi. Pridružilo se i šest njezinih djevojaka. Bile su još vrlo mlade i zgodne.

— Što želite prvo, momci? — upitala ih je ljubazno domaćica.

Djevojke se nasmijaše i shvatiše njezino pitanje namijenjeno ovim mladima.

— Zacijelo ćemo se još šaliti i zabavljati — rekao je Morgan i nastavio: — Želimo se najprije okupati, a poslije imamo vremena napretka. Ali, recite nam još jednom, Mae...

— Da, što?

— Zašto ste nas zapravo primili? Živate u ovom gradu kauboja sa svojim djevojkama, sigurno vam je danas cijeli grad okrenuo leđa. Ili možda nije?

Djevojke se ponovo nasmijaše, a Mae na to odgovori:

— Ovdje se nalazi samo jedno žensko društvo u cijelom gradu, Moje djevojke paze na sve muškarce i brinu se o njima. Sami se muškarci šuljaju kriomice kroz stražnja vrata i dolaze ovim djevojkama. Grad je pun plašljivaca, kukavica i licemjera. Mi zapravo ne pripadamo ovom gradu, ali su nas prihvatili kao svoje. I gradonačelnik ponekad dolazi ovamo kada se želi zabaviti, ali nas na ulici ne poznaje i ne pozdravlja. Razumijete li da mi konačno jednom želimo imati posla s pravim muškarcima! I Kinkaidi bi također bili pravi muškarci, razumijete li?

Da, oni su razumjeli Mae Shannon i nitko više nije ništa pitao.

— ooo —

John Harper je umro poslije dva dana. Odvezli su ga na groblje. Mae i njezine djevojke pratile su trojicu jahača. Pokopali su Johna, a Morgan je održao kratak govor prijatelju. Nedaleko od njih, kraj dva svježa groba, stajao je Oldman Kinkaid s jednim od svojih sinova. I taj je bio ranjen. Morgan i ostali momci

sreli su ih na povratku. Oldman Kinkaid klimnuo je prema njima.

— Pokopao sam još dvojicu — rekao je — jednog sina i nećaka. Ostala četvorica leže teško ranjeni, nadajmo se da će preživjeti. Pa iako vas nismo mogli uništiti, bila je to poštena borba, zar ne? Možda vas uništimo slijedeći put! — govorio je stari Oldman Kinkaid s gorčinom u glasu.

— Bilo bi najpravednije i dobro kada taj »slijedeći put« ne bi postojao — rekao je ljubazno Steve Morgan i nastavio: — S naše strane ne postoji više razlog da započinjemo ponovo borbu. Nećemo poduzimati ništa ako klanac i dalje bude slobodan. Dobro? — upitao je Morgan.

Oldman Kinkaid lagano je potvrdio glavom.

— U redu — rekao je.

Okrenuo se svom sinu Elroyu i oni se udaljše.

Morgan i njegovi drugovi promatrali su ih. Benu se činilo da nije dobro čuo riječi starog Kinkaida i da je sve to bio samo san. U njegovim riječima nije se više osjećala mržnja. Pa iako je u borbi izgubio sina i nećaka, a nekoliko ih je teško ranjeno, činilo se kao da se Oldman Kinkaid pomirio sa činjenicom da su izgubili borbu i da se ništa ne može popraviti, ni oživiti mrtve. Sam je rekao da je borba bila pravedna.

Malo zatim vraćali su se s groblja. Ben je išao posljednji i zamišljeno. Zaostajao je za ostalima. Približila mu se jedna od djevojaka i uhvatila ga za ruku. Smiješila se, bila je mlada i plavkosa. Lice i oči bili su joj mirni. Vidjelo se da dobro poznaje život.

— Zovem se Rosy — rekla je. — Najviše mi se sviđaš od svojih drugova, možda zato što si nekako tužan i zamišljen. Ali to nije dobro, jer život teče dalje i uvijek ide dalje. Ne smijemo misliti na prošlost, Ben! Ja ću ti pomoći da je zaboraviš. Znaš, čovjeku ponekad pomogne ako osjeti toplinu i ljubav koju je izgubio ili zaboravio.

Ben se nasmijao i lagano potvrdio klimnuvši.

— Da, možda pomaže — rekao je. — I ti se meni dopadaš, Rosy, ali je dobro da obadvoje znamo da ću uskoro morati otići odavde.

VIII

U kući Mae Shannon bilo je kao i kod grofice Ilone, ako je ona uopće i bila grofica. Bilo je mnogo djevojaka na istom mjestu s različitih strana, ali jednakih sudbina. Slično kao i u El Pasu. Samo imena nisu bila ista. Grijesi, ljudi, misli, želje, sve je to bilo isto. Živjeli su u ovoj kući i čekali da Odin Riverdale ozdravi i ponovo uspije stati na noge.

U međuvremenu su pastiri prešli klanac i pošli prema sjeveru. Pred sobom su imali dug put, a svaki su dan prelazili svega nekoliko milja. Tu i tamo bilo je kraćih sukoba, ali bez posljedica, bez tmurnog raspoloženja koje vodi u rat.

Dani su prolazili u veselom zabavljanju s djevojkama u kući, Mae Shannon. Djevojke su bile raspložene i nastojale su svima ugoditi. Gotova svaka od njih svirala je klavir ili neki drugi instrument. Uvijek se čula pjesma i ples. Za tih dana naučio je Ben od Rosy igrati šah. Ponekad su išli u grad svi zajedno. Na-

ravno, tada su se izazovno ponašali, jer su htjeli da ljudi osjete njihovu prisutnost i nadmoć. Grad ih je mrzio, ali je osjećao i strah pred njima. Svi su se nekako ponašali oprezno.

Jednog dana, dok su isto tako šetali gradom, sreli su i vlasnika onog hotela. Ovaj se obrati Jimu Malloneu.

— Moj je hotel ponovo čist, gospodine. Mogli biste, ako želite, doći sa svojim drugovima. Zapravo, sutra ću ga ponovo otvoriti. Želite li da za vas rezerviram sobe?

— Ne — zlobno je rekao Jim. — Budući da je hotel nekoliko dana bio zatvoren zbog buha i stjenica, razumljivo je da ga ponovo otvori-
tel!

Nakon ovih Jimovih riječi vlasnik hotela je ušutio. Pitao se u sebi je li udobrovoljio ove momke.

Istog dana Ben je pitao Rosy kako je došla ovamo i zašto je ovdje kod Mae Shannon. Rosy se nasmi-
ješila kao da je to pitanje već dulje vremena očekivala. Sjedili su jedno nasuprot drugome na klupi u vrtu prepunom rascvalih ruža u sredini kojega se nalazio veliki akvarij s ribicama.

— Ovdje je moja sestra — rekla je tiho Rosy. — Došla sam k njoj nedugo nakon toga što se ovamo preselila s mužem. Mi smo iz Marylanda i za nas je to bio dug i dalek put. Roditelji su nam rano umrli od tifusa, jedno za drugim. Nakon toga pošla sam k sestri. Vidjela sam da mora po cijele dana raditi kao životinja! Da, kao životinja! Samo iz ljubavi prema mužu koji je bio bijednik morala je raditi, toliko. Usprkos takvom životu znala je svirati na klaviru i harfi. Glazba ju je smiri-

vala i davala joj novi polet. Htjela se bogato udati. Moj je šogor tada bio oficir, ali je ostao u vojsci koja je izgubila rat. Nakon toga više nije bio dobra partija za moju sestru, ali je ona, usprkos tome, ostala kod njega radeći i dalje teško. Na kraju dana osjećala se polumrtvom od umora. I od mene su očekivali da radim, jer sam živjela s njima i pripadala isto tako obitelji. Dobro sam im došla kao radna snaga, jer me nisu morali plaćati. Kada je sestra već bila u visokom stupnju trudnoće, počeo me njezin muž progoniti. Jednoga sam ga dana gotovo ubila, zato sam morala otići. Došla sam kod Mae nadajući se da ću se, kad sakupim dovoljno novaca, ponovo vratiti u Maryland. Tako, sada si sve čuo o meni, Ben. Čini se jednostavnim, ali...

Ben je klimnuo glavom i rekao:

— Da, ako sve bude u redu, tada sve može biti posve jednostavno.

Nakon tih riječi zagrlio je Rosy nježno i s razumijevanjem.

— ooo —

Pet dana poslije toga došao je k njima neki čovjek s kojim je Morgan nešto pregovarao. Steve Morgan bio je vođa ovih jahača, glavni među njima, on je ugovarao poslove, ali nije naređivao. Bilo je za očekivati da će uskoro netko doći i tražiti pomoć od njih, jer uvijek kada su se dulje vremena zadržavali na nekom mjestu dolazili bi po njih ljudi koji su trebali pomoć. I sada je tako bilo. Kada je došljak otišao, Morgan se zaputio u vrt k svojim drugovima. Bili su sami bez djevoja-
ka. Zamijetio je da je i Odin Riverdale ovdje, sada nešto mršaviji i bli-
jeđi, ali da bi mogao pomalo jahati. Morgan reče:

— Dovoljno je da nas čovjek pogleda i da shvati kako živimo kao bubrezi u loju, zar ne?

— Ako ostanemo još koji tjedan, možda ću se oženiti s Helly — rekao je Chris Ringold.

Iako je to rekao u šali, osjetio se ozbiljan ton u njegovu glasu. U njegovim očima mogla se prepoznati bespomoćnost, zbunjenost.

Jim Mallone žestoko je klimnuo i obratio se drugovima:

— Da, moramo otići što prije oдавде i zaraditi novac. Moramo ponovo osjetiti vjetar! Moja se Rosita previše naviknula na mene, a ja ne bih htio učiniti nešto bezobrazno da me mora otjerati, jer više nemam novaca. Koliko mi zapravo plaćamo svaki dan za ovaj boravak? — zastao je keseći se, ali nije mislio ozbiljno.

Svi su oni dobro znali da ovi lijepi dani rasipnosti ne mogu vječno trajati.

— Ja uopće ne znam hoću li moći normalno jahati — dodao je Odin počevši se po glavi. — Moja je Mary najbolja njegovateljica na svijetu. Ispunjava mi svaku želju kad god se sjetim. Stvarno se bojim da s vremenom ne postanem bespomoćan kao malo dijete.

Svi su šutjeli i pogledali u Bena. On im nije mogao reći što je zapravo mislio. Bio je iznenađen jer se pred njegovim očima pojavila slika Corrine Lee. Pomislio je na nju, zaobljenu u pustoј kolibi negdje na osami, morao je ubiti jednog čovjeka da bi ona bila slobodna. Sve se to dogodilo kada je za ranjenog Morgana morao pronaći ležaj. Sjetio se rastanka u El Pasu i upitao se je li i Corrina sada takva djevojka kao ove ovdje u kući Mae Shan-

non. Oblila ga je vrućina pri toј pomisli i on reče:

— Da, ja bih ponovo želio jahati... ali kamo?

— Imamo novi posao — rekao je Steve Morgan. — Sutra odlazimo na sjeverozapad prema Zlatnoj zemlji. Našu pomoć trebaju bogati vlasnici rudnika, čije Transporte zlata stalno napadaju i pljačkaju. Moramo konačno stati na kraj tim bandama pljačkaša, jer je svakoga dana sve više mrtvih. Nagrada je tisuću dolara po čovjeku i trećina od ponovno vraćenog i pronađenog zlata. Sve to vrijedi više od deset tisuća dolara ako budemo imali sreću da banditi dosadašnji plijen nisu već zamijenili. Razumijete li?

Svi su potvrdili i vidjelo se da im je odmah bilo lakše. Odahnuli su i bili gotovo sretni, jer sutra ponovo odlaze u novu borbu.

— ooo —

Cijeli jedan dan slijedili su trag stada ovaca i prvi su put vidjeli koliko štetu čine ovce u ovoj zemlji goveda i pašnjaka. Trag je bio širok preko pola milje i što su više išli prema sjeveru trag je bivao sve veći. Za sobom su ostavljali opustošenu smeđu zemlju u kojoj su se pašnjaci samo naslućivali. Bilo ih je sve manje, jer su ovce žderale travu sve do korijena. Na tim mjestima goveda više nisu imala hrane. Ostala je gola zemlja i pustoš.

Chris Ringold je ogorčeno psovao i odjednom divlje poviče:

— I zbog toga smo mi došli ovamo? Zbog toga? I John Harper je umro zbog toga! A mi smo zbog toga profučkali sav novac kod djevojaka Mae Shannon. Nikada više ne bih se borio za ovce! Nikada više, kunem vam se!

Ostali nisu ništa govorili, ali je svaki od njih mislio isto. Svi su mislili na Johna Harpera koji više nije bio među njima. Sada ih je pet, a još prije kratkog vremena bilo ih je šest. Tko će biti slijedeći?

Lijepi i bezbrižni dani kod Mae Shannon blijedjeli su i padali u zaborav sa svakom prijeđenom miljom i svakim satom jahanja.

— ooo —

Dva dana poslije toga bili su u Zlatnoj zemlji, u kraju u kojem su napadali transporte zlata i krali ih iz kočija. To je bila zemlja rudnika koji su potjecali još iz starog španjolskog doba. Često su rudnici bili napušteni, jer su rudari i njihovi vlasnici odlazili i bježali pred razbojnicima. Ali uvijek su ponovo dolazili novi ljudi i otvarali rudnike, otimali se za prevlast u njima, jer je svaki od njih mislio da nisu dovoljno iskorišteni.

Petorica jahača jahala je kriomice sporednim putovima kroz ovu zemlju. Šutjeli su, svaki zabavljen svojim mislima. Dva dana čekali su u zasjedi i pogledima pratili dolazak poštanske kočije koja je prevozila zlatne šipke. Nekoliko milja u daljini kočija se morala zaustaviti. Prednji kotač bio je razbijen. Nekoliko putnika sjedilo je na stijeni uz cestu. Kleli su i mrmljali poluglasno.

Morgan i njegovi drugovi dolazili su im u susret. Kočijaš je odvezao konje da bi tako nastavili put, jer se inače neće moći maknuti s mjesta. Kasno noću stići će pomoć ako sada budu krenuli. Jedan od pratilaca kočije motrio je dolazak petorice jahača, dok je kočijaš bio zaposlen oko konja.

— Nesretan slučaj ili prepad? — upitao je Morgan kočijaša.

Ovaj se trgnuo i okrenuo. Bio je iznenađen i zatečen dolaskom ove petorice, jer ih nije zamijetio kada su došli. Kočijaš zaniježe glavom, njegove su oči bile sjetne i ispunjene suzama. Ipak, nije posegnuo za puškom koja je ležala kraj uništenog prednjeg kotača.

— Nesretan slučaj — rekao je tužno. — Deset tisuća dolara u zlatu... da, nesreća, ali kako bi mogli sada doći do novog kotača kad je slijedeće mjesto više od deset milja odavde.

Pratilac kočije koji ih je zamijetio da dolaze obrati se došljacima:

— Jeste li vi pomoćnici šerifa iz Nuggeta?

— Ne! — nacerio mu se Morgan i nastavio dalje jahati.

Ostala četvorica su ga slijedila. Jasno su raspoznavali trag bande pljačkaša koji je vodio prema brežuljcima.

Navečer su došli do potoka i razmišljali o tragu na putu na koji su naišli. Jim Mallone se okrene Morganu i reče:

— Mogao bih se kladiti da imaju šest konja. Jedan se jahač sigurno odvojio od grupe i produžio sam u neko od manjih sela.

Tako je i bilo. Jedan je jahač sam jahao kroz potok. Zaustavljao bi se i osvrtao. Iza sebe je vidio grupu od pet jahača. Nastavio je dalje jahati.

Morgan i njegovi drugovi neko su ga vrijeme promatrali, a zatim izgubili iz vida. Pitali su se kamo je odjahao. Pitali su se kada i gdje će preuzeti zlato. Znali su da će još nekoliko milja zajedno jahati, a onda će se odvojiti. Izgubit će se

Kao igla u plastu sijena. Svi su bili već upoznati s tom igrom.

Nastavili su dalje jahati. Voda u kanjonu kojim su prolazili bila je plitka. Nanosi pijeska otežavali su jahanje. Ipak, jahači to nisu zamjećivali.

— Je li Steve Morgan u zabludi? — pitao se Ben McClayton nekoliko puta.

Njegova sumnja bila je neosnovana.

Spuštala se noć. Posljednje svjetlo sutona nestajalo je. Bivalo je sve tamnije. Uskoro nisu mogli ništa vidjeti. Morali su se zaustaviti i odmoriti. Tek kada su mjesec i zvijezde postali jasniji i pojavili se nad brežuljcima i kada je njihova blijeda svjetlost pala na zemlju, mogli su nastaviti put.

Morgan ih je uporno vodio dalje kako bi dobili na vremenu. Vodio ih je po nekakvom svom sigurnom instinktu, po svom šestom čulu koje ga ne može prevariti.

Obala je lijevo i desno od njih postajala strmija i opasnija. Kanjon je postojao sve dublji i už, proždriao je zemlju u svojoj utrobi. Morgan je jahao ispred svojih drugova. Gotovo su ga izgubili iz vida. Ostali nisu mogli mnogo vidjeti, jer im je pogled sezao jedva nekoliko koraka naprijed. Polagano su jahali jedan za drugim. Katkad se Morgan zaustavio da bi odmorio i umirio konje. Ili je možda postao nesiguran?

Potok im je još bio s lijeve strane. Jahali su polagano uzduž kanjona. Noć je postala nešto svjetlija. Na brežuljke se spuštala magla. Nakon dugotrajnog i napornog jahanja napokon su stigli do mosta. Prešli su kanjon i stigli na drugu stranu potoka. Ovdje je bilo tako usko

da konji i kola nisu mogli proći. Odjednom su na drugoj strani, negdje u daljini, opazili svjetla. Pred sobom su vidjeli mjesto nešto veće od naselja. Možda je to čak rudnik zlata. Morgan je sjahao i obratio se drugovima.

— Vodite konje jednoga po jednoga naprijed. Ne smijemo stvarati buku i moramo se polagano kretati. Drvene daske ovog mosta trošne su i opasno je kretati se po njima. I najmanji pogrešan korak mogao bi biti koban za naše živote.

Poslušali su ga i oprezno prelazili most jedan po jedan. Na drugoj su se strani opet sakupili.

Bivalo je sve svjetlije i uskoro su mogli raspoznati kuće u daljini. Da, mjesto je bilo malo, ali to nije bio rudnik. On je ležao nešto dalje na brežuljcima.

— To je to — rekao je Steve Morgan mirno. — To je osinjak iz kojega ose izlijeću, grabe i pljačkaju oko sebe i ponovo se vraćaju u svoje gnijezdo. Kunem se da će otimači zlata biti uskoro tamo, ali i da će imati svoj alibi. Da, to je grad bandita, velikih pljačkaša, a oni su sigurni da su izbrisali sve tragove. Zapravo su oni to i učinili, a mi samo nešto naslućujemo. Možemo dokazati samo ponešto — govorio je Morgan.

— Ipak, možemo — javio se Jim Mallone. — Kada nađemo tu ključ, imat ćemo i zlato u rukama.

— ...i tako ćemo udariti jednim udarcem u osinjak — mrmljao je Odin Riverdale.

Malo su šutjeli razmišljajući o zadatku koji stoji pred njima. Zatim Morgan reče:

— Dakle, otidimo po njih!

— Idemo li? — upitao je Odin.

— Ti ćeš poći tamo — rekao je Morgan suho — jer, ti si kao divlji bizon koji osjeti žeđ čim vidi svjetla u daljini. Dakle, idi u hotel i izigravaj divljeg bika, da te svi dobro zapaze. Mi ostali pojaviti ćemo se poslije, kada bude vrijeme.

— Da, vidjet ćemo se poslije — smiješeći se rekao je Odin i nastavio: — Ja stvarno osjećam očajnu žeđ, a do tada, zdravo, momci! — rekao je, još se jednom okrenuo i dobacio im: — Jesam li vam rekao da ste vi dlakavi majmuni, ako sam ja divlji bik? Ha, ha!

Ovi su se povukli i udaljili. Onda Chris Ringold reče:

— Zašto li nam je rekao da smo dlakavi majmuni?

— Pa zar ti nisi dlakavi majmun? — upitao je Jim Mallone. — Ja jesam — dodao je — ali sam slučajno išao u školu i učio jesti nožem i viljuškom, pa ipak sam zapravo obični dlakavi majmun! Imate li što protiv toga?

Nitko nije odgovorio na ove Jimove riječi, ali su svi razmišljali o posljednjim Odinovim riječima koje im je uputio na odlasku. Bilo je nešto čudno u njima, ali su svi dobro znali što je on htio reći. Htio se samo našaliti i razveseliti ih prije nego što započnu prave nevolje.

IX

U međuvremenu je Odin jahao i sve se više približavao svom cilju, malom mjestu koje se pružalo pod brežuljcima. Vidio je hotel u koji uskoro mora stići i započeti svoju opasnu igru.

Na trijemu je gorjela stara svjetiljka iznad koje je visio štiti. Ispred

hotela bila su vezana tri konja. Jedan od njih bio je znojan i prašnjav, vjerojatno od dugog jahanja. Ostala dva bila su čista i mirno su čekala svoje vlasnike.

— Je li to možda konj koji je maloprije galopirao kroz potok? — pitao se Odin Riverdale i znao je da će na to pitanje uskoro dobiti odgovor.

Vezao je konja i ostavio ga pred hotelom. Neko je vrijeme stajao pred ulazom da bi pročitao natpis nad vratima. Uz slabu svjetlost svjetiljke jedva je pročitao izbljedio natpis — GOLDWATER. Ušao je. Za jednim stolom trojica su igrala poker. U kutu za stolom sjedio je još jedan muškarac i poput gladnog vuka žderao odrezak.

To je zacijelo mladić kojemu pripada umoran konj pred ulazom, razmišljao je Odin i klimnuvši pozvao je konobara koji je stajao kraj stola za kojim su trojica igrala poker.

— I ja bih želio takav odrezak, ali mi prije donesite pivo!

Ušutio je i nakon kratkog vremena ponovo reče:

— Ili vi možda ovdje ne dajete pivo? Ah, da, ima tu piva. Uvijek kada vidim odrezak, vidim i sve ostalo što ide uz njega.

— Polako, samo polako — mrmeljao je gostioničar došljaku.

I igrači pokera tek sada su ga zamijetili. Čovjek u kutu koji je jeo također ga je pogledao i nastavio dalje žvakati zalogaj. Odin Riverdale sjeo je k njemu za stol i upitao:

— Prija li ti, brate?

— Jesam li te pozvao za svoj stol, vole? — gundao je čovjek i nastavio jesti.

— Ali, dragi moj, ja pripadam tebi. Cijelo sam te vrijeme pratio, a

da ti nisi to zamijetio. Kada poje-
dem odrezak dalje ćemo razgovara-
ti. Nego, kada će doći ostali?

Čovjek za Odinovim stolom odjed-
nom je prestao jesti. Pogledom je
potražio gostioničara. Ovaj je bio
za šankom, jer se tamo osjećao si-
gurnijim.

— Ostani tamo gdje si sada —
zapovjedio je Odin i pogledao go-
stioničara kratkim i ostrim pogle-
dom — Čini mi se da ovdje nisam
dobro došao!

— Ne, nisi — odgovorio mu je
čovjek koji je do maloprije jeo i
naglo posegnuo za revolverom.

Ipak, nije bio dovoljno spretan,
jer je Odin, usprkos svojoj težini,
bio brz kao divlja zvijer. Bacio je
stol na čovjeka i prislonio ga uza
zid. Igrači pokera, vidjevši što se
događa, iznenada su skočili i izvadi-
li revolvare. Gostioničar se sakrio
za šankom. Odin je odjednom podig-
nuo ruke. Izgledao je vrlo uplašen,
ali je usprkos strahu promrmljao.

— Stanite, momci! Što vi zapravo
imate protiv mene? Zar sam vam
nešto skrivio ili učinio na žao? —
plaćući je govorio.

Oni su vidjeli da je to zapravo
jedan običan slabić, ali koji možda
ipak ima nešto u toj svojoj ludoj
glavi. Zato mu nisu ništa htjeli uči-
niti. Sada su samo htjeli vidjeti ko-
lika se snaga krije u njemu.

Jedno vrijeme vladala je potpuna
tišina. Napetost je popuštala. Jedan
od ljudi najednom se nasmijao i
rekao drugovima:

— Što mi zapravo možemo učini-
ti tom biku? I što ti, čovječe, zapra-
vo tražiš ovdje?

Odin je polako spustio ruke i po-
kazao prstom na čovjeka u kutu

koji je još ležao ispod slomljenog
stola.

— Ako vi pripadate njemu, onda
mi je sve jasno, jer ja imam samo s
njim i njegovim drugovima posla.
Samo s njima i ni s kime više
imam posla i ne zanima me nitko
drugi!

Ove posljednje riječi rekao je od-
lučno i čvrsto, tako da su svi mogli
dobro čuti.

Mora se priznati da je Odin veo-
ma dobro odglumio svoju ulogu.

— Pokazat ću ja njemu! — ste-
njao je čovjek ispod razlupanog sto-
la.

Pokušao je ustati, ali je osjetio
da se jedva može pomaknuti. Popi-
pao je glavu i osjetio da mu je
puna kvruga od udaraca. Jedva je
nekako sjeo na stolicu.

— Pokazat ću ja njemu! — i da-
lje je bolno stenjao. — Vidjet će
on, zbog mene neće imati mira ni u
paklu! Znam ja kako ću mu se osve-
titi!

— Pričekaj jedan trenutak, Pin-
ky! — rekao mu je jedan od ljudi.
— Budi miran i ne žuri se, jer i mi
želimo razgovarati s tim čovjekom.
Hej, dobaci nam svoj revolver i opa-
sač, momče!

Sve je to išlo u prilog Odinu Ri-
verdaleu koji je i dalje glumio svo-
ju ulogu. Uto je ušao neki čovjek
izvana i reče:

— On je došao sâm, momci. Vani
nije nitko od njegovih. Moram li i
ja izaći?

— Ne, nije potrebno, ako si sigu-
ran da je došao sam. Sada postaje
sve zanimljivije! Hej, bizone, htjeli
bismo čuti tvoju priču! Mi smo
sada tvoji prijatelji, jer ako nisi
znao, ovdje u ovom kraju žive
samo prijatelji! Jesi li razumio?

Možeš, dakle, potpuno otvoreno govoriti, nećemo ti ništa na žao učiniti, ako budeš iskren. Da čujemo, dakle, tvoju priču!

— Prije nego što vam počnem pričati, želio bih pivo! — govorio je Odin polagano prilazeći šanku.

Gostioničar je napravio kiselo lice i htio mu nešto odbrusiti, ali se na kraju ipak suzdržao i donio punu čašu piva.

— Zašto mu to dopuštate, momci? Zašto mu moram dati još jedno pivo? — i dalje je gundao dok mu je dodavao čašu.

— Jer ste znatiželjni! — odbrusio je Odin. — Ili ste čak možda dobre duše! — govorio je pohlepno pijuci.

Obrisavši pjenu od piva osvrnuo se na čovjeka kojega su nazvali Pinkyjem, a koji je još bolno stenjao pipajući kvrge na glavi.

— Ne znate vi koliko sam ja spretnan, momci! Mogu slijediti i najmanji mišji trag u pustinji ili konjski trag u kanjonu! Mislio sam da bismo mogli biti prijatelji! Tražim, dakle, samo djelić prijateljstva i razumijevanja. Zar tražim previše ili možda nemoguće? Nema boljeg jahača od mene i mogu se nositi sa svakim Indijancem, znate li? Reći ću vam na kraju da mi se sviđa ovdje uz pivo i odrezak u vašem ugodnom društvu! Pa?

Ljudi su se čudili njegovim riječima i jedan od njih reče:

— Ima on nešto u toj svojoj ludoj glavi! Ipak je dobar komičar, momci! Reci nam gdje si susreo Pinkyja, a da on tebe nije vidio, proždrljivče?

— Jeste li još ljutiti na mene? — upitao je Odin pomalo naivno, no svi su šutjeli, te Odin nastavi: — Nemojte zaboraviti da vas ja sva-

kim svojim krivim tragom mogu dovesti u zabludu. Ako mogu zgrabiti transport zlata iz rudnika, možda će vam tada biti jasno da biste morali biti sretni što me uopće poznajete i vidite u ovom trenutku kraj sebe! Dakle, zar se ne bismo mogli povezati? Ako ne, onda mi barem dopustite da jednom konačno vidim zlato!

Ostali su slušali njegove riječi i razmišljali kakav je to čovjek pred njima, je li luđak ili pak izvrstan glumac. U međuvremenu je Pinky počeo ponovo mrljati:

— Sada ću ja s njim srediti stvari!

— Ali ne ovdje unutra! — bunio se gostioničar. — Ako se morate ubijati, izidite i poravnajte vani račune! Dosta je bilo razbijanja u ovom hotelu! — Malo je šutio, ali ubrzo nastavi mudro se obraćajući ostalima: — No on bi vam mogao biti dobra pomoć, ako se zaista tako dobro razumijete u svaki trag kao što je to maloprije rekao. Mislim da bi to i mogla biti istina, jer da nije, sigurno ne bi bio sada ovdje, zar ne? — reče, pa nastavi obraćajući se Pinkyju: — Ti si samo malo bijesan, jer te ovaj mogao slijediti, a da to nisi zamijetio. Ili si možda stvarno glup kada si mu to dopustio!

Pinky je bio sve više bijesan. Ljutito je zgrabio revolver koji je ležao na stolu i usmjerio ga na Odina. Na njegovom čelu pojavile su se kaplje znoja. Sada se Odin nalazio u škripcu, jer je bio bez revolvera. Napetost je trajala nekoliko sekundi. Odjednom kroz stražnja vrata upadne neki čovjek. Nekoliko trenutaka zatim Odin je odahnuo. Bio je to Steve Morgan. Uperio je revolver u Pinkyja. Na

prednja vrata ušao je Ben. McClay-ton. Budući nije htio rizikovati, držao je otkočen revolver u ruci.

— Svršeno je sa šalom, momci! Prijeđimo na ozbiljnije stvari! Ako želite borbu, samo počnite! Mi nemamo vremena na bacanje.

Svi su šutjeli vidjevši da se nalaze u škripcu. Odin priđe Pinkyju, uzme mu revolver i reče:

— Ti si bio posebno neraspoložen prema meni, momče!

Pošao je prema šanku i uzeo revolver koji je tamo ležao. Pogledao je Morgana koji je sve držao na oku.

— Svi ovi ovdje pripadaju istom gnijezdu — govorio je Odin. — Svi su u istoj bandi pljačkaša zlata. Bio sam mu gotovo na tragu, ali sada ćemo ga ipak morati sami potražiti.

Otišao je iza šanka i pokazao prstom gostioničaru da se udalji. Kako nije ništa našao, priđe vratima na drugom kraju šanka i polagano iz otvori. Unutra je bio mrak. Na slaboj svjetlosti koja je dolazila unutra vidjelo se da je to spavaća soba.

Unutra je bilo tiho. Odjednom se na krevetu netko pomakne. Jedna se žena podigne. Njezina je kosa bila puna uvojaka.

— Danas ne — govorila je žena oštro. — Danas ne smije nitko ova-mo ulaziti! Izadi, kažem ti! Phil, zašto si pustio ovoga da uđe? Jesam li ti rekla da nikoga ne puštaš! — rekla je.

— Dragi Phil nema što reći! — govorio je Odin i pošao prema njoj. — Želim se diviti vašoj ljepoti. Dakle, dignite se iz kreveta! Možda ste tu negdje sakrili zlatno jaje ili više zlatnih jaja, ne bih želio da se polupaju!

Ona je izgledala kao da bi najradije pobjegla odavde. Zatim je pala u drugu krajnost i ljubazno reče:

— Ti, mali — rekla je Odinu — ne uzbuđuj se previše! Učinit ću sve što zaželiš! Ja, doduše, nemam zlatna jaja u krevetu, ali kod mene možeš dobiti sve ostalo što zaželiš! Ispunit ću ti svaku želju! Uz takvog momka kakav si ti svaka se žena može osjećati preporođenom! Ja već dugo nisam vidjela takvog muškarca kraj sebe. Mislim da bismo se nas dvoje dobro razumjeli i slagali. Ne misliš li i ti to?

Žena je stajala kraj njega u kratkoj i uskoj spavaćici. Bila je jaka, ali ne debela. Odin se primaknuo krevetu ne bi li što našao. Pod pokrivačem su bile dvije platnene vrećice na kojima je pisalo: Kompanija — sedam rudnika. Odin se okrene ženi i reče:

— Zar to nisu zlatna jaja?

Uzeo je vrećice u ruke. Svaka je mogla težiti oko pet kilograma.

— Pa? — upitao je ponovo, a zatim vidio da žena ima u ruci mali revolver. — Nemoj to činiti — rekao je — jer...

Žena je počela pucati. Jedan, dva, tri metka! Pucala je dok mu konačno vreće nisu ispale iz ruku. Odin je pao na koljena. Ona je i dalje pucala želeći se uvjeriti da je zaista mrtav. Pogođen i četvrtim metkom, Odin je također zapucao. Pogodio je ženu u glavu. Ona je pala na pod. Pucnjava je prestala. Ali što mu to pomaže? Znao je da je pogođen sa četiri metka i da će uskoro umrijeti. Da, on je to već sada dobro znao.

Čuo je glas Stevea Morgana koji kao da je dolazio iz velike udaljenosti. Čuo je kako ga Morgan pita:

— Je li sve u redu, Odin?

— Ništa nije u redu! Zlato je ovdje, ali me je ova vještica usmrtila! — govorio je posljednjim snagama, a šapat njegovih riječi sve je bio tiši i gubio se s posljednjim otkucajima njegovog srca. — Odmah mi napravite grob! — rekao je tiho i zastenjao.

Steve Morgan mu odgovori:

— Ali tvoja riječ, Odin! Ne smiješ pogaziti svoju riječ!

Njegove riječi Odin više nije čuo. Bio je mrtav. Licem okrenutim zemlji ležao je nepomično. Odnijeli su ga iz sobe. Svi su dobro čuli njegove riječi. Shvatili su što se dogodilo i počeli su se boriti za njegov život koji se već zapravo ugasio. Sam Pinky donio je nož da bi mu izvadili metke iz tijela i očistili rane. Ali, to nije pomoglo, jer je jedan metak probio srce.

Soba je još bila puna dima od baruta ispaljenih metaka. Morgan i Ben bili su bijesni. U divljem, očajničkom raspoloženju nisu znali što bi prije učinili. Sve je došlo tako iznenada i neočekivano, sve je dobro počelo, ali je tužno završilo za njihovog druga koji je sada ležao mrtav i kojemu više nitko nije mogao pomoći.

U mislima su im se smjenjivale slike prethodnih trenutaka. Vidjeli su bespomoćnog Odina koji je sam sebe osvetio, iako njemu više nitko nije mogao pomoći. Sada je sve bilo tiho. Svjetiljka sa zida ležala je polomljena na podu, a ulje iz nje razlilo se po cijeloj prostoriji.

— Pusti neka gori! — povikao je oštro Steve Morgan. — Ja ću iznijeti Odinovo tijelo i zlato, a ti, Ben, pripazi na ostale!

Ovo mu je bilo upućeno zbog posljednjeg metka koji je Morgan bio ispalio.

Ali ništa se više nije micalo. Izvana su se čuli pucnjevi onih koji su iskočili kroz prozor hotela. Bježali su cestom, ali su ih Jim Mallone i Chris Ringold pratili u stopu.

Steve je iznio Odinovo tijelo. Iako je bio vrlo težak, Morgan ga je odnio gotovo bez napora.

— Donesi zlato, Ben! Samo zlato! — viknuo je Morgan.

Ben ga je poslušao. Jedan je trenutak oklijevao, jer je gust oblak dima zahvatio gotovo cijelu prostoriju. Trebalo je da prođe kraj šanka koji je bio sav u plamenu. Ušao je u sobu i premda je morao donijeti iz nje novac, nije mogao da ne baci pogled na ženu koja je usmrtila Odina. Kroz gustu koprenu dima uvjerio se da žena više ne pokazuje znakova života. Jedan Odinov metak bio je dovoljno precizan da je usmrti. Ležala je mrtva na podu koji je plamen sve više proždriao. U ruci je držala mali revolver iz kojega je ubila Odina. Ben se morao požuriti jer je plamen bivao sve veći. Napokon je pokupio zlato i žurno izišao.

Došao je do Morgana. Ovaj je stajao kraj bunara kamo je iznio Odinov leš.

— Hej, Chris, Jim — vikao je Morgan. — Zapalite i ostale kuće! Uništiti ćemo ovo gnijezdo pljačkaša do temelja! Odin je mrtav, oni su ga ubili, zato ga mi moramo osvetiti.

Glas Stevea Morgana odzvanjao je divlje. Okrenuo se prema Benu i rekao:

— Na posao, Ben, na posao! Ovdje još ima kuća koje moraju izgorje-

ti! Izgorjeti, čuješ li me? Svi su oni ubili Odina, razumiješ li, svi će oni nastradati zbog toga!

Ben se okrenuo i potrčao prema jednoj kući. Zamijetio je da se otvara jedan prozor i opazio nejasne kretnje iza njega. Slutio je da bi mogao biti pogođen ako se ne odmakne. Kroz prozor je virila puščana cijev. Bacio se brzo na zemlju, sklonivši se iza stupa.

Jedan je metak prošao tik iznad njegovih leđa ostavivši na jakni i košulji sivi trag. Odgovorio je na pucanj svojim posljednjim metkom i začuo iznutra krik. Znao je da je pogodio čovjeka u kući. Kada se podignuo, znao je da mu je puška prazna i da će potrajati dulje dok je opet napuni.

— Kad bih barem imao još jedan metak! — mrmljao je Ben za sebe.

Ustao je i vidio oko sebe kuće u plamenu. Gorjele su brzo, jer su bile pokrivene suhim lišćem kuku-ruza.

Iz kuće je odjednom izašla neka žena držeći u ruci pušku. Vikala je prijeteći Benu:

— Ti si ubio Willa, proklet bio! Ti si ga ubio, ali ću ja zato ubiti tebe!

Uperila je pušku prema njemu, ali je ovaj bio dovoljno blizu da joj zgrabi oružje iz ruku. Uhvatio ju je i odvuкао u kuću. Ona se i dalje otimala i vikala.

Unutra je gorjela svjetiljka. Ben ju je dohvatio i bacio u kut. Petro-lej iz nje počeo je teći i začas se cijela kuća našla u plamenu. Gorjela je kao da je od papira. Kad je izišao, Ben se osjećao jadno. U njemu je bio nekakav čudan osjećaj gorčine i nezadovoljstva. Želio je da je

sada negdje daleko odavde. Želio je pobjeći, ali je bio bespomoćan. Mislio je da je sve to ipak samo mračan san iz kojega će se uskoro probuditi. Ali to nije bio san. Sve je to bila istina njihove neminovne osvete prema ubojicama njihovog prijatelja. Danas se nisu borili pravedno protiv snažnih i jakih momaka kao nekad s Kinkaidima i danas se nisu osjećali ponosni kao onda.

Ben je već sada znao da će se ovog mjesta sjećati sa stidom i nekakvim čudnim osjećajem nepravednosti. Ovo što su oni sada ovdje uradili više nije bila osveta, to je bilo razaranje kojega će se svatko od njih dobro sjećati. Možda su mislili da čine dobro, ali to je bio previše grub i nepravedan način osvete.

X

Kada se pokazalo jutarnje sunce, pokopali su Odina. Selo je još bilo u plamenu.

— Ne valja vjerovati nijednoj ženi — govorio je Morgan drugovima na groblju.

— Odin je vjerovao i nikada ni jednoj od njih nije učinio ništa na žao, a to ga je stajalo života. Bio je snažan mladić, pa zašto je dopustio da ga pogode meci iz ruke jedne žene? — pitao se Morgan.

Bilo je uzalud postavljati pitanja na koja im više nitko neće moći odgovoriti. Svi su oni to znali. Kada su se odmaknuli od groba, na drugoj su strani vidjeli nekoliko ljudi, muškarce, žene i djecu iz sela. Bili su ovdje da pokopaju svoje bližnje. Nakon toga morat će otići s ovog zgarišta i odseliti se u drugi kraj, jer ovdje više nemaju što tra-

žiti. Od njihovih domova ostala je samo gomila pepela.

Morgan i njegova tri druga udaljiše se s groblja. U njima je bila velika praznina za izgubljenim prijateljem. Ništa drugo u ovom trenutku nisu osjećali. Jahali su nijemo preko mosta, a tupi udarci kopita njihovih konja odzvanjali su po debelim gredama. Morgan koji je jahao ispred ostale trojice zaustavi se i upita ih:

— Hoćemo li pričekati onu petoricu koji su Pinkyju dali zlato?

— I most bismo morali uništiti! — dodao je Jim Malone.

— Pusti to! — rekao je Ben, a ostali su samo klimnuli i nastavili jahati.

Nakon kratkog vremena stigli su do glavne ceste i nastavili put. Njihov je cilj bio maleni gradić Seven Mines (Sedam rudnika) u kojem se nalazio vlasnik ukradenog zlata. Sada su imali veliku količinu zlata i od toga bi mogli živjeti. Ali oni nisu bili pljačkaši i željeli su vratiti zlato vlasniku, pa makar dobili samo trećinu, kako je unaprijed bilo dogovoreno.

Putem nisu razgovarali i svaki je bio zabavljen svojim razmišljanjima. Kasno poslije podne pred sobom su ugledali maleni rudarski grad. Jim Mallone obrati se glasno drugovima.

— Večeras ću se opiti ne samo zbog Odina da bih ga zaboravio nego i zbog toga da zaboravim strahotu koju smo učinili u onom mjestu. To još nikada nismo nigdje učinili, nikada nismo bez borbe učinili toliku nepravdu ljudima. Pitam se, mislimo li i mi postali razbješnjela rulja koja ne zna što čini? Ostali

smo samo četvorica i nastavimo li tako, otvoren nam je put za pakao!

Nitko nije ništa govorio. Svi su isto mislili i osjećali. Šutjeli su jer su znali da ovaj put nisu izišli iz borbe kao pobjednici. Ovaj put savjest im je zatajila i sada su bili svjesni toga. Tek sada su se stidjeli, jer na njihovom su ponosu bile mrlje koje ne blijede tako brzo.

Nekoliko tjedana poslije toga sve to činilo im se još kao ružan san, ali san koji je već počeo blijedjeti i nestajati negdje daleko za njima. Polako su počeli zaboravljati ono što su učinili da bi osvetili Odina, jer pred njima su stajali novi zadaci.

Ali, kako to da je i Ben zaboravljao? Zar je otvrdnuo kao njegova trojica drugova? Surovost života bila je i u njemu sve više prisutna.

U svakom većem mjestu postoje hoteli i kuće u kojima vlasnice za novac ili zlato poslužuju došljake. Morgan i njegovi drugovi ponovo su se zaustavili u jednoj takvoj kući da zaborave svoje brige i grijehe uz nekoliko žena, uz viski, uz igru i ples. Sve je to bila kupljena, prolazna sreća.

Nekoliko tjedana poslije toga sastali su se u velikoj dnevnoj sobi. Morgan ih je pozvao na razgovor u kojem će svi odlučivati. Izgledali su mrzovoljni i neraspoloženi. Na njima se osjećalo nezadovoljstvo što su još ovdje i znali su da će uskoro morati otići.

Ponovih je bilo pet. S njima je u sobi bio još jedan čovjek. Bio je to Indijanac nešto stariji od Bena.

— Ovo je Johnny Ballangher — rekao je Morgan pokazujući na Indijanca. — Htio bi poći s nama. Morate znati da on nosi ime koje je nao-

kolo svima dobro poznato. Mislim da će nas opet biti pet, ako se složite sa mnom. Zapravo smo svugdje poznati kao »Petorica velikih«, zašto nas ponovo ne bi moglo biti pet, kad mrtve ne možemo oživiti?

Chris i Jim pažljivo i oštro su promatrali novog člana.

— Ali on je poznat revolveraš, a mi... jesmo li mi revolveraši ili... — mrmljao je Chris Ringold, a u njegovim se riječima osjećala sumnja.

Drugu polovicu rečenice posebno je naglasio, želeći istaći da Indijanac ne pripada njihovoj družini.

— Prilagodit ću vam se — mirno je govorio Johnny Ballangher. — Bit ću jahač kao i vi. Zbog mene ne morate brinuti. Ja sam izašao iz onih mladih i ludih godina kada mi je revolver sve značio. Da, nekad sam se kao momak morao potvrditi da umijem dobro pucati, ali sada više ne moram dokazivati svoju vještinu. Zar i vi niste tako počeli?

Svi su šutjeli razmišljajući o riječima koje im je uputio Indijanac. Kritički su ga promatrali. Jim Malone je prvi progovorio.

— Pa možemo pokušati s njim. Jednom smo i Bena tako primili i još je s nama.

Svi se okrenuše prema Benu McClaytonu. Johnny Ballangher zamijetio je u njihovim očima topao i brižljiv bljesak. Njihovi pogledi bili su puni prijateljskog povjerenja.

— Da, jednom ste pokušali sa mnom — govorio je Ben. — Zato sada ne smijete biti protiv Johnnyja. Instinkt me opominje da zadržim svoj glas. Ne, nisam protiv njega, ali nisam ni za njega! Ne mogu drugačije, jer čovjeka dovoljno ne

poznamo da bismo o njemu donosili mišljenje. Zar ne?

Svi su potvrdili glavama i dobro su shvatili što je Ben želio reći. Onda Chris Ringold reče obraćajući se Morganu:

— Dakle, dogovoreno! Primit ćemo ga, ali si ti, Steve, odgovoran za njega!

— ooo —

Dva dana poslije toga odjahali su iz grada. Bili su mrzovoljni, jer više nisu mogli izdržati na istom mjestu uz djevojke i piće. Smetala im je svaka sitnica i željeli su što prije otići odavde.

Sljedeći tjedni i mjeseci nisu donijeli ništa novo u životima ove petorice jahača. I dalje su lutali, išli iz borbe u borbu, pobjeđivali, urožnavali mnoge djevojke i vraćali se na svoj ranč.

Jednom su se punih sedam mjeseci zadržali na ranču gdje su pokušali živjeti kao kauboji, rančeri i lovci. Ali nakon toliko vremena svaki se od njih osjećao kao na osamljenom otoku. Ponovo su krenuli u nove avanture. Odbili su nekoliko molbi, ali je sada Steve Morgan opet želio da svi zajedno pođu na izvršenje novih zadataka.

U međuvremenu je prošla skoro jedna godina i mnogo se toga izmijenilo. Dogodilo su se mnoge stvari i promjene.

U Kansasu su nicale nove željezničke stanice za goveda s Juga. Prva stada pošla su na svoj dugačak put. Došlo je novo vrijeme, jer goveda »longhorn«, koja su se razmnožavala kao kunići, donijela su u Kansas gomilu zlatnih dolara. Prevozila su se s Juga, a milijuni dolara vraćali su se natrag. Napredak zemlje bio je sve očitiiji.

»Velika petorica« ujedinila se s rančerima iz Teksasa. Njihov zajednički zadatak bio je da zadrže Jenkije kod Doans Storea na pruzi koja je trebalo da bude slobodna. Iako su dobro zarađivali, Jenkiji najčešće su se bavili i pljačkom. Ovdje im se za to ukazala posebna prilika. Budući da su već navikli na borbe sa starosjediocima s Juga, nisu se ni ovaj put obazirali na teksaške rančere i njihove goniče stada.

Nije bilo jednostavno utvrditi se na plićaku neke rijeke i za svako govedo koje je prošlo dobiti vozarinu. Tko ne bi platio nije mogao prevesti goveda preko rijeke.

Budući rančeri iz Teksasa nisu željeli rat sa Sjeverom, obratili su se »Velikoj petorici«. Ovi su odlučili da će im pomoći i već isti dan krenuli su na put.

— ooo —

Dva tjedna poslije toga, nakog duljeg jahanja, morali su prijeći Crvenu rijeku. Noć je bila prohladna i tamna. Poneka zvijezda i mjesec prekriven oblacima osvjetljavao im je put. Prešavši rijeku nastavili su jahati kroz indijansko područje. Kretali su se prema zapadu i tek treći dan skrenuli su na jug.

Poslije podne ponovo su ugledali u daljini Crvenu rijeku. Doans Store je ležao na plićaku rijeke u blizini pruge. Nekada je to bila malena stanica za teretne vlakove koji su ovuda rijetko prolazili. Sada ima veće značenje zbog trgovine i transporta goveda. Bio je to gotovo mali gradić koji se razvio u vrlo kratkom vremenu.

Pred hotelima je stajalo mnogo konja, a »kladišta su bila prepuna teretnih kola. Sve je vrvjelo. Na li-

vadama u okolici trava je bila pokošena. Vjerojatno su je sušili prije nego što stignu stada goveda iz Teksasa. Petorica jahača sve je to promatrala s obližnjeg brežuljka. Djelovali su umorno i iscrpljeno, a ipak nikada nisu odustajali od zadatka koji je bio pred njima. Nakon kratkog izviđanja Morgan reče:

— To je dobar, ali prevelik zalogaj za nas! Možemo se ugušiti u njemu budemo li neoprezni i brzopleti. Ako netko ima loš predosjećaj ili ako više nas sumnja u ishod zadatka, odustat ćemo. Još ima vremena da razmislimo dobro o svemu. Zar ne?

Svi su šutjeli, ali je svaki od njih znao da neće odustati i da će započetu stvar privesti kraju.

— Onda, jesmo li složni? — upitao je Chris Ringold.

— Ako što prije obavimo ovaj zadatak, moći ćemo se ubrzo vratiti na naše staro mjesto — rekao je Jim Mallone.

Johnny Ballangher se lagano smiješio, pa naposljetku i on reče:

— Meni odgovara. Čini mi se da ćemo imati sreću i uspjeh, jer to uvijek i imamo ako zaboravimo na strah. Ne osjećati strah to je cijela tajna za uspješno izvršenje nekog zadatka.

Ben ga je pogledao oštro sa strane.

— Ti si luđak — rekao je. — Samo izazivaš sudbinu prije vremena. Ja nemam dobar predosjećaj. Ja ne! Nešto će se dogoditi ne budemo li oprezniji!

Morganov je pogled bio zamišljen. Naposljetku je rekao:

— Moramo poći, Ben. Ti si jedini protiv toga, a većina nas je za po-

sao. Ne možemo više odlagati, jer je vremena premalo.

Završili su razgovor. Svoj su plan morali ostvariti. Jahali su prema Doans Storeu koji se pruža u daljinu.

XI

Na trijemovima pred kućama i hotelima vrzli su se mnogi kauboji. Došavši u gradić, pet jahača je napojilo svoje konje, a zatim se zaputiše pred jedan od hotela. Prišao im je mladić čudnovata lica kojemu su se oči varljivo svjetlucale. Malo ih je promatrao i na kraju upita.

— Odakle dolazite?

— Ah — rekao je Morgan — čuli smo da će ovamo stići stada goveda. Mislili smo da je to dobro mjesto za nas, jer bismo otkupili nekoliko grla. Nego, može li se ovdje dobiti nešto za jelo ili se mora najprije naručiti? Pred nama je bio dug i naporan put dovdje, pa bismo htjeli napuniti želuce!

Momak grubog lica kesio se od uha do uha. Lice mu je bilo iskrivljeno u grimasu. Na njemu se nije moglo naslutiti što misli i osjeća.

— Mogli biste nastradati u ovom kraju! Pripazite malo na sebe, jer ovdje ima opasnih ljudi! Nego, niste rekli odakle dolazite?

— To si već jednom pitao! — mrmrljao je Johnny Ballangher. — Zar te ne boli jezik od tolike znatiželje? I tko si ti da tebi moramo polagati račune. Ne misliš valjda da ćemo se tebi ispovijedati!

Jedan se trenutak činilo kao da će se mladić naljutiti, međutim on se opet nacerio i počeo se iza uha.

— Udite! — rekao je naposljetku.

— Javite se Jenisonu koji će možda i učiniti nešto za vas. A zašto i ne bi, on je već mnogo momaka sakupio oko sebe, pa mu još pbneki više ne predstavlja veliki problem!

— Jennisonu? — upitao je Jim Mallone. — Misliš li na Jennisona u hlačama sa crvenim prugama?

— Ne, nije taj, nego njegov rođak Alvah Jennison. On je vođa. Udite k njemu, možda mu se svidite! Ako ni njemu ne kažete odakle ste, onda...

Više ga nisu slušali. Zaputiše se prema ulazu u kuću. Na trijemu je stajalo mnoštvo ljudi prljave i raščupane kose. Iako nitko nije obraćao pažnju na njih, jedan im se mladić približi i reče:

— Kako?

— Alvahu, naravno — rekao je Morgan. — Kamo bismo inače mogli?

Više nisu obraćali pažnju na ovoga čovjeka i svi uđoše. Prostorija nije bila velika. Za stolovima su sjedili ljudi uz piće i karte. Prozori gostionice nalazili su se na južnoj strani. Jedan je čovjek stajao pred njima i zurio kroz dalekozor u velika prostranstva Teksasa. Okrenuo se i htio nešto reći, ali je ugledao došljake koji su stajali na ulazu. Sada su ih i ostali zamijetili.

— Što biste željeli i tko vas je pustio unutra? — upitao je osorno čovjek s dalekozorom.

— Vani nam je neki mladić rekao da potražimo Alvaha Jennisona i... — rekao je Morgan ali ga čovjek prekine:

— Ja sam Alvah. Ne poznajem vas i ne znam što tražite ovdje!

— Prije svega ručak. Ima li možda koje slobodno mjesto za stolom ili...? Vi ćete zacijelo trebati nekoli-

ko pomoćnika za stada goveda koja uskoro stižu, zar ne? — upitao je ironično Morgan i stupio do Alvaha, nasmiješio mu se i nastavio: — Pusti me da pogledam jesu li već teksaška stada u blizini!

Uzeo je Jennisonu dalekozor iz ruke i nije dao da ga ovaj ometa. Nije se bojao tog vođe pljačkaša. Morgan je motrio oko sebe i ono što je vidio u daljini zadržalo mu je dah.

Goveda! Nepregledna stada! Cijela zemlja tamo s druge strane sve do udaljenih brežuljaka bila je prekrivena stadima goveda. Udaljenost stada od stada gotovo se nije vidjela i jahači su imali muke da stada drže na okupu. To je bio težak i odgovoran posao koji je tražio veliki napor danju i noću.

Steve Morgan je i dalje zurio kroz dalekozor u beskrajna prostranstva preplavljena stadima.

— Zašto ne dolaze? — naposljetku je upitao. — Mislim, zašto ne dolaze ovamo stotine ovih jahača i oslobode prolaz govedima preko rijeke? Ima ih dovoljno i kada bi se udružili, stoka bi mogla slobodno prijeći rijeku.

Morgan je govorio glasno i svi su ga mogli dobro čuti. Alvah i njegovi ljudi prasnu u smijeh.

— Da ih izbacimo ili da im prije odgovorimo na pitanje? — obratio se jedan od ljudi Alvahu.

Vođa pljačkaša oklijevao je neko vrijeme, a zatim reče i zaklima glavom.

— Objasni im, Catkiller! Sve im dobro objasni! Mi trebamo, naravno, nekoliko ljudi, ali neka saznaju kako kukavice ovdje završavaju!

Čovjek kojega je Alvah nazvao Catkillerom zadovoljno se smiješio.

Na lijevom uhu nosio je okruglu naušnicu i izgledao je poput španjolskog gusara. Alvah je također izgledao grubo. Njegove oči djelovale su grubo i ubojito. Uživao je pred ovim ljudima, slavu svojih predaka. Catkiller se okrenuo i pokazao rukom na sanduke u kutu. Počeo je govoriti tek kada se gomila u prostoriji utišala.

— Kada Teksašani dođu, mi palimo cigarete. Pitat ćete, zašto? Tu u ovim sanducima nalazi se eksploziv. Izgleda poput cigara napunjenih barutom na kraju kojih se nalazi fitilj. Tada cigaretama zapalimo fitilje i bacamo eksploziv pred stada, nakon toga ih lovimo prije nego što prijeđu rijeku. To nam je već nekoliko puta uspjelo. Kada jahači ne plaćaju prilaz, uvijek upotrebljavamo eksploziv. Oni sami nikada neće moći osloboditi put stoci, jer su kukavice, a kukavice uvijek moraju plaćati. Kada nemaju novaca, ostavljaju nam goveda. Imamo ih već dosta i malo se tko u Kanzasu može pohvaliti da posjeduje teksaška goveda »longhorn«. Samo željeznica i tvornica mesa na istoku mogu reći da ih imaju. Tako, sada ste čuli sve što vas je interesiralo.

Catkiller je načas ušutio, a potom ponovo reče obraćajući se petorici:

— Sada nam ispričajte nešto o sebi! Tko ste i odakle dolazite? Ne vjerujem da ćete otići odavde ako budete drski. Zato pripazite na svaku riječ koju mislite izreći!

Steve Morgan gledao ga je cinički ispod oka.

— Ah, prijatelji — govorio je Morgan — mi smo ovdje da oslobodimo put teksaškim stadima. Vi ste naivne budale, jer vani niste postavili nikakvu stražu. Čini se da ste

previše sigurni u svoje sposobnosti i ne vjerujete da vam se netko može suprotstaviti. Ovaj ćete put plesati onako kako mi budemo svirali, pa?

Alvah i njegovi ljudi nisu mogli vjerovati. Buljili su u njih i svi su mislili da dobro ne čuju riječi došljaka. Osjetili su da više nije vrijeme za smijeh i šalu. Alvah Jennison odjednom se trgnuo. Duboko u Morganovim očima vidio je da se ovaj ne šali.

— Pazite, momci! Oni zaista misle ozbiljno, pa neka...

Naglo je posegnuo za revolverom, ali prije nego što je išta mogao učiniti, stropoštao se na pod pogođen metkom. Ostao je nepomično ležati.

Više od tuce ljudi koji su se nalezili u prostoriji posegnulo je za revolverima. Urlali su i nastao je neopisivi metež. Zrak u prostoriji bio je ispunjen mirisom ispaljenog baruta, pucnjavom i mirisom prolivenog alkohola.

Nekoliko muškaraca iskočilo je kroz prozor potrčavši prema obali rijeke. Stolovi u prostoriji bili su porušeni ili su služili kao zaklon. Pucnjava još nije prestajala. Kada bi se samo jedan metak zabio u sanduke s eksplozivom, svi bi odletjeli u zrak. Bila je ludost pucati u prostoriji punoj eksploziva. Ipak, sve je bilo dobro. Nijedan metak nije pogodio sanduke.

Steve Morgan i Ben sudarili su se u kutu sobe koja je sve više bila ispunjena dimom. Obojica su bila pogođena. Rane su im krvarile i bol je bila sve veća. Teško su disali, ali im je u jednom trenutku sinula ista zamisao. Iznijeli su jedan sanduk s eksplozivom i ostavili ga na trijemu pred ulazom. Morgan je zapalio fi-

tilj, pričekao nekoliko trenutaka i bacio ga među sanduke. Svi su počeli bježati kada su vidjeli što se zbiva.

Vani se čula jaka eksplozija. Nekoliko je ljudi bilo pogođeno, ali su se i dalje čuli pucnjevi. Konji pred ulazima kuća bili su uznemireni. Neki su, pogođeni mecima ležali na tlu.

I Ben je bacio nešto eksploziva i rastjerao ljude oko sebe. Nije više mogao izdržati u prostoriji, jer ga je dim od ispaljenog baruta počeo gušiti. Iskočio je kroz prozor.

Chris Ringold je ležao u kutu sobe. Nije imao dovoljno snage da se dignu. Ljutito je zapucao. Tek sada su ostala trojica vidjela što se s njim događa. Prišli su mu.

— Gotovo je sa mnom! Još samo malo i... Oh, zašto nisam ostao na našem ranču... bio bih sretan i mogao bih još jednom poći...

Dalje nije mogao govoriti. Pao je na lice.

Morgan i njegovi drugovi znali su da mu više ne mogu pomoći. Ne, on nije više ništa osjećao. Nepomično je ležao na tlu, a tijelo mu je bilo obliveno krvlju.

Jim Mallone prišao je šepajući mrtvom prijatelju. Primaknuo se Chrisovom tijelu ne bi li čuo kakav znak. Naglo je zatresao glavom. Nije mogao vjerovati da je njihov prijatelj mrtav. Svi su šutjeli. I pucnjava je u međuvremenu prestala.

Johnny Ballangher stajao je na drugoj strani kraj vrata koja su vodila na trijem. Ponovo je napunio revolver. Viknuo je van kako bi ga svi dobro čuli:

— Momci, izgubili ste! Alvah Jennison i većina njegovih je mrtva! Predajte se, jer uskoro dolaze stoti-

ne Teksašana preko rijeke, a njima nećete moći pobjeći! Čime ćete sada zadržati stoku?

Ušutio je, zatim se okrenuo drugovima koji su još stajali uz Chrisovo tijelo, pa smiješeći reče:

— Oslobodili smo prolaz stadu! Da, to smo mi učinili! Pobjedili smo ove nitkove! Oni su sada, bez vođe, još veći jadnici koje moramo uništiti do kraja!

Nisu mu ništa govorili. Oštro su ga pogledavali i čudili se kako on još nije zamijetio da je Chris Ringold mrtav. Čudna gorčina ispunjavala ih je Johnny Ballangher ukočeno je piljio u njih ne shvaćajući zašto ne odgovaraju.

Zar zaista nije zamijetio da je Chris ubijen? Činilo im se kao da ga u ovom trenutku mrze. Vidjeli su da je neozlijeđen. Bio je jedini među njima bez rane. Kako je to bilo moguće u onakvom paklu kakav je bio ovdje maloprije? Je li se nagdje sakrio ili je njegova sreća toliko velika da ga mimoilazi svaki metak? Je li moguće da na tijelu nije imao ni najmanje ogrebotine?

Nakon kratkog vremena Johnny je shvatio zašto šute i mrko ga pogledavaju. Tada reče:

— Da, vidim da su ga ubili, ali zašto me gledate kao da... — zastao je na trenutak. — Ne, nije morao biti ubijen, jer smo i mi svi ostali živi. Ali, zar slijedeći put ne može svatko od nas poginuti? Zar je čudo što netko uvijek nastrada? Mogao sam to biti i ja ili bilo tko drugi od nas. Ako ću ja jednom ovako ležati na podu, za mnom ne morate jadicovati! Moj je rizik velik kao i njegov, svi mi to dobro znamo, ali...

— Za tobom nitko neće žaliti, jer nisi vrijedan da za tobom netko plaće

i tuguje! — mrmljao je Jim Mallone.

Johnny Ballangher ga je izazovno pogledao. Oklijevao je neko vrijeme, a zatim pođe u kut prema sanducima s eksplozivom. Brzim kretnjama izvadio je dinamit i napunio šake. Ovi su ga gledali ne znajući što smjera.

— Idite svi k vragu! Ja izlazim i ne morate se za mene bojati! — vikao je Johnny Ballangher i pošao prema vratima.

Izšao je. Nekoliko trenutaka poslije toga ponovo su se čuli pucnjevi. Vjerojatno je izbjegnuo mecima i našao negdje zaklon, jer su se ubrzo čule dvije eksplozije. Da, Johnny je sigurno bacio dinamit koji je maloprije ponio sa sobom. Morgan i njegovi drugovi se trgnuše. Znali su da će se nešto dogoditi ne budu li mu pomogli.

— Moramo mu pomoći prije nego što ga ubiju — govorio je Morgan Benu i Jimu. — Poći ćemo prema rijeci i krenuti lijevo i desno oko naselja.

Napunili su džepove eksplozivom i iskočili kroz prozore. Morali su biti brzi, ali i oprezni kako ne bi bili pogođeni, jer su izvana još odjekivali pucnjevi.

Odjednom je sve utihnulo. U zraku se osjećao opor miris ispaljenog baruta. Vani je bila nesnosna spari-
na. Pijesak i prašina kovitlali su se u zraku. Miris eksploziva širio se na sve strane.

—ooo—

Polu sata poslije toga borba je bila završena. Trgovac Percy Doan došao je s dvojicom pomoćnika. Čuo je što se dogodilo i znao je da treba pomoć ranjenicima. To je bio stariji čovjek i djelovao je vrlo smireno. U ruci je držao sandučić sa

zavojima i ostali pribor za povrede i rane od metaka.

Promatrao je četvoricu jahača kojima je iz rana još tekla krv. Ne vjerujući u prizor pred sobom, klimao je glavom.

— Tko ste vi zapravo? — upitao je Doan. — Odakle dolazite i što vas je dovelo u ovaj kraj koji ne trpi strance?

— Poznati smo po nazivu »Petorica velikih« — rekao je i zastao na trenutak gorko se osmjehnuvši.

— Sada nas je još samo četiri — rekao je Jim Mallone.

— Poslao sam jednog momka preko rijeke — nastavio je Doan da prekine mučnu prepirku. — Prvo stado goveda uskoro će prijeći rijeku. Jesu li vas rančeri iz Teksasa možda unajmili da oslobodite prolaz stoci?

— Možda — odgovorio je Morgan. — Možda smo i mi sami htjeli izravnati račune s Alvahom Jennisonom. Bili su poznata pljačkaška banda kojoj je netko konačno morao stati na put. Nije bilo lako suprotstaviti im se i savladati ih.

— Ne znam što da vam odgovorim — mrmljao je Doan — ali čovjek bi morao biti lud upuštati se u borbu s ovom bandom. Kod nas u naselju ima malo muškaraca, ali se nijedan ne bi usudio suprotstaviti Jennisonu i njegovim ljudima. Kraj njih nitko nije bio siguran. Ni sami Teksašani nisu se više usuđivali boriti protiv njih. Pokušali su, ali su platili životima. Nakon nekoliko krvavih obračuna više nisu dolazili u ovaj kraj. Mislim da ste ljudi što ste se upustili u borbu s njima! Vjerojatno ćete dobiti dobru plaću od Teksašana za obavljeni zadatak!

—ooo—

Nekoliko sati poslije toga sjedili su pred skladištem kraj rijeke i promatrali goveda koja su ovuda prolazila. Nisu razgovarali jer su im misli bile zaokupljene smrću Chrisa Ringolda. Svoju pobjedu platili su životom voljenog prijatelja.

Prva goveda već su prešla rijeku koja je sada bila slobodna. Rikala su i bila mokra od vode. Usprkos njihovoj brojnosti, skupina trećerazrednih razbojnika mogla im je zabraniti prolaz preko rijeke. Teksašani nisu htjeli riskirati. Znali su: ako bi im se suprotstavili, stoka bi se razbiježala ili bi pak dobar dio uginuo od eksplozije. Kada je prošlo prvo stado, za njim su došli i goniči. Uz njih je bilo i nekoliko teksaških jahača, čini se vlasnika stoke. Vidjeli su četvoricu ljudi kako sjede na trijemu pred skladištem. Pošli su im u susret. Jedan od njih im se približi. Imao je bradu i bio je vrlo visok. Obratio se Morganu i njegovim drugovima.

— Dobar dan! Čestitamo vam što ste ovdje oslobodili prolaz stadima i time spriječili novi rat. Nadamo se da će stoka sada slobodno prelaziti rijeku i da više neće biti žrtava. Cijeli Teksas bit će vam zahvalan za to i ponosan na vas. Ako i dalje bude poteškoća, znamo kome se moramo obratiti.

— Gospodine — prekinuo ga je Morgan — molim vas, odustanite od svojih dirljivih hvalospjeva i zahvala. Nismo raspoloženi slušati vas, jer smo izgubili jednog druga. Rana nam je još otvorena i boli nas. Čekali smo da dođete i date nam zaradjeni novac. Nemamo više vremena, jer još moramo pokopati našeg prijatelja i vratiti se što prije na ranč.

Želimo što prije izliječiti rane i otići odavde. Možete li to razumjeti?

Visoki bradati čovjek ostao je nekoliko trenutaka ukočen u sedlu, a zatim se osvrne oko sebe. Svagdje su se raspoznavali tragovi borbe. Krov hotela bio je uništen. Nekoliko je konja ležalo na tlu. Sve je bilo u neredu i činilo se kao da je ovuda prošao orkan. Čizme, šeširi, oružje — sve je bilo razbacano, a na pojedinim mjestima još se mogla vidjeti zgrušana krv poginulih ili ranjenih koji su ovdje ležali. Bradati je čovjek sasvim jasno mogao raspoznati znakove divlje borbe. Odjednom je klimnuo, ali nije rekao ni riječi. Iz torbe koja je visjela na sedlu izvadio je dvije kožnate vrećice pune zlata. Bacio ih je Morganu. Ovaj ih ravnodušno uhvati i klimne.

— Dobro — reče Morgan. — Želimo vam da sretno prođete kroz indijansko područje i Kansas. Kako se sada zovu nove željezničke stanice tamo?

— Dodge City i Abilene.

Morgan samo klimne i okrene se drugovima.

— Dakle, sada možemo pokopati Chrisa i što prije nestati odavde. Slijedeće mjesto nije daleko odavde. Nalazi se uz rijeku, samo nekoliko milja niže i na drugoj strani.

XII

Grad prema kojem su jahali zvao se Riverbend i bio je udaljen petnaest milja od glavnog puta. Morganu i trojici njegovih drugova jahanje je bilo sve teže. Rane su ih boljale i sve više im otežavale put. Bili su iscrpljeni, jer su izgubili dosta krvi.

Njihova temperatura zbog rana postajala je sve opasnija. Znali su da se moraju požuriti kako bi prije noći stigli u grad.

Riverbend je bio maleni gradić na Crvenoj rijeci. Kada su četiri jahača ujahala u grad, spuštala se noć. U kućama su ponegdje već gorjele svjetiljke i bacale svjetlost na cestu. Gradić je izgledao miran i činilo im se kao da ovdje nikad nije bilo pucnjave ni nasilja. Sve je u njemu bilo tiho kao u noći duboko negdje u pustinji. Jahali su ulicama, uz rubove kojih su bili vezani konji. Vidjeli su da ovdje ima mnogo više gostionica nego u sličnim, pa i većim takvim gradovima.

Na uglu jedne ulice stajao je čovjek i svirao u usnu harmoniku. Sigurno je bio pijan, jer je s vremena na vrijeme glasno štucao. Nije zamijetio kada su prošli kraj njega.

Ubrzo stigoše pred hotel.

— Uđi, Johnny — rekao je Morgan.

Johnny Ballangher ušao je u hotel i nakon nekoliko minuta izišao.

— Ovdje imaju još dvije sobe — rekao je — ali u ovom gradu postoji još hotela i mjesta za zabavu. Mogli bismo ih potražiti da zaboravimo naše brige.

— Ja moram što prije u krevet — rekao je Jim Mallone iznenada i brzo sišao s konja.

Ben McClayton i Morgan su ga slijedili.

— Kakva propast! — snebivao se Ballangher. — Do sada smo uvijek tražili i zauzimali hotele s djevojkama i zabavom, a sada se zadovoljavamo s dvije mizerne sobe i prljavim hotelom. Ovdje se čovjek ne može osjećati sretno ni ugodno, jer ovdje nema djevojaka ni ljepote!

Ove posljednje riječi rekao je nekako uzvišeno i s gorčinom u glasu, ali mu nitko nije ništa odgovorio. Nisu ga više slušali, niti su se obazirali na njega, nego uđoše u hotel. Johnny Ballangher ostao je vani. Prezirno je mrmljao.

— Ah, ti mlitavci! Njima je smrt Chrisa Ringolda prošla i kroz kosti! Ne znam samo koliko će dugo žaliti za njim! Kada upoznaju život Riverbenda, možda će oživjeti. Odvest ću konje u staju i otići se zabavljati daleko od ovih natmurenih lica. »Velika petorica« je uništena, mi nismo više ni »Velika četvorica«! Sada je sve postalo drugačije.

— ooo —

Tri dana poslije toga Steve Morgan i Jim Mallone su se oporavili. Ben je još morao ležati, ali mu je temperatura polako padala. Razmišljao je o svome životu, o liječniku koji je njegovao njega i njegove drugove, sjetio se svega što je proživio u ovo kratko vrijeme uz Morgana i njegove drugove.

Bilo je kasno poslije podne kada je osjetio glad. Ustao je iz kreveta i potražio drugove. Silazeći stepenicama osjećao se bolje nego što je mislio. Morgan i Jim sjedili su u gostinjskoj sobi.

— Bio sam u tvojoj sobi, Ben — rekao je Morgan. — Čvrsto si spavao i nisam te htio buditi. Pojedi sada nešto, sigurno si ogladnio!

Šutke su se pogledavali i osjećali kako se nešto izmijenilo u njihovim životima. Otkako je umro Chris, sve je postalo drugačije. Znali su da će se uskoro vratiti na ranč i da će početi živjeti novim životom.

Iz kuhinje je izišla starija žena noseći zdjelu punu tople juhe.

— To je juha od riže s govedinom — rekla je. — Baš vam je takva juha potrebna dok ne ozdravite. Odreske još ne možete jesti i umjesto njih donijet ću vam mlijeko. Topla juha i mlijeko najbolji su lijek za ozdravljenje. Kada pojedete, donijet ću vam vrč mlijeka. Poslije se možete odmarati ili otići u grad.

Napunila im je tanjure i ponovo otišla u kuhinju. Juha je bila ukusna i mladići su ju s apetitom jeli. Ispraznivši zdjelu čekali su da im starica donese mlijeko.

— Jeste li vi vlasnica hotela? — upitao ju je Morgan kada se vratila.

— Ne, ovdje samo radim. Sada sam sama, jer su svi otišli u grad gledati veliku igru.

— Veliku igru? Nismo još čuli o tome.

— Da, veliku igru. Sigurno niste čuli o čemu je riječ, momci! Smijem li vas zvati »momci«? Dosta sam starija i mogla bih vam biti majka, zar ne? Dakle, riječ je o velikoj igri pokera. U ovaj grad nedavno je došao igrač s lijepom ženom. Sada već dva dana i dvije noći igra s našim najboljim igračem pokera Herodesom St. Clairom. Do jučer je on cijeli grad pobjeđivao, ali sada neprestano gubi. Možda mu žena više ne donosi sreću. Ona cijelo vrijeme stoji iza njegovih leđa i vjerovatno je preumorna da pažljivo prati karte. Razumijete li, momci?

Starica htjede otići, ali je Morgan upita?

— Gospodo, od čega živi ovaj grad? Već smo nekoliko dana ovdje, a to nismo saznali. Riverbend nije rudarski grad, ovdje nema ni farmi, ni pšeničnih polja, ovdje se

ni goveda ne uzgajaju, od čega ljudi žive?

Starica se nasmiješila. Usta su joj bila uska, a zubi bijeli. Njen je pogled postao oprezniji.

— Previše pitate, momci! — rekla je. — Snadite se! Ja ovdje obavljam samo svoj posao i ne brinem o ostalim stvarima. Pokušajte sami odgovoriti na to pitanje.

Nakon toga nestala je u kuhinji. Oni su ostali zamišljeni.

— Oh, snaći ćemo se mi! — rekao je Ben McClayton.

Pogledi ostale dvojice usmjerili su se na njega.

— Računamo na tebe, Ben — rekao je Steve Morgan nakon kraće šutnje. — Jim i ja već smo o svemu razgovarali i sada ti želimo prenijeti našu odluku. Dobro slušaj! Sada kada imamo dovoljno novaca želimo se vratiti na ranč. Nećemo više tražiti petog člana, niti ćemo prihvaćati nove zadatke, jer »Petorica velikih« više ne postoji. Željeli bismo da s nama pođeš na ranč. Ili možda želiš ostati s Johnnyjem Balangherom?

Kada je Morgan postavio to pitanje, Ben je znao da se oni žele odvojiti od Johnnija, a ne od njega. Znao je da se samo on može vratiti s njima kući, jer samo on njima pripada. Bilo mu je jasno da je Johnny drugačiji od njih. U kratko vrijeme koje je proveo s njima vidjeli su da im on zapravo i nije potreban i da nikada nije pripadao »Velikoj petorici«.

Ben je razmišljao o Morganovim riječima. Popivši mlijeko osjetio je u sebi novu snagu. Sjetio se dana kada je bio najmlađi član njihove grupe. Bio je tada još mladić koji više nije želio biti kauboj na ranču

i vjerovao je da pustolovine čine život zanimljivijim. Nakon svake pobjede u borbi dvostruko se veselio životu. Sjetio se kuće Mae Shannon i njezinih djevojaka. Sve mu je to odjednom postalo lijepo. Iako su to bili trenuci kupljene sreće, znao je da su on i njegovi drugovi tamo tražili zaborav. Sjetio se kako su zajedno jahali iz borbe u borbu i pomagali ljudima koji su od njih trebali pomoć. To im se uvijek činilo veličanstveno i osjećali su se kao zaštitnici nejakih. Znali su da čine dobro i da će njihov trud biti nagrađen. Izgledali su kao vitezovi koji za dobru plaću služe svojim gospodarima.

Ali sada je sve drugačije. Najprije je umro John Harper, poslije je poginuo Odin Riverdale, a nakon borbe u Doan Storeu ubijen je i Chris Ringold. Morgan, Ben i Jim bili su nekoliko puta ranjeni i blizu smrti.

Sada su se željeli vratiti na ranč. Ben je dobro razumio Morgana i Jima i njihovu težnju da se vrate kući. Osjećali su da se njihova sreća bliži kraju i da više ne smiju riskirati.

A on? Može li i on s njima na ranč? Ben je nekoliko trenutaka šutio, a zatim klimne:

— Da, poći ću s vama ako mislite da vam pripadam i ako smatrate da je ranč i moj dom. Tada će biti dovoljno velik za sve nas. Da, jedino ću tada poći s vama.

Načinio je kratku pauzu. Htio je na njihovim licima i u očima pročitati što misle. Nakon kratkog vremena upita:

— A Johnny Ballangher?

— Za njega ne brini! On se dobro snalazi i zabavlja. Nikada nije pri-

padao nama i nikada nas nije trebao — rekao je Morgan. — Nemoj toliko misliti o Johnnyju! Za njega čovjek ne treba razbijati glavu!

Ušutjeli su. Popivši mlijeko uživali su u osjećaju sitosti i ponovo vraćenoj snazi.

— ooo —

Išli su prema rijeci. Prošao je već jedan sat poslije ponoći kada su tamo stigli. Upravo je uz obalu pristajala jedna skela natovarena buradima. Burad je bila malena i svaka od njih mogla je imati pedeset litara. Oznaka »maleno« mogla bi se u ovom slučaju shvatiti relativno! Skelar je čekao da se teret istovari i natovari novi. Jimu Malloneu odjednom je nešto sinulo. Udarivši se rukom po čelu, reče:

— Zar vi ništa ne naslućujete, momci?

Morgan i Ben njuškali su udišući noćni zrak ne bi li osjetili nekakav miris. Prošlo je nekoliko trenutaka.

— Alkohol! — reče Morgan smijući se. — Vino, viski, ha!

Nisu više jedan drugome morali objašnjavati. Ovaj grad, dakle, živi od trgovine alkoholom i to ga je izgradilo.

Nedaleko odavde, s druge strane rijeke, bila je indijanska država Oklahoma. Ova se riječ zapravo sastoji od više slogova na indijanskom jeziku i morala bi se pisati Ok-la-ho-ma, što u prijevodu znači »Zemlja crvenih ljudi«. U području koje čini državu Oklahoma živi mnogo indijanskih plemena. Oni imaju svoju upravu, zakon, škole i policiju. U cijeloj Oklahomi je posjedovanje i prodaja alkohola zabranjena i zbog toga je Riverbend postao glavno središte njegove trgovine.

— Sada znamo zašto se ovdje tako dobro živi — mrmljao je Morgan. — Oni opskrbljuju alkoholom više od dvanaest indijanskih plemena. To je velika trgovina koja se ovdje isplati, jer samo tisuću pijanica popije na mjesec veliku količinu alkohola. Možda ih ima i više od tisuću, tko bi to znao! Dakle, dobro došli u Riverbend, grad alkohola!

Rekavši posljednje riječi, Morgan se nasmijao.

Još su neko vrijeme promatrali skelu na rijeci, a zatim se okrenuše da odu. U susret su im dolazila dvojica muškaraca s puškama.

— Hej, tko ste vi i što ovdje radite? — upitao je jedan od njih.

— Dobro, dobro, prijatelji — odgovori mu Morgan. — Mi nismo špijuni! Bili smo u šetnji po svježem zraku i prolazili slučajno ovuda. Ništa nismo vidjeli, baš ništa! Noć je tamna i ne vidi se prst pred nosom.

Morgan, Ben i Jim se udaljiše, a dvojica muškaraca s puškama ostala su još nekoliko trenutaka čekajući da se ovi udalje. Jedan od njih reče:

— Misliš li, Kirby, da su ovi možda američki šerifi ili policija iz Fort Silla? Njihovo mi je držanje bilo sumnjivo!

— Zaveži! To su trojica jahača koji su kod Doan Storea oslobodili prolaz na rijeci teksaškim stadima. Njima je svejedno što je u buradima. Baš njih briga za naš posao. Vidiš i sam da su slučajno prolazili ovuda.

— ooo —

Gostionica pred koju su došli Morgan, Ben i Jim zvala se »Koliba St. Clair«. Bila je malena i mogla se vidjeti u svakom sličnom gradiću

američkog Zapada. Trojica prijatelja udoše. Bilo je već jedan sat poslije ponoći. Nisu znali koje ih iznenađenje očekuje.

Kupili su piće u baru koji je bio prazan. Okrenuli su se i pošli prema prostoriji odakle su se čuli glasovi i lagana glazba. Bila je gužva i morali su se gurati između ljudi. Konačno su došli do podija za ples, ali su ostali razočarani. Nisu vidjeli ništa zanimljivo.

Na drugoj strani vidjeli su okrugli stol za kojim je sjedila petorica ljudi. Kraj svakoga od njih bio je i maleni stolić s pićem i jelom. Neda-leko od toga stola bio je i umivaonik. Kaputi tih ljudi bili su prebačeni preko stolica na kojima su sjedili.

Za okruglim stolom gdje je sjedila petorica ljudi bila je gužva. Vidjeli su dvojicu koji su kartali i znali su da su to igrači pokera o kojima im je starica u hotelu pričala.

Bili su to naočiti, tamnokosi muškarci. Rukavi na košuljama bili su im zasukani do lakata. Ruke su im bile snažne. Izgledali su elegantnije od ostalih. Vidjelo se da im je sve sašiveno po mjeri.

Jedan od njih držao se dostojanstveno, lice mu je bilo oštro i činilo se da bi mogao nositi oficirsku uniformu. Djelovao je vrlo otmjeno.

Drugi je bio jednostavnije odjeven. Lice mu je bilo grubo, a pogled hladan. Izgledao je drsko i činilo se da je čovjek koji svakome može zapovijedati. Iza njega je sjedila žena. Spavala je rukama podbočivši glavu. Vidjelo se da je umorna. Kada bi joj muškarac dobio nešto preko ramena, ona bi se trgnula iz sna.

I sada je morala slušati njegove naredbe. Ustala je i stala iza muškarca. Laganim kratnjama počela je masirati ramena i vrat. Kretnje su joj bile izvježbane kao da je to već tisuću puta činila.

Ben McClayton se trgnuo. Nije mogao vjerovati u ono što je vidio. Oblio ga je hladan znoj. Rukom je prešao preko čela ne bi li došao k sebi.

Ne, sve je bila istina! Corrina Lee stajala je iza muškarca. Jedva se suzdržao da ne poviče. Bio je iznenađen i ponovo je rukom prešao preko čela i očiju. Teško je disao.

Da, ova premorena žena bila je stvarno Corrina od koje se odvojio u El Pasu i koja je u osamljenoj kolibi Tatea Clummakera njegovala ranjenog Stevea Morgana.

Ben je nekoliko trenutaka oklijevao, a zatim se okrenuo prema Morganu koji je stajao iza njega. Vidio je da je i on prepoznao Corrinu Lee. Steve mu lagano klimne. Ben mu htjede nešto reći, ali je znao da nije potrebno objašnjenje. Okrenuo se ponovo prema igračima.

Svi su pažljivo promatrali što se događa za stolom. Karte su bile podijeljene i započela je nova igra.

Ben se obratio čovjeku koji je stajao kraj njega.

— Kako ide, prijatelju? — upitao je šapćući.

Čovjek okrene glavu prema njemu i tiho reče:

— St. Clair još pobjeđuje i već je dosta zaradio. Ovoga igrača iz New Orleansa popuštaju živci i nije više tako dobar kao prije. Žao mi je ove jadne žene kraj njega. Iscrpljena je i neće više izdržati.

Čovjek je ušutio i okrenuo se prema igračima. Ben je promatrao Cor-

rinu i razmišljao o tome kako je nekada pripadala Tateu Clummakeru koji ju je držao zatočenu u osamljenosti pustinje daleko od svijeta i ljudi. Bila je njegova zarobljenica i morao ga je ubiti. Sjetio se njenih riječi da želi otići u New Orleans i potražiti posao. Sada je bila ovdje uz ovoga igrača koji je iz tog grada. Bila je, dakle, ponovo »uhvaćena«. Njezina je sloboda bila kratkotrajna.

Ili možda Corrina voli toga čovjeka? Vidio je kako mu masira vrat i ramena. Bila je iscrpljena i jedva je stajala na nogama. Bila je na kraju snaga i činilo se da će se srušiti od iznemoglosti. Usprkos tome ovaj ju je igrač sada trebao više nego ikada. Prijetila mu je opasnost da izgubi i znao je da mora biti uz njega.

Ali zašto onda ne prestane kartati? Je li to možda ponos ili postoji neko pravilo o trajanju igre?

XIII

Igra je bila sve napetija. Tko se razumije u poker, mogao je zamijetiti da igrači više ništa ne ulažu.

St. Clair je bio u boljoj poziciji i mogao je ostati u igri ako i dalje bude pobjeđivao.

Čovjek koji je stajao kraj Bena ponovo se okrene prema njemu i šapćući reče:

— Sav novac koji je St. Clair uložio pripada ovom igraču iz New Orleansa. Sve je on to jučer i prekjučer stekao, a sada je to izgubio. Ova gostionica i hotel — sve je to bilo njegovo vlasništvo. Nakon prve noći odlučili su da će igrati tako dugo dok se jedan ne preda ili sruši

od iznemoglosti. Ovaj momak iz New Orleansa je vrlo ponosan i već dugo nije bilo ovdje takvoga igrača. Rođen je uz karte, ali sada bi trebao malo odmora, jer se brzo umara i nema više kondicije.

Igrač je popio gutljaj vode iz čaše što je stajala kraj njega na stolu. Iako mu se snaga malo vratila, više nije govorio čvrstim glasom. Obratio se St. Clairu:

— Nemam više što uložiti. Sve što sam imao dao sam i nalazi se ovdje u zdjeli. Zar ne bismo mogli prekinuti igru?

St. Clair je odlučno zanijekao glavom.

— To je poker, mladiću, a ne pasijans! Ima više vrsta pokera, zar ne? Ako smo se na početku odlučili za ovakav, onda moramo odigrati do kraja. Možete u igri ostati samo ako date veći ulog od mogega. Pripazite malo, jer naše je pravilo jednostavno i pridržavajte ga se. Tri dana i noći igramo, ali igra još nije završena! Ni za mene, ni za vas! Dakle?

— Mogu još uložiti nakit moje žene. Ogrlica, prsten i narukvica na njoj vrijede pet tisuća dolara.

St. Clair je zanijekao glavom.

— To nije dovoljno, jer je moj ulog veći! Ali, mogli biste uložiti ženu zajedno s nakitom! Dakle, nju i nakit?

Igrač iz New Orleansa nekoliko je trenutaka oklijevao. Ne, to je bilo nešto više od oklijevanja, to je bila teška unutarnja borba čovjeka i njegove savjesti. Nije znao što treba da učini? Mora li baš svoju ženu dati kao ulog u igru? Treba li je založiti kao robu ili živu stvar i staviti s novcem u zdjelu? Može li jed-

na žena biti prodana kao konj na nekom sajmu ili...

Uskoro je sve bilo jasno i svatko od prisutnih je znao što će se dogoditi. Igrač iz New Orleansa klimnuo je St. Clairu. Corrina je uložena u igru. Za nju je sada sve prošlo i sada može mirno spavati bez brige da će je itko probuditi.

Duga psihička borba igrača prošla je. Sve je bilo svršeno. Posegnuo je za olovkom i papirom koji su nedaleko od njega ležali na stolu i upisao ulog. Bio je nervozan i želio je da to što prije završi. Možda će mu se sreća ponovo osmjehnuti. Corrina je uvijek bila njegova sigurnost i uz nju ga je sreća uvijek pratila.

Ne jednom osjećala je St. Clairove poglede na sebi i taj joj se čovjek gadio. Nije ni slutila da će uskoro biti njegova. Njezina je sudbina sada bila u njegovim rukama.

U međuvremenu je igrač napisao svoj ulog i nervozno ga pružio St. Clairu. Ovaj ga pročitao i klimne.

Igra je mogla početi. Podijelili su karte. Napetost je bila sve veća. Okrenuli su karte. Igrač iz New Orleansa je problijedio. Pogledao je karte St. Claira i vidio da ovaj ima flesh royal. Znao je da je za njega sve svršeno.

Ljudi koji su stajali oko stola nagnuli su se naprijed kako bi mogli vidjeti karte. Netko je povikao:

— Pobjeđen je! To je samo flesh u piku, a tref ga poništava!

Sve je postalo tiho nakon ovih riječi. Svi su ostali nepomični. Ni disanje se nije čulo! I Ben McClayton je ostao bez daha. Nekoliko je trenutaka bilo dovoljno da se sazna tko je pobjednik. Dva puta dogodilo mu se isto prokletstvo. St. Clair je

imao flesh royal. Desetka, dječak, dama, kralj i as u istoj boji. To se godinama ne događa u pokeru, to se može nazvati pravom srećom. Igraču iz New Orleansa pik je donio prokletstvo. Samo ta jedna karta bila je dovoljna da pobijedit St. Claira.

Nije bilo čudo što igrači pokera uvijek sve riskiraju, jer je poker takva igra u kojoj za nekoliko sati možeš zgrnuti pravo bogatstvo, ali ga već u slijedećih nekoliko sekundi možeš i izgubiti. U toj igri sreća je uvijek bila relativna.

Ljudi koji su stajali oko stola pomaknuše se unatrag. Igrač iz New Orleansa je ustao i stao zamišljeno promatrati zdjelu u kojoj je bila golema količina novca. Iz nje je virio papir s Corrininim imenom. Igrač pogleda St. Claira koji je bio sasvim miran. Pobjeda je bila u njegovim rukama. Okrenuo je glavu od njega da još jednom vidi Corrinu.

— Jeste li gotovi? Je li igra završena, Andy? — upitala je pospano Corrina i trgnula se iz sna. — Može mo li otići, Andy?

On je ukočeno stajao na mjestu i nijemo ju je promatrao. Prošlo je nekoliko trenutaka prije nego što je rekao:

— Ja... ja sam te izgubio, Corrina, i ti sada pripadaš St. Clairu. Nisam imao ništa više da uložim osim tebe. Oprosti mi ako možeš, ja sam te izgubio.

Okrenuo se i napravio tri koraka unatrag. Posegnuo je rukom u mali, unutarnji džep kaputa gdje se nalazio revolver. Prinio ga je sljepoočici i opalio.

St. Clair je vidio prekasno što se dogodilo. Sjedio je mirno na stolici

sve dok nije odjeknuo pucanj. Kad se igrač, kojega je Corrina nazvala Andy, stropoštao na pod, nitko od prisutnih nije se pomaknuo.

U prostoriji je nastala tišina. Svi koji su bili svjedoci ove drame nalezili su se u šoku. Pred njima je ležalo mrtvo tijelo igrača koji je shvatio da njegov život više nema smisla, jer se ponizio pred ovom ženom i ljudima. Prodao ju je kao najobičniju stvar i više nije želio živjeti.

A Corrina?

Tek sada je shvatila što se dogodilo i razbudila se. Vidjelo se na njoj kako polako postaje svjesna strahote koja se dogodila pred njenim očima.

Osjetila je kako joj tlo nestaje pod nogama i kako gubi svijest. Rukama je pokrila oči i zateturala. St. Clair je brzo priskočio kako ne bi pala na pod.

— Vera! Dorothy! — povikao je plesačicama. — Povedite je u sobu sa sobom i položite je u krevet. Pobrinite se za nju, jer znate da sada pripada meni. Dobro pazite na nju da joj se što ne dogodi!

Pogledao je oko sebe, a oči su mu bile crvene od umora. Znao je da je to opasno za njega i osjetio je strah da bi mogao biti ubijen ako se dulje zadrži ovdje. Ipak je njegovo držanje bilo uspravno i ljudi su uvijek pred njim osjećali strah. Tako je bilo i sada. Nitko nije rekao ni riječi. Plesačice koje je St. Clair pozvao došle su i poslušale njegovu zapovijed. Pažljivo su uhvatile nepomičnu Corrinu i iznijele je iz prostorije. Gomila se razmaknula kako bi ih propustila i napravila im prolaz.

Ben je htio poći za njima. Htio se progurati kroz gomilu koja je pola-

ko izlazila, ali ga Steve Morgan čvrsto uhvati za ruku.

— Ne sada, Ben — govorio je Morgan. — Sada još ne, moj prijatelju! Moraš znati da je ona još u nesvijesti, a da će poslije toga najmanje dvadeset četiri sata spavati. I St. Clair također. Ima još vremena i ne moramo žuriti!

Ben je klimnuvši potvrdio Morganove riječi. Da, on je dugo učio da prevelika žurba nikome nije donijela sreću. Trebalo je pričekati, jer Corrina ne smije pripasti ovome čovjeku.

—000—

Još su se neko vrijeme zadržali u »Kolibi St. Clair«. Tumarali su besposleno kroz prostorije, a onda sjeli za drveni stol, odakle su imali dobar pogled na pozornicu. Čekali su da počne program. I stolovi oko njih bili su puni gostiju. Ljudi su još šaputali o događaju koji se bio dogodio.

Svjetla su se upalila i na pozornicu je došla crvenokosa djevojka. Glazba je zaszvirala i ona započne svoj ples. Temperamentno tijelo žene njihalo se u ritmu istočnjačke glazbe. Mahala je svilenim šalom, oko sebe, a iz usta su se čuli tihi šapati.

Gledaoci su oduševljeno pljeskali i fučkali. Više se nije govorilo o porazu i smrti jednog igrača pokera. Nije se šaputalo o lijepoj Corrinu koja je pripala St. Clairu.

U mislima prisutnih bilo je sve zaboravljeno dok su promatrali crvenokosu plesačicu. Nisu imali vremena razmišljati o drami koja se maločas dogodila, jer su bili zaoкупljeni temperamentnim plesom polugole djevojke.

Za stolom za kojim su sjedili Morgan, Jim i Ben iznenada se odnekuda pojavio Johnny Ballangher. Držeći u ruci čašu, on im se obrati.

— To je vrlo zanimljivo, zar ne?

— Tebi se, dakle, dopada u Riverbendu?

Johnny Ballangher je samo potvrdio klimnuvši. Ispivši piće iz čaše, reče:

— Momci, mislim da ćemo se odvojiti. Hoću reći, ja se želim odvojiti od vas. Iako sam imao dosta muke da se uvučem među vas, vidim i vidio sam da mi ne možemo biti zajedno. Ja nikada nisam pripadao »Velikoj petorici«, jer mi nismo isti.

— Što ćeš raditi? — upitao je podrugljivo Jim.

Trojica drugova promatrala su ga ispitivačkim pogledom.

Ballangher trzne ramenima kao da još ne zna točno koji će posao obavljati. Izgledao je bezbrižno, možda čak i naivno.

— Ah — rekao je — čovjek poput St. Claira uvijek treba nekog pouzdanog tko će ga zastupati, braniti njegove interese i pridavati im posebnu važnost. Poslovi St. Claira su mnogobrojni i raspoređeni su po cijeloj zemlji, a ne samo u ovom gradu. Potreban mu je čovjek koji mu uvijek može pomoći. St. Clair znači moć, utjecaj i zakon. Njegove naredbe mora svatko izvršavati i poštovati. Ja ću mu pomoći da sve to još jače utvrdi i bolje izgradi. Vi ne vjerujete da ja to mogu, jer mi nikada niste dali prilike da pokažem sve što znam, ali ja ću vam pokazati što znači ime Johnny Ballangher!

Trojici prijatelja bile su smiješne Johnnyjeve riječi. Klimali su glavom kao da ga razumiju.

— St. Clair vjerojatno organizira prodaju alkohola — mrmljao je Jim Mallone. — Ali jednoga dana kada dođe vojska ili američki šerifi...

— Ah, za to još ima vremena! — odgovorio je Ballangher i nastavio: — Ne brinite za njega! Njegove planove nitko ne može osujetiti. Ali zašto vas on toliko zanima? Jeste li ga gledali ove tri noći kako karta?! Ja sam ga upoznao prije kratkog vremena. Znao je već od prije moje ime. I vas zna od prije i mnogo vas cijeni.

— Onda će nam morati predati Corrinu koju je zaradio na pokeru! Bolje rečeno, koju je kupio kao živu stvar na sreću! — govorio je Morgan pomalo grubo.

Oči Johnnyja Ballanghera postale su uske i on pogleda Morgana.

— Ne mijesajte se u stvari koje vas se nimalo ne tiču! — rekao je.

— Ipak — odgovorio mu je Ben — dužni smo da oslobodimo i pomognemo Corrinu. To nam je obaveza koju ćemo i ostvariti. Nisi još bio s nama kada smo je upoznali. Ona nam je jednom davno pomogla i zato sada mi želimo pomoći njoj. I ti ćeš morati odlučiti na čijoj ćeš biti strani. Razgovarat ćemo najprije sa St. Clairom, možda će nas razumjeti. Ukoliko se bude protivio, i ti i on dobit ćete od nas oproštajni poklon! Reci nam gdje je Corrina, inače...

Johnneyjeve su se oči još više zatvorile. Poznavao je ovu trojicu ljudi i znao je da se s njima ne valja šaliti. Ispraznio je čašu i duboko uzdahnuo. Znao je da će učiniti sve

kako bi se domogli Corrine i u tome ih nitko neće spriječiti. Ono što bi naumili uvijek su i ostvarili. Sjetio se strahovite borbe kod Doans Storea gdje su pobijedili dvadeset puta nadmoćnijeg neprijatelja i znao je da oni ni pred kime ne osjećaju straha. Naposljetku je tiho rekao:

— Ipak vam moram nešto reći i upozoriti vas. Ako St. Clair nešto ima, on to nikome ne daje. Razumijete li? Želio je imati tu djevojku koja je tri dana i noći izdržala kraj njih i to je ostvario. Sada ju ima samo za sebe i on vam je sigurno neće dobrovoljno dati! Ja to sasvim dobro znam i zato vas upozoravam.

Nakon ovih riječi Johnny Ballanger se okrenuo i ostavio ih same.

XIV

Slijedećeg jutra osjećali su se bolje nego sinoć. U međuvremenu su se naspavali i dva puta dobro najeli. Snaga im se ponovo vraćala i bili su odmoreni. Bližio se kraj njihovom boravku u Riverbendu.

Kada se spustila večer, znali su da će otići posljednjom poštanskom kočijom iz ovog grada, možda s Corrinom, a možda i bez nje.

Kupili su četiri karte. Kočija polazi u tri sata poslije ponoći. Još prije zore otići će iz Riverbenda u Fort Worth i moći će se vratiti za koji dan na svoj ranč.

Ako budu ostali živi, njihov povratak s Corrinom bit će tim sretniji.

Spustila se večer kada je trojica prijatelja sišla na večeru. Susreli su u hodniku Johnnyja Balanghera

koji im se pridruži. Sjeo je k njima za stol.

— Požurio sam ovamo — rekao im je. — St. Clair me namjestio kao gradskog šerifa. Nadgledavam sve barove, igrače i djevojke koje plešu u njima, uopće svaki posao u Riverbendu. Nadam se da se nećete ljutiti na mene, mislim zbog Corrine...

— Ti možeš biti ljutit sam na sebe, mladiću! — odbrusio mu je Jim Mallone.

— U zoru odlazimo poštanskom kočijom i vraćamo se na naš ranč. Ostavljamo ti naše konje kao poklon za rastanak. Ako ti ne trebaju, možeš ih dobro prodati. Ti si uvijek bio spretan u takvim stvarima. Nego, reci nam gdje bismo mogli naći Corrinu?

Johnny je nekoliko trenutaka pričekao prije nego što im je odgovorio. Poznavao je dobro ovu trojicu i trebalo je samo da pogleda njihove oči da bi razumio što misle. Znao je da će oni, ako im i ne bude odgovorio, ionako sami nju pronaći. Morao je paziti na svaku riječ koju izgovori, jer se s njima nije smio šaliti. Oštrina njihovih pogleda prodirala mu je do kostiju i on je morao reći istinu. Duboko je uzdahnuo i bojažljivim glasom tiho počeo govoriti:

— U »Kolibi St. Clair« na prvom katu nalazi se spavaća i dnevna soba. Corrina spava u sobi na kraju hodnika. Na nju paze dvije djevojke i vi sigurno nećete moći do njih. Ulaz je zabranjen svakome osim St. Clairu. Ja sada moram otići, a vi razmislite.

Okrenuo se polagano i otišao iz hotela. U jednom trenutku činilo im se da ga još nisu sve pitali i da

im je mogao više reći. Ipak, nisu ga pozvali da se vrati i Steve Morgan obrati se mrmljajući dvojici prijatelja:

— Nadaймо se da neće zaboraviti da je jednom jahao s nama i da nam je pripadao. Ili možda hoće!? Vidjet ćemo danas koliko vrijedi!

Johnny Ballangher nije mogao čuti Morganove riječi, jer je otišao za poslom. Znali su da od njega neće imati više nikakve pomoći.

— Ako nas je prevario? — upitao je Ben McClayton.

Oni mu nisu odgovorili, jer ni sami nisu znali odgovor. Ostali su još neko vrijeme za stolom i šutjeli. Svatko od njih bio je zabavljen vlastitim mislima.

Ostatak dana proveli su odmaraјуći se u sobama. Znali su da ih navečer očekuje težak posao.

Bližila se ponoć kada su došli pred »Kolibu St. Claira«. Pretpostavljali su da je Corrina u međuvremenu spavala i da se odmorila.

U velikoj St. Clairvoj kući bilo je puno ljudi i bilo je vrlo živo. Morgan, Ben i Jim željeli su što prije osloboditi Corrinu. Znali su da joj jedino oni mogu pomoći.

Progurali su su se kraj šanka tražeći prolaz do stepenica. Oko njih gurala se gomila polupijanih ljudi. Na stepenicama je stajao stražar koji im prepriječi put.

— Ovamo gore nitko ne dolazi sam — rekao je. — Samo djevojke s gostima mogu pustiti da prođu, ostalima je zabranjeno ovamo dolaziti. Ako želite potražiti neku od njih, jedino vas tada mogu pustiti!

— Prijatelju, ovaj ćeš put morati napraviti izuzetak! — grubo mu je rekao McClayton. — Htio bih, naime, posjetiti jednu svoju staru pri-

jateljicu. Ona nije djevojka koja s nepoznatim ljudima odlazi u sobu. Već je dugo nisam vidio i želim s njom malo porazgovarati. Ona je vaš gost, razumije li? Zove se Corrina Lee, čuli smo da se nalazi ovdje, pa je želimo vidjeti.

— Gospođici Corrini nitko ne smije dolaziti — rekao je stražar. — To je stroga naredba St. Claira. Pođite prije k njemu i pitajte ga za dopuštenje, jer vas ja ne mogu pustiti. Morat ćete pokucati na ona vrata, tamo je njegova soba.

Osvrnuli su se oko sebe i vidjeli vrata kraj šanka na koja je pokazao stražar. Bila su pokrivena tapetama kao i zidovi u prostorijama. Nisu imala ni kvake, ni zvonca, pa su morali pričekati da se sama otvore.

Ben je s Morganom i Jimom razmijenio kratak pogled. Oni mu klimnuše na znak. Iako je stražar stajao jednu stepenicu više od njih, Ben ga iznenada udari drškom pištolja u želudac.

Čovjek prigušeno krikne od bola. Omamljeno je zateturio i uhvatio se za zid kako ne bi pao niz stepenice. Pred očima mu se zamaglilo.

Bio je zalenožut u licu i nije mogao ništa više reći. Nekoliko je sekundi ostao tako naslonjen ne bi li došao k sebi.

Ben je zakoračio stepenicama. Išao je posve mirno. Samo je nekoliko gostiju vidjelo što se dogodilo. Međutim, nitko nije obraćao pažnju.

Jim i Morgan ostali su i dalje uz stražara na dnu stepenica, koji još nije došao k sebi. Jim ga je umirivao i tješio ga, nježno mu tepajuć.

— Proći će to tebe, prijatelju — rekao je. — Susreli smo ovog zaljubljenog momka koji želi potražiti jednu djevojku, pa je postao malo grub. Brzo ćeš doći k sebi, jer je on otišao gore, a da sam na tvome mjestu, ostao bih miran, jer... mogao bi opet brojati zvijezde!

Čovjek ponovo zastenje, ali nije mogao ništa reći. U glavi mu se zavrtjelo.

U tom trenutku naišao je neki čovjek i nepovjerljivo ih pogledao.

— Pete, što se dogodilo? — upitao je sumnjivo vidjevši da je ovaj naslonjen na zid.

— Uvijek ima vrtoglavicu kada djevojke plešu na pozornici! — odgovorio mu je prijateljski Jim. — Proći će ga to, samo treba imati malo strpljenja! Pođi sada, prijatelju! Tamo u kutu upravo počinje gužva, možda ćeš ih moći umiriti. Idi, mi ćemo paziti na ovoga momka!

Čovjek ipak nije bio glup i nautan. Vidio je da se ovdje nešto događa i nije dopustio da mu se podruguju.

Naslutio je opasnost. Poznavao je stražara dosta dugo i znao je da s njime nešto ne valja. Shvatio je da je ovaj dobio udarac i da se zato pridržavao za zid.

Što treba učiniti? Umiješati se? Pričekati čovjeka koji je udario Petea i porazgovarati s njim?

Odlučio je da će pozvati pomoć. Znao je da se Pete nije sam od sebe onesvijestio. Još je neko vrijeme stajao kraj njih, a zatim se bez riječi udaljio.

Stražar, koji je još bio naslonjen na zid, pomalo je dolazio k sebi.

Pogledao ih je prijetućim pogledom i tiho zagundao:

— Čekajte samo, vi vrazji sinovi! Uskoro ćemo vam oguliti kožu! Vi... Dalje nije mogao govoriti, jer mu se Jim Mallone približio i ponovo ga udario snažnim udarcem, ali ovaj puta u koljeno. Čovjek ponovo krikne od boli i sruši se na stepenice.

Sada je ipak jedan od ljudi vidio što se dogodilo i povikao prema njima.

— Što je? Što se događa kod vas tamo?

— Njemu je malo pozlilo — govorio je Jim prijateljski se smiješeći. — Sigurno je nešto popio, pa se osjeća loše! Možda imate otrova u rakiji.

Svi su se sada okrenuli da vide što se događa na stepenicama. Nastala je tišina.

Steve Morgan i Jim Mallone znali su se da moraju brzo reagirati i naći zaklon ukoliko ne žele biti ubijeni.

Napetost je bila sve veća, ali se još nitko nije pomaknuo s mjesta.

Sve su oči bile uperene u dvojicu koji su iza Petea stajali na stepenicama. Znali su da nitko ne smije u njih pucati, jer bi stražar mogao biti pogođen.

Svatko je čekao najprikladniji trenutak kada će moći izvaditi revolver i započeti borbu koja je bila neizbježna.

U međuvremenu je Ben pokucao na Corrinina vrata. Iznutra nije ništa čuo. Još je jedanput pokucao i pričekao.

Nakon kratkog vremena čuo je glas iz sobe. Corrina je viknula.

— Vrata su otvorena!

Ben je ušao zatvorivši za sobom vrata. Naslonio se na njih i zagledao u Corrinu.

Ona je sjedila na rubu kreveta i kao da je odjednom osjetila neki čudan nemir u sebi. Izgledala je kao zarobljenica koja čeka da joj netko pomogne u nevolji. Nekoliko su trenutaka tako stajali i Ben je već u tom času znao da tu ženu mora odvesti odavde. Njoj nije bilo mjesta uz St. Clairu.

Izgledala je krhko, ali nije bila uplašena. Mnogo je toga proživjela u svome životu i više se ničega nije plašila.

Promatrali su jedno drugo na slaboj svjetlosti petrolejske svjetiljke.

— Corrina! Corrina! — uskliknuo je Ben kada je došao k sebi.

— Oh, Ben! Ben McClayton! Nije moguće, oh, nije moguće, Ben — uzdisala je Corrina gotovo bez glasa.

Oči su joj bile širom otvorene i pune suza. Nije mogla vjerovati svojim očima. U tom trenutku činilo joj se da je sve to lijep san. Željela je da san što dulje potraje ili da nikada ne svrši, da se nikada ne probudi.

— Corrina — rekao je Ben. — Nisi više sama! Ja sam ovdje s tobom i Steve Morgan također. S nama je i još jedan naš prijatelj, Jim. Sjećaš li se još Stevea Morgana kojega sam ranjenoga doveo u tvoju kolibu. Ti si ga tamo liječila i zajedno smo se nakon toga vratili u El Paso. Sjećaš li se?

— Nije ono bila moja koliba — ispravila ga je ona. — Pripadala je Tateu Clummakeru. Sada, zapravo, vidim da ja ni u čemu nemam sreće. Uvijek nailazim na pogrešne ljude i u tome jest moja pogreška.

Andy Haycox igrao je poker ovdje s Herodesom St. Clairom, znaš li to? Izgubio je na kartama, a St. Clair je čovjek koji uzima sve što može dobiti i koji ne propušta pobjedu. Želio me imati još na početku i zbog toga se upustio u dugu igru s Andyjem. Nije se želio predati ni kada je gubio na kartama. I gotovo ga je Andy pobijedio! Gotovo, ali... oh, Ben, kako mi možete pomoći i osloboditi me St. Clairu?

Pošao je duž sobe prema Corrinu. Sjeo je do nje na krevet i uhvatio je čvrsto za ramena. Približio se i zagledao u njene oči. Duboko u njima vidio je njenu izgubljenost i neku čudnu gorčinu. Osjetio je da strepi za njega i za njegove prijatelje. Ipak, prigušena svjetlost svjetiljke davala im je poseban sjaj.

— Ja ću te odvesti odavde, jer ti ne želiš ostati kod St. Clairu.

Vidio je kako je raširila oči i od straha se trgnula. Tijelo joj je drhtalo i on je osjetio njezino ubrzano disanje. Htjela je razmišljati, ali nije mogla. Znala je ipak da je Ben nikada neće ostaviti ovdje, makar po cijenu vlastitoga života.

Još su neko vrijeme šutjeli. Corrina su niz lice kapale suze. Tiho je jecala na njegovim ramenima.

— Oh, Ben, zašto je Andy to učinio? Ne mogu shvatiti da me stavio kao ulog u pokeru, ne mogu shvatiti zašto je to učinio? Uvijek sam mu donosila sreću i pomagala mu. Trebalo je da prekine kada je sve izgubio, nije se smio poniziti pred tim čovjekom. Ne mogu shvatiti zašto se poфом ubio? Možeš li mi ti objasniti, Ben!

On je zanijekao glavom. Gledao ju je i sve više je žalio.

Ona se pomaknula kao da se želi odmaknuti od njega, ali ju je Ben čvrsto držao za ramena. Želio je vidjeti njezino lice i oči, želio je pročitati iz njih što je osjećala prema tom čovjeku.

— Jesam li voljela Andyja? Ne znam jesam li ikada ikoga voljela i da li bih uopće mogla nekoga voljeti. Andy je u New Orleansu bio dobar prema meni. Kada sam otišla iz El Pasa, često sam mislila na tebe, Ben, ali život je tekao dalje. Upoznala sam Andyja i pošla s njim. Uvijek je bio pažljiv i što sam više mogla željeti? Stalno je putovao i ja sam postala njegovom suputnicom. Vjerovao je da mu ja donosim sreću i zato je želio da uvijek budem kraj njega. Kada bih stajala iza njega i kada bi moje ruke bile na njegovim ramenima, uvijek je pobjeđivao. No tada su njegove igre trajale samo nekoliko sati i ja sam to mogla izdržati. Pobjeđivao je svagdje. U svakom gradu i na svakom mjestu nije bilo čovjeka od kojega bi Andy izgubio. Iz dana u dan, što smo više putovali, on je sve više vjerovao u sreću. Mislio je da ga nitko ne može pobijediti, mislio je da će njegova sreća vječno potrajati. Željeli smo na obali Kalifornije kupiti kuću, jer smo već imali dovoljno novca. Ali nakon svake pobjede u njemu se još više rasplamsavala strast za kartama. Uvijek je mislio da za sve ima vremena i uvijek je u igru ulagao sve više. Onda smo jednoga dana odlučili doći ovamo. Andy je znao da u Riverbendu samo jedan čovjek poznaje karte i želio mu se suprotstaviti. St. Clair je postavio uvjete za koje ja nisam znala. Trebalo je da kartaju neprekidno, danju i noću.

Znala sam da neću izdržati uz njih. Prvi sam dan nekako izdržala i Andy je pobjeđivao. I drugi je dan sve bilo dobro, St. Clair je gubio. Ja sam bila sve umornija i nisam mogla stajati za Andyjevim leđima. Nisam mogla pratiti igru i Andy je tada počeo gubiti. Spavalo mi se i tek kada bi me on pozvao da ga masiram, trgnula bih se. Nisam više ništa čula, ni vidjela. Nisam znala tko pobjeđuje, a tko gubi. Poslije si i sam vidio kako je sve svršilo. Bila sam ulog u njihovoj igri i pripala sam St. Clairu. To mi je postalo jasno kada sam čula pucanj. Trgnula sam se i vidjela Andyjevo tijelo kako se stropoštalo na pod. Znam da mi je prije toga nešto govorio. Poslije se ne sjećam ničega. Probudila sam se ovdje u sobi St. Clair mi je obećao da će mi kod njega biti dobro, ako ga budem slušala. Dao mi je vremena da razmislim do izlaska sunca i da se još danas odmorim.

Poslije te svoje ispovijedi Corrina je dugo šutjela.

Ben ju je i dalje promatrao. Nije vjerovao da bi je mogao ostaviti ovdje, ovom čovjeku za kojega je ona predstavljala samo živu stvar. Zanimkao je glavom.

— Ali, Corrina, pođi sa mnom! — rekao je. — Suvlasnik sam Morganovog ranča i ja ti mogu pružiti dom. Možeš se vratiti zajedno s nama tamo, zato smo i došli po tebe. Nisam te zaboravio otkako smo se rastali u El Pasu. I ja sam često na tebe mislio i pitao se gdje si, jesi li me zaboravila. Tvoj je lik često bio u mojim mislima i uvijek sam želio potražiti te. Da, bio sam revolveraš i jahao sa svojim drugovima, ali uvijek smo se borili za

pravednu pobjedu i činili dobro ljudima koji su od nas trebali pomoć.

Šutjeli su. Corrina je oklijevala. Odjednom su začuli pucnjavu koja je dolazila iz prostorija odozdo. Brzi revolverski hici prekinuli su tišinu koja je do tada ispunjavala sobu.

Ben je znao da se nešto događa, da je počela borba revolveraša. Znao je da će uskoro morati pomoći Morganu i Jimu.

— Reci, Corrina! Brzo se odluči, jer se moji drugovi sada za tebe bore. Bore se za tvoju slobodu! Reci mi da se ne bore uzalud i da ćeš poći s nama! Obećaj mi! Bore se, jer smo ti dužni i jer si jednom ti nama pomogla u nevolji.

Pustio ju je iz naručja. Okrenuo se prema vratima i brzo ustao. U tim trenucima postalo mu je svejedno hoće li poći s njim ili ne. Želio je što prije pomoći drugovima u nevolji i nije htio gubiti vrijeme na rijačima.

Corrina je potrčala za njim. Bila je uz njega kada je otvorio vrata. Stajali su na vrhu stepenica.

Prostorijom se širio miris baruta. Sada je sve bilo mirno. Nekoliko ljudi ležalo je nepomično kraj porušenih stolova. Bili su mrtvi.

Na podu, uz stepenice, vidjeli su Jimovo tijelo. Nije se micao. Ben je znao da je mrtav.

Stolice i stolovi bili su polomljeni. Razbijeno staklo čaša svjetlucało se naokolo po podu.

Na ulazu se odjednom pojavio Morgan. U ruci je još držao revolver iz kojega je izlazio tanak dim. Odjeća na njemu bila je prljava i na nekoliko mjesta probušena meci-ma.

Bio je ranjen, a krv mu se cijedila niz košulju. Pridržavao se za zid i polagano išao prema njima.

Vidjeli su da jedva stoji na nogama. Ipak, još se držao uspravno.

Što su to Morgan i Jim učinili? Kakav je to užas bio ovdje? Još jednom su se borili na svoj način, ali ovoga puta za svoga prijatelja i jednu ženu.

Ovoga su puta, međutim, bili osuđeni na smrt. Ben je to shvatio kada je vidio teško ranjenog Morgana i Jima koji je nepomično ležao na stepenicama.

Borili su se sa dva tuceta ljudi da bi im prepriječili put prema gore. Posvuda su ležali mrtvi.

— Budite mirni! — rekao je Morgan tihim glasom Benu i Corrini.

Pogledao je gore prema njima i upitao:

— Je li s vama sve dobro?

Ben lagano klimne. Krenuo je stepenicama prema Jimu i kleknuo. Pogledao je njegovo tijelo i vidio da mu više ne može pomoći. Bio je pogođen na nekoliko mjesta, a krv se cijedila niz stepenice.

Šuteći su promatrali tužan prizor. Odjednom su se otvorila vrata kraj šanka.

Iz sobe je izlazio St. Clair. Iza njega je stajao Johnny Ballangher.

Ben se lagano okrenuo i ugledao tu dvojicu. Ispred Morgana stajala je Corrina i štitila ga svojim tijelom. Ali on je bio mnogo viši od nje.

— Što je to? — upitao je Herodes St. Clair u tišini, ali kada je okrenuo glavu prema stepenicama, vidio je da tamo stoji Corrina.

— Idi u svoju sobu, Corrina! — mirno joj je naredio.

Ona je nijemo zanijekala glavom.

Morgan, koji je stajao iza nje, nasmije se posljednjim snagama i drsko odbrusi St. Clairu.

— Ona ne ide nikamo, ti stari trgovče djevojkama! Neće ostati ovdje kod tebe, ide s nama na ranč. Ovaj momak ovdje došao je po nju i mi ćemo je odvesti. Razumiješ li?

St. Clair ga nije gledao. Znao je da je teško ranjen i da više neće moći pucati. Bilo je samo pitanje vremena kada će se srušiti na pod. Više nije imao snage držati pištolj u ruci, a kamoli još koji put zapucati.

Okrenuo se prema Benu McClaytonu koji je bio zaklonjen stupom na stepenicama. Vidio je da je on jedini koji još ima snage i koji nije ranjen.

— Pusti je gore! — surovo je povikao St. Clair. — Ja sam je dobio u igri i ona sada pripada meni. Ono što ja posjedujem i što je moje vlasništvo nitko mi neće uzeti! Ja s takvima uvijek znam obračunati! Mojim naredbama i zapovijedima nitko se nikada u ovom gradu nije protivio, razumijete li? Ja sam je dobio na pokeru i ona će ostati ovdje!

— Nijedna žena ne može se dobiti nikakvom igrom — odgovorio mu je Ben. — Ne možete je kupiti ni za kakav novac, jer ona nije stvar. Možda ste je nekada i mogli kupiti, ali danas sigurno ne! Prošla su vremena kada su se ljudi dobivali trampom i trgovinom. Nijedna žena ne može više biti nečiji rob. Nitko je ne može prisvojiti ako ona to ne želi. Žena se ne može zaraditi nikakvom kartaškom igrom, nikakvim pokerom! A Corrina je takva žena, zapamtite to dobro! Ukoliko je ne želite sami pustiti, mi ćemo je osloboditi i odvesti oдавде. Dakle?

— Ne — rekao je St. Clair odlučno i okrenuo se prema Johnnyju Ballangheru.

— Ovaj je još nepomično stajao iza njega.

— Ovo je posao za tebe, Johnny! — govorio je dalje St. Clair — Ako želiš ostati kod mene, moraš dokazati svoju sposobnost. S ovim se momcima ne mogu sporazumjeti, a kada netko ne poštuje moje naredbe i zapovijedi, onda s njima razgovaram na drugi način. Corrinu nećete dobiti, jer ona pripada meni a ja svoju imovinu nikome ne ustupam dobrovoljno. Ako ne želite neprilike, pokupite se što prije iz Riverbenda!

Nastala je tišina. Četvorica muškaraca nijemo se pogledavala.

— Dakle, Johnny, pokaži koliko si sposoban! — još je jednom rekao St. Clair.

Johnny Ballangher je napravio korak naprijed i nakon nekoliko sekundi obratio se Benu:

— Već dugo vremena htio sam saznati tko je brži od nas dvojice, Ben, ali za to do sada nikada nije bilo prilike! Možda je tome uzrok što sam prekratko jahao s vama. Ne znate vi tko je Johnny Ballangher i što sve on može učiniti! Nikada niste vjerovali u moje sposobnosti, ali danas ćete se uvjeriti u njih! Vidjet ćemo uskoro tko je bolji i...

Nije stigao završiti rečenicu, jer se u tom trenutku teško ranjeni Morgan srušio na stepenice.

Buka koja je pri tom nastala uznemirila je St. Claira i Ballanghera. Na njima se vidjelo da su postali nervozni. Brzim kretnjama obojica posegnuše za revolverima, ali...

Ben je bio brži. Munjevito je ispalio dva hica kao nikada do sada u svome životu.

— ooo —

Dva dana poslije toga Ben i Corrina krenuli su kočijom prema jugu. Jutarnje sunce budilo se na istoku i za dvoje mladih započinjao je novi dan, novo sutra.

Kočija je napustila Riverbend, grad tuge i sreće istovremeno, grad nemira i spokojsva.

Ben je zaklopio oči. U mislima je vidio prošlost svoga života. Sjećao se s bolom Morgana, Jima, Chrisa, Odina i Johna, petorice prijatelja s kojima je dijelio trenutke prijateljstva, sreće, pobjede i razumijevanja.

Razmišljao je držeći ručku revolvera i sjetio se munjevite brzine kojom je usmrtio Johnnyja Ballanghera i Herodesa St. Claira, dvojicu ljudi koji nisu htjeli pustiti Corrina. Vjerovali su previše u svoju nadmoć i to ih je stajalo života.

Isti dan pokopao je Stevea Morgana i Jima Mallonea. U glavi je osjećao tupu bol. Jedino je još Corrina mogla ispuniti prazninu nastalu smrću njegovih prijatelja. U tome trenutku bila mu je još potrebnija.

Sjećao se kako je nekad bio posljednji čovjek u njihovoj grupi. Da, Ben je to znao, ali se pomirio s time, jer pripadati »Velikoj petorici« svatko nije mogao. I što je vrijeme više odmicalo, razlika između njega i ostalih članova bila je sve manja, a prijateljstvo sve veće.

Sada je opet, kao i nekada, bio posljednji. Posljednji čovjek koji je nadživio prijatelje, posljednji revolucionar koji se sam vraćao na njihov ranč.

»Velika petorica« više nije postojala. Jednoga po jednoga pokopalo je vrijeme. Jedino će ostati sjećanje na njih i ponegdje neko slovo na papiru. Prazninu koju su ostavili za sobom osjetit će samo oni kojima su pomogli.

Kada je Ben otvorio oči, iz misli su mu nestale sjetne slike. Okrenuo je glavu i pogledao Corrinu. Jedino je ona bila tračak svjetlosti ili zračka sunca u njegovu životu. Zajedno s njom jednoga će dana sve postati drugačije. Gorkih sjećanja polako će nestati, a tužne će slike njihove prošlosti izbljedjeti.

Jednoga dana činit će im se sve kao ružan san koji su zajedno sanjali. Da, tako će biti.

K R A J

Sve su majstorske usluge danas vrlo skupe, a u vašoj kući, u vašem vikendu, na vašem automobilu ili čamcu uvijek treba nešto popraviti, dotjerati i obnoviti. Ako želite uštediti novac i olakšati posao, onda nabavite

SAM
SVOJ MAJSTOR

list, u kojem ćete naći tisuću potrebnih savjeta i uputa za niz zanata, koji su vam potrebni za održavanje kuće i vikenda, za nadogradnju i poboljšanje vaših životnih uvjeta uopće.

Za hobiste naše stalne rubrike:

Filatelist, numizmatičar, ribič, lovac, kinolog, oružar, vrtlar, tajne zanata.

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

175. G. F. Unger: STUPICA ZA VUKOVE
176. G. F. Unger: ODMETNIK IZ DAKOTE
177. Scott F. Scott: BORI SE ZA SVOJ ŽIVOT, ČOVJEČE!
178. G. F. Unger: RIDOKOSA KARTAŠICA
179. Louis L'Amour: BITKA ZA VISORAVAN
180. G. F. Unger: DVONOŽNI TIGAR
181. Louis L'Amour: KAZNA STIŽE
182. H. S. Sharon: OLUJA U PRERIJJI
183. Frank Striker: OSAMLJENI JAHAČ
184. H. S. Sharon: TRI NITKOVA
185. Peter Dawson: KRV ZA ZEMLJU
186. Louis L'Amour: BROD ZA DIVLJI ZAPAD
187. F. G. Unger: SLATERLEE JOŠ JASE
188. Louis L'Amour: HONDO
189. H. S. Sharon: POHLEPA VODI U SMRT
190. H. S. Sharon: BLAGO LESINARA
191. G. F. Unger: KAD SJEVERNJAK ZOVE
192. Louis L'Amour: SABLASNI KLANAC
193. G. F. Unger: ŠERIF IZGUBLJENOG GRADA
194. H. S. Sharon: POKAZI IM ZUBE!
195. Louis L'Amour: CALLAGHEN
196. H. S. Sharon: HRANA ZA VUKOVE
197. Barry Cord: U OKOVIMA LUDILA
198. Frank Gruber: VELIKA ZEMLJA
199. H. S. Sharon: NE VJERUJ NITKOVU!
200. Giles A. Lutz: PROGONJENI KAUBOJ
201. Louis L'Amour: TAJANSTVENI STRIJELAC
202. Barry Cord: TELEGRAFSKA LINIJA
203. Louis L'Amour: PUSTA ZEMLJA
204. Louis L'Amour: MATAGORDA
205. Kyle Hollingshead: DUG
206. Louis L'Amour: OBRAČUN U DOLINI
207. Clay Hunter: NEUKROTIVI
208. H. S. Sharon: GUTAČ VATRE
209. Louis L'Amour: KANJON OSAMLJENIH
210. Kyle Hollingshead: PLJAČKA U FRANKLINU
211. H. S. Sharon: PRLJAVA DRUŽBA
212. G. F. Unger: SVI PROTIV NJEGA
213. Louis L'Amour: NA SJEVER DO ŽELJEZNICE
214. Thorne Douglas: Ranč »BRAVO«
215. H. S. Sharon: OPASAN POKLON
216. Louis L'Amour: MRACNOM STAZOM
217. H. S. Sharon: LOVAC NA VUKOVE
218. William Vance: ODMETNICI
219. Frank Glaser: SIN PAKLA
220. G. F. Unger: DVOJE IZ BRAZOSA
221. J. T. Edson: VELIKI LOV
222. G. F. Unger: TRKA ZA BLAGOM
223. William E. Vance: LOVAC
224. G. F. Unger: BIO SAM REVOLVERAŠ

U PRIPREMI:

- 225, Louis L'Amour: VELIKI PODVIG

Od 23. XI
na novinskim
kioscima
vatromet
pripovijedaka
i stripa!

Ljubavne pripovijetke:

Leslie G. Williams: Žena zelenih očiju
Alberto Moravia: Smušenice
Ring Lardner: Sa smiješkom
Arnold Ly: Iskusna tajnica

SF pripovijetke:

Norman Spinard: Heroji umiru samo jednom
Arthur Clarke: Radar nije mogao pogriješiti

Vestern pripovijetka: Ernest Haycox: Izvor

Krimi priče:

Arthur Peters: Zidni sat
Robert E. Eckels: Posao je posao
Jack Ritchie: Upornost
Timothy Tatcher: Tjelohranitelj
Christianna Brand: Tako privlačan muškarac
John Lutz: Zamka

Stripovi:

Tajni agent Corrigan: Blago faraona (kriminalistički strip)
Asteriks i Goti (humoristički strip)
Šerif Matt Dillon u vestern epizodi: Zakon nasilja
Pink Panther: Spasonosna jabuka (humoristički strip)
Ubojstvo s predumišljajem (kriminalistički strip)
Popaj (tri epizode)